

# ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაცია და მომზადების მეთოდოლოგია

2001-2006

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური  
დაცვის სამინისტროს ჯანდაცვის დეპარტამენტის  
პოლიტიკის სამმართველო

საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური  
პროექტების განმახორციელებელი ცენტრის პირველადი  
ჯანდაცვის განვითარების პროექტი

თბილისი

2008

# სარჩევი

|                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაცია                                                 | 3  |
| 1.1. შესავალი                                                                                              | 3  |
| 1.2. საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაცია და მისი განმარტებები                          | 4  |
| 1.3. ფინანსური წყაროები                                                                                    | 5  |
| 1.4. ფინანსური აგენტი (ფინანსური სახსრების განმკარგველები)                                                 | 8  |
| 1.5. სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლები                                                                  | 11 |
| 1.6. ფუნქციები                                                                                             | 21 |
| 2. ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების მეთოდოლოგიური საკითხები                                       | 29 |
| 2.1. მეთოდოლოგია და მონაცემთა წყაროები                                                                     | 29 |
| 2.2. ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების შეფასება                                                           | 30 |
| 2.2.1. ფინანსური წყაროები                                                                                  | 30 |
| 2.2.2. ფინანსური აგენტები                                                                                  | 35 |
| 2.2.3. სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლები                                                                | 39 |
| 2.2.4. ფუნქციები                                                                                           | 41 |
| 2.2.5. ჯანდაცვაზე დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით                                            | 47 |
| 2.3. ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯების შეფასება                                                                | 48 |
| 2.3.1. შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების განაწილება მომსახურების სახეების მიხედვით     | 49 |
| 2.3.2. შინამეურნეობების დანახარჯი ფარმაცევტულ პროდუქციაზე და სამედიცინო საგნებზე 2001-2006 წლებში          | 63 |
| 2.3.3. შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯების გადანაწილება სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით | 68 |
| 2.4. უცხოეთიდან მიღებული დახმარებები                                                                       | 75 |
| 2.5. კერძო სადაზღვევო კომპანიების მიერ ჯანდაცვაზე მობილიზებული თანხები                                     | 77 |
| დანართები                                                                                                  | 78 |

# 1. საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაცია

## 1.1. შესავალი

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები ყოველწლიურად მზადდება მსოფლიოს 50-ზე მეტ ქვეყანაში, იწარმოება აღრიცხვის საერთაშორისოდ აღიარებული მეთოდოლოგიით, რომელიც აღწერს და აანალიზებს ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის დაფინანსებას. ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სისტემა შემუშავებული და მოწოდებულია ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ, მსოფლიო ბანკსა და აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით. ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციისა (OECD) და ევროკავშირის წევრი ქვეყნები ჯანდაცვის დანახარჯების აღრიცხვისათვის აღნიშნულ სისტემას იყენებენ.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიში წარმოადგენს ინსტრუმენტს, რომელიც ასახავს ჯანდაცვის სისტემაში მობილიზებულ ფინანსურ რესურსებს და მის ხარჯვას სხვადასხვა განზომილებებში. ის საშუალებას იძლევა შეფასდეს:

- რესურსების მოდინების სხვადასხვა წყაროთა მნიშვნელობა;
- სამედიცინო მომსახურების უმთავრესი მომწოდებლები გაწეული სამედიცინო დახმარების მოცულობის მიხედვით;
- ხარჯების ძირითადი მიმართულებები ჯანდაცვის სფეროში;
- ჯანდაცვის სფეროს ღონისძიებათა ძირითადი მომხმარებლები და ჯანდაცვის სისტემის ფუნქციონირების ძირითადი პარამეტრები.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშები საქართველოს მთავრობას ეხმარება დაფინანსების წყაროების მიხედვით შეაფასოს ქვეყანაში ჯანდაცვაზე რეალური ეროვნული დანახარჯები და ამ ანგარიშებზე დაყრნობით დაგეგმოს ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის განვითარებისთვის საჭირო რესურსების მოცულობა და განახორციელოს ჯანდაცვის სექტორში გაწეული საქმიანობის მონიტორინგი.

საქართველოში ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ინსტიტუციონალიზაციის მიზნით, საქართველოს მთავრობამ 2006 წლის 18 იანვარს, გამოსცა #11 დადგენილება „საქართველოში ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ინსტიტუციონალიზაციის შესახებ“, რომელშიც განსაზღვრულია ანგარიშების წარმოების მიზნები, ამოცანები, პერიოდულობა და შემსრულებლები.

## 1.2. საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების კლასიფიკაცია და მისი განმარტებები

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების წარმოებისას სახელმძღვანელოდ გამოყენებულ იქნა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის, მსოფლიო ბანკსა და აშშ საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით შემუშავებული სახელმძღვანელო - „ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების წარმოების მეთოდური სახელმძღვანელო დაბალი და საშუალო შემოსავლიანი ქვეყნებისათვის“.

საქართველოში ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების წარმოება განხორციელდა **დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით**, რაც გულისხმობს საანგარიშო პერიოდში ქვეყნის მასშტაბით არა დაფინანსებული, არამედ მოხმარებული სამედიცინო მომსახურების აღრიცხვას.

ქვეყანაში მოქმედი სისტემის სპეციფიკის გათვალისწინებით კლასიფიკაციის სქემებში შეტანილ იქნა შესაბამისი ცვლილებები, საერთაშორისო კლასიფიკაციის ძირითად კატეგორიებს დაემატა ქვეკატეგორიები, საქართველოს მონაცემების საერთაშორისო მახასიათებლებთან თავსებადობის უზრუნველყოფის მიზნით ტრანზაქციათა დაჯგუფების დროს მაქსიმალურად იქნა გათვალისწინებული საერთაშორისო სტანდარტები და შეთანხმებები, რის გამოც ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების არსებული სტრუქტურა სხვა ქვეყნების ანალოგიურ მონაცემებთან შედარებითი ანალიზის საშუალებას იძლევა.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების სისტემაში არის ოთხი ძირითადი კატეგორია:

**ფინანსური წყაროები/Financing sources (FS)** – ფინანსური წყაროების კატეგორიაში დაჯგუფებულია ყველა ის ორგანიზაცია თუ სუბიექტი, რომელიც გამოყოფს ფულად სახსრებს ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

**ფინანსური აგენტები /Financing Agents (HF)** – ფინანსური აგენტების კატეგორიას მიეკუთვნება ყველა ის ეკონომიკური აგენტი, რომელიც ფინანსური წყაროდან იღებს თანხებს და ახდენს მათ განკარგვას სამედიცინო მომსახურების, ფარმაცევტული საქონლის, სამედიცინო განათლების, მეცნიერების და ჯანდაცვასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საქმიანობის დასაფინანსებლად.

**სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლები /Providers of medical services (HP)** – სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების კატეგორიას მიეკუთვნება ყველა ის სუბიექტი თუ ორგანიზაცია, ვინც იღებს ფულად სახსრებს ფინანსური აგენტებიდან ჯანდაცვის მომსახურების ან მის განხორციელებასთან დაკავშირებული საქმიანობის სანაცვლოდ.

**ჯანდაცვის მომსახურების ფუნქციები /Health care functions (HC)** – აღნიშნული კატეგორია პასუხობს კითხვას - თუ რაზე იხარჯება ჯანდაცვის სექტორში ფულადი სახსრები.

### 1.3. ფინანსური წყაროები<sup>1</sup>

ფინანსური წყაროების კატეგორიაში დაჯგუფებულია ყველა ის ორგანიზაცია თუ სუბიექტი, რომელიც გამოყოფს ფულად სახსრებს ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად. აღნიშნული კატეგორია განსაზღვრავს ჯანდაცვის სექტორში არსებული სახსრების წყაროებს.

| კოდი              | დასახელება                                                                                                                                                  | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FS1</b>        | <b>Public Funds - ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახელმწიფო რესურსები</b>                                                                                            | ჯანდაცვის სექტორის დასაფინანსებლად, სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი ფულადი სახსრები                                                                                                                                             |
| <b>FS 1.1</b>     | <b>Consolidated budget – ჯანდაცვაზე გამოყოფილი ნაერთი ბიუჯეტის სახსრები</b>                                                                                 | სახელმწიფო ბიუჯეტში და რეგიონული და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების ბიუჯეტებში ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გამოყოფილი სახსრები                                                                              |
| <b>FS 1.1.1</b>   | <b>State budget – სახელმწიფო ბიუჯეტში ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები</b>                                                                                    | სახელმწიფო ბიუჯეტში ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                                                    |
| <b>FS 1.1.1.1</b> | <b>Central budget resources – ცენტრალური ბიუჯეტში ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები</b>                                                                        | ცენტრალურ ბიუჯეტში ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                                                     |
| <b>FS 1.1.1.2</b> | <b>Revenue from external organizations – ჯანდაცვის სექტორში უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსაზღვრული ინვესტიციური პროექტები</b> | ჯანდაცვის სექტორში უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსაზღვრული ინვესტიციური პროექტების და ამ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსების სახსრების ჯამი, რომელიც ასახულია სახელმწიფო ბიუჯეტში |
| <b>FS 1.1.1.3</b> | <b>Insurance contributions – სავალდებულო სახელმწიფო გადასახადები/შენატანები.</b>                                                                            | დაქირავებულებისა და დამქირავებლების მიერ გადახდილი სავალდებულო სახელმწიფო გადასახადები და შენატანები                                                                                                                        |
| <b>FS 1.1.2</b>   | <b>Teritorial government revenue – ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები</b>                                                     | ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                                    |

<sup>1</sup> ფინანსური წყაროების ნაწილში, ისევე როგორც სხვა კატეგორიებში ქართულენოვანი თარგმანი არ არის ლიტერატურული თარგმანი, ყველა კოდი მოიცავს შესატყვის მნიშვნელობას, ქვეყნის რეალობის შესაბამისად

| კოდი       | დასახელება                                                                                                      | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FS 1.1.2.1 | Tbilisi municipality revenue – ქ. თბილისის მერიის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები                           | ქ. თბილისის მერიის <sup>2</sup> მიერ ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                             |
| FS 1.1.2.2 | Adjara autonomies revenues – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები                 | აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                              |
| FS 1.1.2.3 | Abkhazia autonomies revenues – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები            | აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                           |
| FS 1.1.2.4 | Other municipality revenues – სხვა დანარჩენი ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები | ყველა სხვა ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრების ჯამი                                                                                                                                                                |
| FS 1.2     | Other public funds - ჯანდაცვაზე გამოყოფილი არასაბიუჯეტო (ან საზოგადოებრივი) სახსრები                            | არასაბიუჯეტო აქტივებიდან მიღებული შემოსავლების წილი, როგორც ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები                                                                                                                                                         |
| FS 1.9     | Other Government resources – ყველა სხვა სახელმწიფო სახსრები                                                     | ჯანდაცვაზე გამოყოფილი ყველა სხვა დანარჩენი სახელმწიფო სახსრები, რომელიც არ შედის ზემოთ ჩამოთვლილ ჯგუფებში                                                                                                                                          |
| FS 2       | Private funds – არასახელმწიფო სახსრები, რომლებიც გამოიყენება ჯანდაცვაზე                                         | ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად ყველა სახის არასახელმწიფო სახსრების ჯამი                                                                                                                                                                   |
| FS 2.1     | Employer funds – დამქირავებლის გადასახადები                                                                     | დამქირავებლების მიერ საკუთარი თანამშრომლების/დამქირავებულებისათვის ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გადახდილი სახსრების ჯამი                                                                                                                |
| FS 2.1.1   | Health Taxes – ჯანდაცვაზე სავალდებულო გადასახადი                                                                | ნებისმიერი ტიპის ორგანიზაციებში - კომერციული/არაკომერციული დამქირავებლის მიერ სახელფასო ფონდებიდან გადახდილი ჯანდაცვის სავალდებულო გადასახადი                                                                                                      |
| FS 2.1.2   | Other revenues – დამქირავებლის მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული არასავალდებულო ხარჯები                                   | დამქირავებლების მიერ გაღებული ნებისმიერი ფულადი სახსრები, რომლებიც ემსახურება საკუთარი თანამშრომლების ჯანმრთელობას კერძოდ: თანამშრომლების სამედიცინო მომსახურებაზე გადახდილი თანხები ან თანამშრომლებისათვის ჯანმრთელობის სადაზღვევო პოლისის შეძენა |

<sup>2</sup> თბილისის მერიის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები ცალკეა გამოყოფილი, ვინაიდან მას სოლიდური წილი უკავია ადგილობრივი ორგანოების მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილ სახსრებში.

| კოდი       | დასახელება                                                                                                | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FS 2.2     | Household funds – შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვისთვის განკუთვნილი სახსრები                                | შინამეურნეობების სახსრების ჯამი, რომელიც ხმარდება სამედიცინო მომსახურების ან სამედიცინო საქონლის შეძენას.                                                                                                                       |
| FS 2.2.1   | Mandatory/Employee funds – დაქირავებულის მიერ გადახდილი ჯანდაცვის სავალდებულო გადასახადი                  | დაქირავებულის მიერ საკუთარი სახელფასო შემოსავლებიდან გადახდილი ჯანდაცვის სავალდებულო გადასახადები                                                                                                                               |
| FS 2.2.2   | Out of pocket payments – ჯიბიდან გადახდები                                                                | ჯანდაცვის მომსახურების ან საქონლის შესაძენად ჯიბიდან გადახდილი ნებისმიერი ტიპის სახსრები                                                                                                                                        |
| FS 2.2.2.1 | Legal out of pocket payments – ჯიბიდან გადახდილი ლეგალური თანხები                                         | ჯანდაცვის მომსახურების ან საქონლის შესაძენად ჯიბიდან გადახდილი ნებისმიერი ტიპის ლეგალური სახსრები                                                                                                                               |
| FS 2.2.2.2 | Illegal out of pocket payments – ჯიბიდან გადახდილი არალეგალური თანხები                                    | ჯანდაცვის მომსახურების ან საქონლის შესაძენად ჯიბიდან გადახდილი ნებისმიერი ტიპის არალეგალური სახსრები                                                                                                                            |
| FS 2.3     | Non-profit institutions serving individuals – არამომგებიანი ინსტიტუტები, რომლებიც ემსახურებიან ინდივიდებს | ადგილობრივი არასამთავრობო (არამომგებიანი) ორგანიზაციების მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები, მაგალითად საპატრიარქოს მიერ ჯანდაცვის ღონისძიებებზე გაწეული ხარჯები                                                               |
| FS 2.9     | Other private funds – ყველა სხვა არასახელმწიფო სახსრები                                                   | ყველა სხვა არასახელმწიფო სახსრები ჯანდაცვაზე, რომლებიც არ არის კლასიფიცირებული ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში                                                                                                                        |
| FS 3       | Rest of the world – სხვა დანარჩენი                                                                        | სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების, ინსტიტუტების, იურიდიული პირების და ინდივიდების მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი ნებისმიერი სახის სახსრები, რომლებიც არ არის აღწერილი FS 1.1.1.2 პუნქტში, ჰუმანიტარული დახმარებები და გრანტები |

#### 1.4. ფინანსური აგენტი (ფინანსური სახსრების განმკარგველები)

ფინანსური აგენტების კატეგორიას მიეკუთვნება ყველა ის ეკონომიკური აგენტი, რომელიც ფინანსური წყაროდან იღებს თანხებს და ახდენს მათ განკარგვას სამედიცინო მომსახურების, ფარმაცევტული საქონლის, სამედიცინო განათლების, მეცნიერების და ჯანდაცვასთან დაკავშირებული სხვა საქმიანობის დასაფინანსებლად.

ფინანსური აგენტების ქვემოთ მოყვანილი სტრუქტურა შესაბამისობაშია ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების საერთაშორისო კლასიფიკაციასთან და ქვეყანაში დღეს არსებული ფინანსური აგენტების სტრუქტურასთან.

ფინანსური აგენტების არსებული სტრუქტურის ცვლილება შესაძლებელია მოხდეს მომავალშიც, ქვეყანაში მიმდინარე სტრუქტურული რეფორმების შესაბამისად, უწყებების შერწყმის, გაუქმების ან სხვა უწყებებისათვის ერთი ფინანსური აგენტის უფლება - მოვალეობების მეორე უწყებაზე დელეგირების პროცესის პარალელურად.

ყველა ქვემოთ მოყვანილი ფინანსური აგენტი პირდაპირი წესით იღებს ნებისმიერ ფულად ან არაფულად/მატერიალურ სახსრებს ფინანსური წყაროებიდან და განკარგავს მათ ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

| კოდი              | დასახელება                                                                                                     | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                 |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>HF.1</b>       | <b>General government - სახელმწიფო სექტორი</b>                                                                 | მოიცავს სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფ ყველა დაწესებულებასა და ორგანიზაციას                                                                                    |
| <b>HF.1.1</b>     | <b>Teritorial government – სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფი დაწესებულებები და ორგანიზაციები</b>               | მოიცავს ცენტრალურ, რეგიონალ და ადგილობრივ დონეზე არსებულ ყველა სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს                                 |
| <b>HF.1.1.1</b>   | <b>Central government – სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფი დაწესებულებები და ორგანიზაციები ცენტრალურ დონეზე</b> | სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფი დაწესებულებები და ორგანიზაციები ცენტრალურ დონეზე, რომლებიც იღებენ და განკარგავენ თანხებს ჯანდაცვის ღონისძიების დასაფინანსებლად |
| <b>HF 1.1.1.1</b> | <b>Ministry of Health Labout and social affairs – შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო</b>      |                                                                                                                                                                  |
| <b>HF 1.1.1.2</b> | <b>Public Health department – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი</b>                                        |                                                                                                                                                                  |



| კოდი        | დასახელება                                                                                                                             | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HF 1.1.1.3  | National Institute of Health and Social Affairs – სოციალური და ჯანმრთელობის ეროვნული ინსტიტუტი                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.4  | Disease control and statistical national center – ლ.საყვარელიძის სახ. დაავადებათა კონტროლისა და სამედიცინო სტატისტიკის ეროვნული ცენტრი |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.5  | Georgian Health and Social Projects Implementation Center – საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური პროექტების განმახორციელებელი ცენტრი |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.6  | Ministry of Defense – თავდაცვის სამინისტრო                                                                                             | თავდაცვის სამინისტრო, ქვემოთ ჩამოთვლილ ძალოვანი სტრუქტურების მსგავსად, იღებს და განკარგავს თანხებს ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად. მაგალითად: სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებებში და სამხედრო ჰოსპიტალებში სამხედრო უწყების თანამშრომლების მკურნალობის ხარჯების დაფარვა. |
| HF 1.1.1.7  | Ministry of internal affairs – შინაგან საქმეთა სამინისტრო                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.8  | Ministry of Justice – იუსტიციის სამინისტრო                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.9  | Ministry of Security – უშიშროების სამინისტრო                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.10 | Government Security – სამთავრობო დაცვა                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.11 | Department war veterans – ომის ვეტერანთა დეპარტამენტი                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.12 | Medical Education – სამედიცინო საგანმანათლებლო დაწესებულებები                                                                          | საგანმანათლებლო დაწესებულებები, რომლებიც იღებენ და განკარგავენ თანხებს სამედიცინო განათლების და მეცნიერების დასაფინანსებლად.                                                                                                                                                        |
| HF 1.1.1.13 | Hospital Restructurization fund - საავადმყოფოთა რესტრუქტურიზაციის ფონდი                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HF 1.1.1.17 | Other – სხვა                                                                                                                           | ყველა სხვა ფინანსური აგენტები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ზემოჩამოთვლილ არცერთ კოდს                                                                                                                                                                                                    |
| HF 1.1.2    | State/provincial government – სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფი დაწესებულებები და ორგანიზაციები რეგიონალურ დონეზე                      | მოიცავს სახელმწიფო დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებს რეგიონალურ დონეზე, რომლებიც იღებენ და განკარგავენ თანხებს ჯანდაცვის ღონისძიების დასაფინანსებლად                                                                                                           |

| კოდი       | დასახელება                                                                                                                                 | კოდის აღწერილობა                                                                                                                        |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HF 1.1.2.1 | Tbilisi city department of health and social affairs – ქ. თბილისის შრომის ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახური <sup>3</sup> |                                                                                                                                         |
| HF 1.1.2.2 | Adjara Autonomous Ministry of health – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრო                                                 |                                                                                                                                         |
| HF 1.1.2.3 | Aphkxazia Autonomous Ministry of health – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრო                                           |                                                                                                                                         |
| HF 1.1.2.4 | Other municipality health departments – ჯანდაცვის სხვა მუნიციპალური ორგანოები                                                              |                                                                                                                                         |
| HF.1.2     | SUSIF – სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი                                                                                       | სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი, რომელიც იღებს და განკარგავს თანხებს ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად               |
| HF.2       | Private sector – კერძო სექტორი                                                                                                             | ყველა კერძო, არასახელმწიფო ტიპის ფინანსური აგენტები, რომლებიც იღებენ თანხებს და განკარგავენ მათ ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად |
| HF 2.1     | Private Social Insurance –სოციალური დაზღვევის კერძო კომპანიები                                                                             | ასეთი მოწყობა ქვეყანაში ჯერ-ჯერობით არ არის.                                                                                            |
| HF 2.2     | Other Private Social Insurance (other than social insurance) – სხვა კერძო სადაზღვევო კომპანიები (არასოციალური დაზღვევისათვის)              | სხვა კერძო სადაზღვევო კომპანიები, რომლებიც იღებენ და განკარგავენ თანხებს სამედიცინო მომსახურების და საქონლის შესაძენად                  |
| HF 2.3     | Private households, out-of pocket payment – შინამეურნეოები, ჯიბიდან გადახდები                                                              | შინამეურნეოები, რომლებიც იხდიან თანხებს სამედიცინო მომსახურების და საქონლის შესაძენად                                                   |
| HF 2.4     | Non profit institutions serving households (other than social insurance) – არამომგებიანი ინსტიტუტები, რომლებიც ემსახურებიან შინამეურნეოებს | არასამთავრობო (არამომგებიანი) ორგანიზაციები, რომლებიც აფინანსებენ ინდივიდების ჯანდაცვით მომსახურებას                                    |
| HF 2.5     | Private Funds (firms) and corporations – კერძო ფონდები და კორპორაციები                                                                     | ყველა კერძო ფონდები და კორპორაციები, რომლებიც ხარჯავენ თანხებს ჯანდაცვის ღონისძიებებზე                                                  |
| HF.3       | Rest of the world – სხვა დანარჩენი                                                                                                         |                                                                                                                                         |

<sup>3</sup> აღნიშნული ორგანო ცალკეა გამოყოფილი, ვინაიდან იგი წარმოადგენს მსხვილ ფინანსური აგენტს

## 1.5 სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლები

სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების კატეგორიას მიეკუთვნება ყველა ის სუბიექტი თუ ორგანიზაცია, ვინც იღებს ფულად სახსრებს ფინანსური აგენტებიდან ჯანდაცვის მომსახურების ან მის განხორციელებასთან დაკავშირებული საქმიანობის სანაცვლოდ. აღნიშნული კატეგორია აღწერს სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლების მიერ გაწეულ ჯანდაცვით მომსახურებებს. ქვეყანაში სამედიცინო დაწესებულებების სტრუქტურა რეგულირდება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის მინისტრის 13/03/2001 წლის 108/ო ბრძანებით „სამედიცინო და ფარმაცევტული დაწესებულებათა ნომენკლატურის (ტიპის) დამტკიცების შესახებ“ - ზემოაღნიშნული ბრძანებით განსაზღვრულ ჩამონათვალზე დაყრდნობით ჯანდაცვითი დანახარჯების გაწერა მიმწოდებლების კუთხით შეუძლებელია, რადგან იგი არ შეესაბამება ქვეყანაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებების რეალურ ნომენკლატურას.

სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლების განსაზღვრებები ძირითადად დამუშავებულ იქნა ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (OECD) მიერ 2000 წელს შემუშავებული სახელმძღვანელოს ჯანდაცვის ანგარიშების სისტემის (SHA) მიხედვით, აგრეთვე უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფის წევრების მიერ სხვადასხვა მეთოდოლოგიურ სახელმძღვანელოებსა და დოკუმენტებზე დაყრდნობით.

| კოდი         | დასახელება                                                                  | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>HP1</b>   | <b>Hospitals – საავადმყოფოები</b>                                           | სტაციონარული ტიპის სადიაგნოსტიკო-სამკურნალო დაწესებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოსახლეობისათვის კვალიფიციურ სტაციონარულ და ამბულატორიულ დახმარებას მისთვის მინიჭებული სათანადო ლიცენზიის ფარგლებში.                                                                  |
| <b>HP1.1</b> | <b>General Hospitals – ზოგადი პროფილის/ მრავალპროფილიანი საავადმყოფოები</b> | სტაციონარული ტიპის მრავალპროფილიანი დაწესებულება, რომელიც ძირითადად აწარმოებს მესამეული ტიპის <sup>4</sup> სამედიცინო მომსახურებას, ავადმყოფობის გართულებული ან ატიპიური ფორმების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას. დაკომპლექტებულია ფართო და ვიწრო პროფილის სპეციალისტებით. |

<sup>4</sup> მესამეული ტიპის სამედიცინო მომსახურება წარმოადგენს ავადმყოფობის გართულებული ან არატიპიური ფორმირების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას.

| კოდი    | დასახელება                                                                                                                                                 | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP1.2   | Mental health and substance abuse hospitals – ფსიქო ნერვიული ჰოსპიტალები                                                                                   | ლიცენზირებული სამედიცინო დაწესებულებები, რომელთა ძირითადი საქმიანობაა ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე და წამალთდამოკიდებულ პაციენტთა დიაგნოსტიკური, სტაციონარული მომსახურება და პაციენტების მონიტორინგი. აღნიშნულ დაწესებულებებში მკურნალობა უტარდებათ პაციენტებს, რომლებიც ხანგრძლივ მკურნალობას ან მუდმივ მეთვალყურეობას (პატრონაჟს) საჭიროებენ.<br>არ მოიცავს: ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე და წამალთდამოკიდებულ პაციენტთა ამბულატორიულ მკურნალობას (H.P. 3.4.2);                                                                                                                                           |
| HP1.3   | Speciality (other than mental health and substance abuse) hospitals – სპეციალიზირებული საავადმყოფოები (ფსიქიატრიული და ნარკოლოგიური საავადმყოფოების გარდა) | სტაციონარული ტიპის დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს რომელიმე კონკრეტული დაავადების ან დაავადებათა ჯგუფის პროფილაქტიკას, დიაგნოსტიკას, მკურნალობასა და რეაბილიტაციას: <ul style="list-style-type: none"> <li>• სპეციალიზებული საავადმყოფოები (მწვავე გადაუდებელი შემთხვევების მართვა);</li> <li>• სპეციალიზებული სასწრაფო დახმარების ცენტრები; ტრავმატოლოგიურ/ორთოპედიული საავადმყოფოები; სპეციალური სანატორიუმები (უპირატესად დაკავებული პოსტოპერაციული, რეაბილიტაციური და პროფილაქტიკური მომსახურებით);</li> <li>• ინფექციური საავადმყოფოები;</li> <li>• ტუბსაავადმყოფოები;</li> <li>• ონკოლოგიური საავადმყოფოები.</li> </ul> |
| HP1.3.1 | Maternity houses – სამშობიარო სახლები                                                                                                                      | სტაციონარული ტიპის სამედიცინო - გინეკოლოგიური დაწესებულება, რომელიც დახმარებას უწევს ქალებს ორსულობის, მშობიარობის, მშობიარობის შემდგომ პერიოდებში და გინეკოლოგიური დაავადებების დროს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| HP1.3.2 | Children's hospitals – ბავშვთა საავადმყოფოები                                                                                                              | სამედიცინო დაწესებულება, რომლის ძირითადი საქმიანობაა, სამკურნალო საქმესთან ერთად, წარმოადგენს ბავშვთა სადიაგნოსტიკო, პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| HP1.3.3 | Oncology hospitals – ონკოლოგიური საავადმყოფოები                                                                                                            | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულ სამედიცინო მკურნალობას, დიაგნოსტიკას, მონიტორინგს ახორციელებს ონკოლოგიური დაავადებების მქონე პაციენტების მიმართ. აღნიშნული კოდის ქვეშ გაერთიანდება ზემოაღნიშნული ტიპის დაწესებულებების მიერ გაწეული მომსახურების მთლიანი მოცულობა.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| კოდი     | დასახელება                                                                                                                  | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP1.3.4  | Tuberculous hospitals – ტუბსაავადმყოფოები                                                                                   | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულ სამედიცინო მკურნალობას, დიაგნოსტიკას და მონიტორინგს ახორციელებს ფთიზიატრიული პაციენტების მიმართ.                                                                                                                                                                                                                         |
| HP1.3.5. | Infectious hospitals – ინფექციური საავადმყოფოები                                                                            | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულ სამედიცინო მკურნალობას, დიაგნოსტიკას ახორციელებს ინფექციური დაავადებების მქონე პაციენტების მიმართ.                                                                                                                                                                                                                       |
| HP1.3.6. | Cardiological clinics – კარდიოლოგიური კლინიკები                                                                             | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულ სამედიცინო მკურნალობას, დიაგნოსტიკას, მეთვალყურეობასა და მონიტორინგს ახორციელებს გულსისხლძარღვთა დაავადებების მქონე პაციენტების მიმართ.                                                                                                                                                                                  |
| HP1.3.7. | Optalmologyc clinics – ოფთალმოლოგიური კლინიკები                                                                             | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულია თვალისა და თვალბუდის პათოლოგიის მქონე პაციენტების მკურნალობაში.                                                                                                                                                                                                                                                        |
| HP1.3.8  | Urologycal clinics – უროლოგიური კლინიკები                                                                                   | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც სპეციალიზებულ სამედიცინო მკურნალობას, დიაგნოსტიკას ახორციელებს შარდსასქესო სისტემების დაავადებების მქონე პაციენტების მიმართ.                                                                                                                                                                                                           |
| HP 1.3.9 | Other hospitals– სხვა საავადმყოფოები                                                                                        | ყველა სპეციალიზირებული საავადმყოფოს მომსახურების მთლიანი მოცულობა, რომლებიც არ არის მოცული ზემოაღნიშნულ კლასიფიკაციაში                                                                                                                                                                                                                                                  |
| HP2      | Nursing and residential care facilities – საექთნო და ხანგრძლივი ზრუნვის (რეზიდენციული ზრუნვის <sup>5</sup> ) დაწესებულებები | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ ზედამხედველობით ფუნქციას იმ პაციენტების მიმართ, რომლებსაც ესაჭიროებათ ხანგრძლივი დაყოვნება სამედიცინო პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში. აღნიშნული ტიპის დაწესებულებებში მომსახურება ხორციელდება ჯანდაცვისა და სოციალური სამსახურების მიერ. ჯანდაცვის ნაციონალურ ანგარიშებში აისახება მხოლოდ სამედიცინო მომსახურებაზე გაწეული ხარჯები |
| HP2.1    | Nursing care facilities – საექთნო ზრუნვის დაწესებულებები                                                                    | დაწესებულებები, რომლებიც ეწევიან იმ პაციენტების კლინიკურ და სარეაბილიტაციო მომსახურებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ ხანგრძლივი მეთვალყურეობა: პანსიონატები (გარდა ფსიქიატრიული და ნარკოლოგიური სამკურნალო დაწესებულებებისა); მოხუცთა სახლები (რომელთაც სამედიცინო დახმარება ესაჭიროებათ); ჰოსპისები.<br>არ მოიცავს: თავშესაფრებს მხოლოდ შეზღუდული სამედიცინო დახმარებით.     |

<sup>5</sup> დაწესებულებები, რომლებშიც პაციენტებს უტარდებათ სამედიცინო პატრონაჟი ხანგრძლივი დროით

| კოდი  | დასახელება                                                                                                                                                                           | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP2.2 | Residential mental retardation, mental health and substance abuse facilities – სამეთვალყურეო დაწესებულებები ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე და წამალდამოკიდებულ პაციენტთათვის | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე და წამალდამოკიდებულ პაციენტთა მეთვალყურეობას და მკურნალობას: ალკოჰოლიზმით ან ნარკომანიით დაავადებულთა სარეაბილიტაციო ცენტრები (გარდა ლიცენზირებული საავადმყოფოებისა); ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე პაციენტთა სახლები.                                   |
| HP2.3 | Community care facilities for the elderly– მოხუცებულთა პანსიონატები და თავშესაფრები                                                                                                  | დაწესებულებები, სადაც მოხუცებულები, რომლებსაც არ გააჩნიათ დამოუკიდებელი ცხოვრების უნარი, უზრუნველყოფილნი არიან საცხოვრებელი ფართით, კვებით და ზედამხედველობით.                                                                                                                                                                                 |
| HP2.9 | All other residential care facilities – სხვა დანარჩენი საპატრონაჟო დაწესებულებები                                                                                                    | ყველა სხვა დანარჩენი სამეთვალყურეო დაწესებულებები, რომლებიც უპირატესად დაკავებულნი არიან პაციენტებზე ხანგრძლივი ზრუნვით: შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა საპატრონაჟო სახლები საექთნო მოვლა პატრონობის გარეშე.                                                                                                                            |
| HP3   | Providers of ambulatory Health care – ამბულატორიული მომსახურება                                                                                                                      | მოიცავს დაწესებულებებს, რომლებიც ეწევიან ჯანმრთელობის დაცვის სამკურნალო ღონისძიებებს იმ პაციენტების მიმართ, რომლებსაც არ ესაჭიროებათ კლინიკური მომსახურება.                                                                                                                                                                                    |
| HP3.1 | Offices of physicians – საექიმო კაბინეტები (უბნები)                                                                                                                                  | პრაქტიკოსთა ოფისები/კაბინეტები, რომლებიც ძირითადად ემსახურებიან მოსახლეობას პირველადი ჯანდაცვის დონეზე <sup>6</sup> . მას მართავს ზოგადი პრაქტიკის/ოჯახის ექიმი.                                                                                                                                                                               |
| HP3.2 | Offices of dentists – სტომატოლოგიური კაბინეტები                                                                                                                                      | მოიცავს სტომატოლოგიურ კაბინეტებს/ოფისებს, რომლებიც დაკავებულნი არიან ზოგადი ან სპეციალიზებული სტომატოლოგიური მომსახურებით ან კბილის ქირურგიული მკურნალობით.<br>არ მოიცავს:<br>• პროთეზების, ხელოვნური კბილების და ორთოდონტული ხელსაწყოების დამზადებას სტომატოლოგთათვის (HP 4.4)<br>• დენტალური ჰიგიენის და პროთეზისტთა დაწესებულებებს (HP 3.3) |
| HP3.3 | Offices of other health practitioners – ექიმ სპეციალისტთა ოფისები                                                                                                                    | ექიმ-სპეციალისტებით დაკომპლექტებული ოფისები/კაბინეტები, სადაც პაციენტებს გაეწევათ სპეციალიზებული დახმარება სადიაგნოსტიკო-                                                                                                                                                                                                                      |

<sup>6</sup> პაციენტის პირველი კონტაქტის ადგილი ორგანიზებულ სამედიცინო მომსახურებასთან. ის მოიცავს დაავადებათა პირველად დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას, პროფილაქტიკას, ჯანმრთელობის ხელშეწყობასა და გაუმჯობესებაზე მიმართულ ღონისძიებებს, მოსახლეობის განათლებას დაავადებების, პროფილაქტიკისა და ზოგადად ჯანმრთელობის შენარჩუნების შესახებ.

| კოდი           | დასახელება                                                                                            | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                |                                                                                                       | ლაბორატორიულ და პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო საქმიანობებთან ერთად: აკუპუნქტურა (გარდა მკურნალობისა); ფიზიოთერაპია და ფიზიკური თერაპია; ლოგოპედიები; აუდიოლოგები; დენტალური ჰიგიენა; პროთეზისტთა კაბინეტები; დიეტოლოგთა კაბინეტები; ჰომეოპათთა კაბინეტები (გარდა სტაციონარული მკურნალობისა); ინჰალაციის კაბინეტები; ორთოპედთა კაბინეტები; ჩინური მედიცინის და სხვა ტრადიციული მედიცინის კაბინეტები და სხვ.                                                                                                      |
| <b>HP3.4</b>   | <b>Out-patient care centers – ამბულატორიები</b>                                                       | ექიმ-სპეციალისტ(ებ)ით დაკომპლექტებული დაწესებულება, სადაც პაციენტებს გაეწევათ სპეციალიზებული დახმარება (ზოგადი საექიმო პრაქტიკა, ოჯახის ექიმი ან თერაპია, ან პედიატრია; კლინიკურ-დიაგნოსტიკური გამოკვლევები; სანიტარული განათლება) ამბულატორიის ანუ პირველადი ჯანდაცვის დონეზე.                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>HP3.4.1</b> | <b>Family planning centers – ოჯახის დაგეგმვის ცენტრები</b>                                            | დაწესებულებები, სადაც ხორციელდება ოჯახის დაგეგმვა, კერძოდ კონტრაცეფციის, გენეტიკური და პრენატალური კონსულტაციები.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>HP3.4.2</b> | <b>Out-patient mental health and substance abuse centers – ფსიქო ნერვული დისპანსერები<sup>7</sup></b> | დაწესებულებები, სადაც სამედიცინო მეთვალყურეობას ახორციელებენ ალკოჰოლიზმის, დეტოქსიკაციის, წამალთდამოკიდებულ და სხვა ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე პაციენტების მიმართ. აღნიშნულ დაწესებულებებში პაციენტებს არ უტარდებათ კლინიკური მკურნალობა.<br><i>საილუსტრაციო მაგალითები:</i> ალკოჰოლიზმის, დეტოქსიკაციის, წამალთდამოკიდებულთა, ნივთიერებათა ბოროტად გამოყენების და ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე პაციენტების ამბულატორიული სამკურნალო ცენტრები და დაწესებულებები (გარდა საავადმყოფოებისა) |
| <b>HP3.4.3</b> | <b>Free-standing ambulatory surgery centers – ამბულატორიული ქირურგიული ცენტრები</b>                   | დაწესებულებები, სადაც ამბულატორიულ დონეზე ხორციელდება ქირურგიული მკურნალობა (მაგ.: ორთოსკოპული და კატარაქტის ქირურგია). მათ გააჩნიათ სპეციალიზებული სამედიცინო სიმძლავრეები, როგორცაა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

<sup>7</sup> დისპანსერი – არის სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს საორგანიზაციო-მეთოდურ მუშაობას, ავადმყოფთა გამოვლინებას, განსაკუთრებით დაავადების ადრეულ სტადიაში, უზრუნველყოფს დროულ დიაგნოსტიკას, ავადმყოფთა აღრიცხვას და რეგისტრაციას, მათზე სისტემატურ დაკვირვებას/პატრონაჟს, კვალიფიციური სამედიცინო დახმარების აღმოჩენას, დაავადებიათა მიზეზების შესწავლას. დისპანსერის დაკვირვების ობიექტს წარმოადგენს არა მხოლოდ ავადმყოფი, არამედ ჯანმრთელი ადამიანიც.

| კოდი      | დასახელება                                                                                                                                   | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|           |                                                                                                                                              | საოპერაციო და სპეციალური აპარატურა, როგორცაა ანესთეზიური ან რენტგენოლოგიური დანადგარები.                                                                                                                                                                                                      |
| HP3.4.4   | Dialyses care centers – დიალიზის განყოფილებები                                                                                               | განყოფილებები, სადაც თირკმლის პათოლოგიით დაავადებულ პაციენტებს უტარდებათ დიალიზი.                                                                                                                                                                                                             |
| HP3.4.5   | All other out-patient multi-specialty and cooperative service centers – ყველა სხვა მრავალპროფილიანი ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური გაერთიანებები | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ ზოგად ამბულატორიულ ან სპეციალიზებულ ამბულატორულ მომსახურებას გარდა ზემოთ ჩამოთვლილი პუნქტებისა                                                                                                                                                          |
| HP3.4.6   | Policlinics – პოლიკლინიკები                                                                                                                  | ექიმ-სპეციალისტებით დაკომპლექტებული დაწესებულება, სადაც პაციენტებს უტარდებათ სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება სადიაგნოსტიკო-ლაბორატორიულ და პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო საქმიანობასთან ერთად.                                                                                          |
| HP3.4.6.1 | Adults Policlinics – მოზრდილთა პოლიკლინიკები                                                                                                 | ექიმ-სპეციალისტებით დაკომპლექტებული დაწესებულება, სადაც 14 წლის ზევით ასაკის პაციენტებს სადიაგნოსტიკო-ლაბორატორიულ და პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო საქმიანობასთან ერთად გაეწევა სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება.                                                                       |
| HP3.4.6.2 | Childrens Policlinics – ბავშვთა პოლიკლინიკები                                                                                                | ექიმ-სპეციალისტებით დაკომპლექტებული დაწესებულება, სადაც 0-14 წლამდე ასაკის პაციენტებს გაეწევა სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება სადიაგნოსტიკო-ლაბორატორიულ და პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო საქმიანობასთან ერთად.                                                                         |
| HP3.4.6.3 | Multiprofile Policlinics – შერეული ტიპის პოლიკლინიკები                                                                                       | ექიმ-სპეციალისტებით დაკომპლექტებული დაწესებულება, სადაც ყველა ასაკის პაციენტებს გაეწევა სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება სადიაგნოსტიკო-ლაბორატორიულ და პროფილაქტიკურ-სარეაბილიტაციო საქმიანობასთან ერთად                                                                                |
| HP3.4.7.  | Women consultations – ქალთა კონსულტაციები                                                                                                    | ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულების სპეციფიური ტიპი, რომლებშიც ძირითადად მუშაობენ ექიმ-გინეკოლოგები და რომელთაც გააჩნიათ ლაბორატორიული და ინსტრუმენტული დიაგნოსტიკის საშუალებები. დიაგნოსტიკასთან და მკურნალობასთან ერთად აწარმოებს ფიზიოლოგიურ ორსულთა კონტროლს და სანიტარულ განათლებას |
| HP3.4.8.  | Tuberculosis dispensaries – ტუბ. დისპანსერები                                                                                                | დაწესებულებები, სადაც ახორციელებენ ტუბერკულოზით დაავადებულთა სამედიცინო მეთვალყურეობას .                                                                                                                                                                                                      |



| კოდი      | დასახელება                                                                                                       | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP3.4.9.  | All other out-patient community and other integrated care centers – სხვა ამბულატორიული და გაერთიანებული ცენტრები | სხვა ამბულატორიული და სხვა გაერთიანებული ცენტრები, რომლებიც არ არის გათვალისწინებული ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| HP3.5     | Medical and diagnostic laboratories – დიგნოსტიკური ლაბორატორიები და ცენტრები                                     | დაწესებულება, რომელიც აწარმოებს ლაბორატორიულ ან ინსტრუმენტულ გამოკვლევას(ებს).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| HP3.6     | Providers of home health care services – სამედიცინო მომსახურება ბინაზე                                           | კვალიფიციური საექთნო მომსახურება ბინაზე მოიცავს, მეთვალყურეობას, სამედიცინო სოციალურ სამსახურს, ფიზიკურ თერაპიას, მეტყველების თერაპიას და ა.შ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| HP3.9     | All other providers of ambulatory health care – ამბულატორიული მომსახურების სხვა მომწოდებლები                     | მოიცავს დაწესებულებებს, რომლებიც უპირატესად დაკავებულნი არიან ამბულატორიული მომსახურებით, გარდა ზემოთ ჩამოთვლილი ტიპის დაწესებულებებისა.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP3.9.1   | Ambulance services – სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სადგურები                                                    | სასწრაფო სამედიცინო დახმარების დაწესებულება, რომელსაც აქვს სადისპეტჩერო და ტრანსპორტირების ფუნქციები: სასწრაფო სამედიცინო დახმარება; ტრანსპორტირებისას სამედიცინო თანხლება; მობილური სამედიცინო დახმარება სპეციალიზებული ტრანსპორტით.                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| HP3.9.2   | Blood and organ banks – სისხლისა და ორგანოთა ბანკები                                                             | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ სისხლისა და ადამიანის ორგანოთა შენახვას, შეგროვებასა და დისტრიბუციას.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HP3.9.2.1 | Blood banks – სისხლის ბანკები                                                                                    | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს სისხლისა და მისი კომპონენტების დამზადებას, შენახვასა და მიწოდებას. ახდენს დონორობის ორგანიზებასა და კოორდინაციას.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| HP3.9.2.2 | Organ banks – ორგანოთა ბანკები                                                                                   | სამედიცინო დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს ორგანოთა, ორგანოთა ნაწილებისა და ქსოვილების შენახვასა და მიწოდებას. ახდენს დონორობის ორგანიზებასა და კოორდინაციას.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| HP3.9.3   | Emergency services – კატასტროფისა და გადაუდებელი მედიცინის ცენტრები                                              | სასწრაფო და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დაწესებულება, რომელსაც შეუძლია განახორციელოს მასშტაბური ოპერაციები კატასტროფების დროს. აქვს მაკოორდინირებელი ფუნქცია: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ექსტრემალურ სიტუაციებში გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების ორგანიზება;</li> <li>• რეგიონში სამედიცინო დახმარება;</li> <li>• სასწრაფო და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება;</li> <li>• ტრანსპორტირებისას სამედიცინო თანხლება;</li> <li>• მობილური სამედიცინო დახმარება სპეციალიზებულ ტრანსპორტში.</li> </ul> |

| კოდი     | დასახელება                                                                                                                                                                                                     | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP 3.9.9 | Providers of all ambulatory health care services – მომწოდებლები, რომლებიც ეწევიან ყველა სხვა სახის ამბულატორულ მომსახურებას                                                                                    | მომწოდებლები, რომლებიც ეწევიან ყველა სხვა სახის ამბულატორულ მომსახურებას, რომელიც ასახული არ არის არცერთ ზემოთჩამოთვლილ კატეგორიაში                                                                                                                        |
| HP 4.    | Retail sale and other providers of medical goods – საცალო ვაჭრობა და სამედიცინო პროდუქცია, სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები და აღჭურვილობა                                                                | დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს სამედიცინო საქონლითა და სამედიცინო დანიშნულების სამედიცინო-ტექნიკურ ნაკეთობათა რეალიზაციას და მიწოდებას.                                                                                                                 |
| HP4.1    | Dispensing chemists = Pharmacies – მედიკამენტებით ვაჭრობა                                                                                                                                                      | აფთიაქები, რომლებიც ახორციელებენ ფარმაცევტული საქონლის საცალო ვაჭრობას როგორც რეცეპტით, ასევე მის გარეშე.<br>არ მოიცავს: საავადმყოფოებში არსებულ აფთიაქებს (შიდა აფთიაქები), რომლებიც პაციენტებს ემსახურებიან და წარმოადგენენ დაწესებულებათა ნაწილს (HP1). |
| HP4.2    | Retail sale and other suppliers of optical glasses and other vision products – სათვალების და მხედველობის სხვა დამხმარე საშუალებების მიმწოდებლები                                                               | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ სათვალების და მხედველობის სხვა დამხმარე საშუალებების მიწოდებას საზოგადოებისათვის. მოიცავს ოპტიკური სათვალების მორგებას და შეკეთებას.                                                                                 |
| HP4.3    | Retail sale and other suppliers of hearing aids – სასმენი საშუალებების და მოწყობილობების მიმწოდებლები                                                                                                          | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ სასმენი საშუალებების მიწოდებას, აგრეთვე მოიცავს სასმენი საშუალებების მორგებას და შეკეთების ღირებულებას.                                                                                                              |
| HP4.4    | Retail sale and other suppliers of medical appliances (other than optical glasses and hearing aids) – სხვა დანარჩენი სამედიცინო პროდუქციის, მედიკამენტების, მოწყობილობის და დამხმარე საშუალებების მიმწოდებლები | ყველა ის დაწესებულება, რომელიც არ არის გათვალისწინებული ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში.                                                                                                                                                                         |
| HP4.9    | All Other miscellaneous and other suppliers of pharmaceuticals and medical goods – ყველა სხვა სამედიცინო და ფარმაცევტული ნაწარმის მიმწოდებელი                                                                  | ყველა ის დაწესებულება, რომელიც არ არის გათვალისწინებული ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში                                                                                                                                                                          |
| HP5      | Provision and administration of public health program – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროგრამების განხორციელება და ადმინისტრირება                                                                                   | დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს დაავადებათა პრევენციას, მათი გავრცელების შესწავლისა და კონტროლის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების, ადამიანის ფსიქო-სომატური ჯანმრთელობის და ამ ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს ხელშეწყობის გზით.                 |

| კოდი    | დასახელება                                                                                                                     | კოდის აღწერილობა                                                                                                                     |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP 5.1  | Public health department – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი                                                               |                                                                                                                                      |
| HP 5.2  | Rayon public health department – რაიონული საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი                                                |                                                                                                                                      |
| HP 5.3  | Disease control and medical statistic centre – დაავადებათა კონტროლისა და სამედიცინო სტატისტიკის ცენტრი                         |                                                                                                                                      |
| HP 5.4  | Other – სხვა                                                                                                                   |                                                                                                                                      |
| HP6     | General health administration and insurance – ჯანდაცვის ადმინისტრირება და დაზღვევა                                             | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვის დაგეგმარებას, მენეჯმენტს, ადმინისტრირებასა და დაზღვევას.                             |
| HP6.1   | Government administration of health – ჯანდაცვის სახელმწიფო მართვის ორგანოები                                                   | უწყებები, რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვის პოლიტიკის დაგეგმვას, მართვასა და ადმინისტრირებას.                                          |
| HP6.1.1 | Ministry of health labour and social affairs of Georgia – შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო                  | სამინისტროს მიერ ჯანდაცვის სექტორის დაგეგმვა, მართვა და ადმინისტრირება.                                                              |
| HP6.1.2 | Ministry of health labour and social affairs of Adjara – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრო                   | სამინისტროს მიერ ჯანდაცვის სექტორის მართვას და ადმინისტრირება.                                                                       |
| HP6.1.3 | Ministry of health labour and social affairs of Abkhazia Autonomous Republic – აფხაზეთის ავტ. რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრო | სამინისტროს მიერ ჯანდაცვის სექტორის მართვა და ადმინისტრირება.                                                                        |
| HP6.2   | SUSIF – სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი                                                                           | სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ ჯანდაცვის პროგრამების ადმინისტრირება და მართვა.                                   |
| HP6.3.  | Other social insurance –სოციალური დაზღვევა                                                                                     | სხვა დაწესებულებები, რომელიც ახორციელებს სოციალური დაზღვევის ადმინისტრირებას.                                                        |
| HP6.4.  | Other (private) insurance – კერძო სამედიცინო დაზღვევა                                                                          | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ კერძო სამედიცინო დაზღვევის ადმინისტრირებას.                                                    |
| HP6.5.  | Municipal government administration of health – ჯანდაცვის მუნიციპალური სამსახურები                                             | მუნიციპალური სამსახურები, რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვის პროგრამების მართვასა და ადმინისტრირებას.                                   |
| HP6.5.1 | Tbilisi city health department – ქ.თბილისის ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახური                                  | ქ.თბილისის შრომის ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახური ახორციელებს ჯანდაცვის პროგრამების მართვასა და ადმინისტრირებას. |

| კოდი    | დასახელება                                                                                                                                | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HP6.5.2 | Other municipality health department – სხვა დანარჩენი მუნიციპალური სამსახურები                                                            | სხვა დანარჩენი მუნიციპალური სამსახურები, რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვის პროგრამების მართვასა და ადმინისტრირებას.                                                                                                                                                                                                             |
| HP 6.9  | All providers of health care administration – ყველა სხვა მიმწოდებელი, რომელიც ახორციელებს ჯანდაცვის ადმინისტრირებას                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP7.    | Other industries (rest of the economy) – სამედიცინო მომსახურების მეორადი მწარმოებლები                                                     | დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ სამედიცინო მომსახურებას, როგორც მეორადი მწარმოებლები: სამედიცინო მომსახურება სამხედრო სამსახურებში, რომლებიც არ ხორციელდება ცალკე ჯანდაცვის დაწესებულებებში; სამედიცინო მომსახურება ციხეებში, რომლებიც არ ხორციელდება ცალკე ჯანდაცვის დაწესებულებებში; სამედიცინო მომსახურება სკოლებში. |
| HP7.1   | Establishments as providers of occupational health care services – პროფესიული სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებელი დაწესებულებები          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 7.2  | Private households as providers of home care – შინამეურნეობები, როგორც ბინაზე დახმარების მიმწოდებლები                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 7.9  | All other industries as secondary producers of health care – ყველა სხვა დაწესებულება, როგორც სამედიცინო მომსახურების მეორადი მწარმოებლები |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 8    | Institutions Providing Health related services – ინსტიტუტები რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვასთან დაკავშირებულ მომსახურებას                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 8.1  | Research institutions - კვლევითი ინსტიტუტები                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 8.2  | Education and training institutions – განათლება და გადამზადება                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 8.9  | Other institutions providing health related services - სხვა ინსტიტუტები რომლებიც ახორციელებენ ჯანდაცვასთან დაკავშირებულ მომსახურებას      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| HP 9    | Rest of the world – სხვა სამყარო                                                                                                          | მოიცავს ყველა საერთაშორისო ორგანიზაციას, რომლებიც ქვეყანაში ანხორციელებენ ჯანდაცვის მოსახურებას                                                                                                                                                                                                                               |

## 1.6. ფუნქციები

აღნიშნული კატეგორია აღწერს სექტორში არსებულ მხარჯველ ორგანიზაციებს. იგი ერთმანეთისაგან მკაფიოდ გამოიჯნავს ჯანდაცვაზე სხვადასხვა სახის დანახარჯებს: სამედიცინო მომსახურების დანახარჯებს მომსახურების სახეების, ფარმაცევტული საქონელის, ადმინისტრაციული დანახარჯებისა და სხვა კატეგორიების მიხედვით.

| კოდი       | დასახელება                                                        | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                          |
|------------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 1       | Services of curative care – სამკურნალო მომსახურების განხორციელება | მოიცავს სამედიცინო მომსახურების მთლიან სპექტრს: თერაპიულ, ქირურგიულ, დიაგნოსტიკურ და სხვა სახის მომსახურებას.<br>არ მოიცავს: პალიატიურ მომსახურებას.                                      |
| HC 1.1     | In-patient Curative care – სტაციონარული მომსახურება               | მოიცავს სტაციონარული ტიპის დაწესებულებებში გაწეულ კვალიფიციურ, სპეციალიზირებულ და მაღალსპეციალიზირებულ სამედიცინო მომსახურებას, როდესაც პაციენტი მინიმუმ ერთი ღამით მაინც რჩება კლინიკაში |
| HC 1.1.1   | Surgery - ქირურგია                                                | ყველა სახის ქირურგიული მომსახურება                                                                                                                                                        |
| HC 1.1.1.1 | Cardiosurgery - კარდიოქირურგია                                    |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.2 | ნეიროქირურგია                                                     |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.3 | ანგიოლოგია                                                        |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.4 | ოტორინოლარინგოლოგია                                               |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.5 | ოფთალმოლოგია                                                      |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.6 | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია                                           |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.7 | უროლოგია                                                          |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.8 | კომბუსტიოლოგია                                                    |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.1.9 | სხვა ქირურგიული მომსახურება                                       |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2   | Therapy - თერაპია                                                 |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.1 | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები                                   |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.2 | ალერგოლოგია                                                       |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.3 | ენდოკრინოლოგია                                                    |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.4 | ნეფროლოგია                                                        |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.5 | ჰემატოლოგია                                                       |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.6 | ნევროლოგია                                                        |                                                                                                                                                                                           |
| HC 1.1.2.7 | გასტროენტეროლოგია                                                 |                                                                                                                                                                                           |

| კოდი       | დასახელება                                                                           | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 1.1.2.8 | კრიტიკული მდგომარეობები                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.2.9 | სხვა თერაპიული მომსახურება                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.3   | OB/GYN – მეანობა-გინეკოლოგია                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.3.1 | Obstetrics - მეანობა                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.3.2 | Gynecology - გინეკოლოგია                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.4   | Oncology – ონკოლოგია                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.5   | Tuberculosis - ტუბერკულოზი                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.6   | Infectious diseases – ინფექციური დაავადებები                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.6.1 | HIV/AIDS - აივ/შიდსი                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.6.2 | STI - სგგი                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.6.3 | Other infectious diseases - სხვა ინფექციური დაავადებები                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.7   | Mental health – ფსიქიკური დარღვევები                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.8   | Pediatrics - პედიატრია                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.1.9   | Other - სხვა                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| HC 1.2     | Day cases of curative care – მკურნალობა დღის სტაციონარიში                            | მკურნალობა დღის სტაციონარში მოიცავს სამედიცინო და პარასამედიცინო მომსახურებას. პაციენტებს უტარდებათ ამბულატორიული პროცედურები, როგორცაა ქირურგიული ჩარევები (მიმღებში), დიალიზი და ონკოლოგიური მომსახურება.                                                                                |
| HC 1.2.1   | Dialyze - დიალიზი                                                                    | მოიცავს თირკმლის დაავადებების მქონე პაციენტების მომსახურებას სპეციალურ კაბინეტებში                                                                                                                                                                                                         |
| HC 1.3     | Out-patient curative care – ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                     | მოიცავს პირველად სამედიცინო დახმარებას, კვალიფიცირებულ და სპეციალიზებულ სამედიცინო მომსახურებას, რომლებიც ხორციელდება ამბულატორიული პაციენტებისათვის. ამბულატორულმა ავადმყოფებმა მკურნალობა შეიძლება გაიარონ საავადმყოფოს ამბულატორიუმში მაგალითად, სპეციალიზებულ ამბულატორულ კაბინეტებში. |
| HC 1.3.1   | Basis medical and diagnostic services – ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი | მოიცავს ავადმყოფთა გასინჯვას, დიაგნოსტიკასა და კონსულტაციებს, ინიექციებს და ვაქცინაციებს (მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამას არ მოიცავს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროფილაქტიკის პროგრამები). აღნიშნული ტიპის მომსახურება არ საჭიროებს რთული სამედიცინო დანადგარების გამოყენებას.                |

| კოდი       | დასახელება                                                                                       | კოდის აღწერილობა                                                                                                                 |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 1.3.2   | Out-patient dental care – სტომატოლოგიური მომსახურება                                             | მოიცავს პირის ღრუს ორგანოთა და კბილის დაავადებების მქონე პაციენტთა სტომატოლოგიურ მომსახურებას (კბილის პროთეზირების ჩათვლით).     |
| HC 1.3.3   | All other specialized health care ყველა სხვა სპეციალიზებული ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურება | მოიცავს ყველა სხვა სპეციალიზებულ ამბულატორიულ სამედიცინო მომსახურებას, გარდა ძირითადი სამედიცინო და დიაგნოსტიკური მომსახურებისა. |
| HC 1.3.3.1 | Out-patient mental health – ფსიქიატრია                                                           | მოიცავს ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების მქონე პაციენტების მკურნალობას სპეციალურ ამბულატორიულ დაწესებულებებში.                   |
| HC 1.3.3.2 | Tuberculoses – ტუბერკულოზი                                                                       | მოიცავს ფთიზიატრიული პაციენტების მკურნალობას სპეციალურ ამბულატორიულ დაწესებულებებში.                                             |
| HC 1.3.3.3 | Pregnant consultations – ორსულთა კონსულტაცია და მეთვალყურეობა                                    | მოიცავს ორსულთა კონსულტაციასა და მეთვალყურეობას ამბულატორიული ტიპის დაწესებულებებში.                                             |
| HC 1.3.3.4 | Oncology – ონკოლოგია                                                                             | მოიცავს ონკოლოგიური პაციენტების მკურნალობას სპეციალურ ამბულატორიულ დაწესებულებებში.                                              |
| HC 1.3.9   | All other out-patient curative care – ყველა სხვა ამბულატორიული მომსახურება                       | მოიცავს ყველა სხვა სამედიცინო მომსახურებას რომელთაც აღმოუჩენენ ამბულატორიულ ავადმყოფს                                            |
| HC 1.4     | Services of curative home care – სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება                           | მოიცავს ბინაზე გაწეულ ყველა სახის სამედიცინო მომსახურებას.                                                                       |
| HC 2       | Services of rehabilitation care – რეაბილიტაციული მომსახურება                                     | მოიცავს სარეაბილიტაციო, აღმდგენ და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გასაუმჯობესებელ სამედიცინო მომსახურებას.                            |
| HC 2.1     | In-patient rehabilitation care – ჰოსპიტალიზებულ პაციენტთა რეაბილიტაცია                           | მოიცავს კლინიკური პაციენტების სარეაბილიტაციო მომსახურებას.                                                                       |
| HC 2.2     | Day cases of rehabilitation care – დღის სტაციონარის პაციენტთა რეაბილიტაცია                       | მოიცავს რეაბილიტაციას დღის სტაციონარში.                                                                                          |
| HC 2.3     | Out-patient rehabilitation care – ამბულატორიულ პაციენტთა რეაბილიტაცია                            | მოიცავს ამბულატორიული პაციენტების სარეაბილიტაციო მომსახურებას.                                                                   |
| HC 2.4     | Services of rehabilitation home care – სარეაბილიტაციო მომსახურება ბინაზე                         | მოიცავს სარეაბილიტაციო მომსახურებას ბინაზე.                                                                                      |
| HC 3       | Services of long term nursing care – პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა                | მოიცავს იმ პაციენტების კლინიკურ და სარეაბილიტაციო მომსახურებას, რომელთაც ესაჭიროებათ ხანგრძლივი მეთვალყურეობა.                   |
| HC 3.1     | In-patient long-term nursing care – ჰოსპიტალიზებულ პაციენტთა ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა    | მოიცავს ჰოსპიტალიზებული პაციენტების ხანგრძლივ საექთნო მეთვალყურეობასა და პალიატიურ ზრუნვას.                                      |

| კოდი     | დასახელება                                                                                                                  | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 3.2.  | Day cases of longterm nursing care - ხანგრძლივი საექნო მეთვალყურეობა დღის სტაციონარში                                       | მოიცავს პაციენტების ხანგრძლივ საექნო მეთვალყურეობას და პალიატიურ ზრუნვას დღის სტაციონარში.                                                                                                                                                      |
| HC 3.3   | Long-term nursing care: home care – ხანგრძლივი საექნო მეთვალყურეობა ბინაზე                                                  | მოიცავს პაციენტების ხანგრძლივ საექნო მეთვალყურეობას და პალიატიურ ზრუნვას ბინაზე.                                                                                                                                                                |
| HC 4     | Ancillary services to medical care – დამატებითი სამედიცინო მომსახურება                                                      | მოიცავს ისეთ დამატებით მომსახურებას, რომელიც შესრულებულია სამედიცინო ან ტექნიკური პერსონალის მიერ ექიმის უშუალო ზედამხედველობით ან მის გარეშე. მაგ: ლაბორატორიული კვლევები, სხივური დიგნოსტიკა და პაციენტთა ტრანსპორტირება.                     |
| HC 4.1   | Clinical laboratory – კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                                                                    | მოიცავს ყველა სახის კლინიკო-ლაბორატორიულ ანალიზებსა და ტესტებს.                                                                                                                                                                                 |
| HC 4.2   | Diagnostic imaging – დიაგნოსტიკური მომსახურება                                                                              | მოიცავს ყველა სახის დიაგნოსტიკურ გამოკვლევებს.                                                                                                                                                                                                  |
| HC 4.3   | Patient transport and emergency rescue – პაციენტთა ტრანსპორტირება და გადაუდებელი დახმარება (სასწრაფო სამედიცინო დახმარება)  | მოიცავს პაციენტების ტრანსპორტირებას სპეციალურად აღჭურვილი სატრანსპორტო საშუალებებით ან პაციენტთა სასწრაფო სამედიცინო დახმარებას.                                                                                                                |
| HC 4.9   | All other miscellaneous ancillary services – ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება                         | მოიცავს ყველა სხვა დამატებით სამედიცინო მომსახურებას, რომელიც ზემოთ არ არის ჩამოთვლილი.                                                                                                                                                         |
| HC 5     | Medical goods dispensed to out-patients – სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები                                 | მოიცავს ყველა სახის ფარმაცევტულ საქონელს, სამედიცინო დანიშნულების საგნებსა და აღჭურვილობას.                                                                                                                                                     |
| HC 5.1   | Pharmaceuticals and other medical nondurables – მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მომხმარებლის საგნები                  | მოიცავს ყველა სახის ფარმაცევტულ საქონელს (წამლები, შრატები, ვაქცინები, ვიტამინები და მინერალები, ორალური კონტრაცეპტივები და ა.შ.) და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნებს (ბანდაჟები, ელასტიური წინდები, ბანდი, ერთჯერადი შპრიცები და ა.შ.). |
| HC 5.2   | Therapeutical appliances and other medical durables – თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები      | მოიცავს ყველა სახის თერაპიულ ინსტრუმენტსა და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობებს.                                                                                                                                                             |
| HC 6     | Prevention and public health services – პრევენცია და საზოგადოებრივი ჯანდაცვა                                                | მოიცავს დაავადებათა პრევენციის, მათი გავრცელების შესწავლისა და კონტროლის, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების ღონისძიებებს.                                                                                                                    |
| HC 6.1   | Maternal and child health; family planning and counseling – დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა, ოჯახის დაგეგმვა და კონსულტაციები | მოიცავს დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობას, ოჯახის დაგეგმვასა და კონსულტაციებს, სკოლამდელი და სასკოლო ასაკის ბავშვების ჯანმრთელობაზე ზრუნვასა და ვაქცინაციას.                                                                                       |
| HC 6.1.1 | Maternal health – დედათა ჯანმრთელობა                                                                                        | მოიცავს დედათა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესების პრევენციულ ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                 |



| კოდი     | დასახელება                                                                                                 | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 6.1.2 | Infant and child care – ახალშობილთა და ბავშვთა ჯანმრთელობა                                                 | მოიცავს ახალშობილთა და ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესების პრევენციულ ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                       |
| HC 6.1.3 | Family planning services – ოჯახის დაგეგმვა                                                                 | მოიცავს ოჯახის დაგეგმვის ცენტრების მიერ გაწეულ საკონსულტაციო და პრევენციულ ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                              |
| HC 6.1.4 | Reproductive health services – რეპროდუქციული მომსახურება                                                   | მოიცავს ისეთი სახის საკონსულტაციო და პრევენციულ ღონისძიებებს, რომლებიც მიმართულია რეპროდუქციული ჯანმრთელობის გაუმჯობესებისაკენ                                                                                                                                        |
| HC 6.2   | School health services – ჯანდაცვის მომსახურება სკოლებში                                                    | მოიცავს სკოლებში გაწეულ სამედიცინო განათლებას, სკრინინგს, დაავადებათა პრევენციას და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობას.                                                                                                                                              |
| HC 6.3   | Prevention of communicable diseases – ინფექციური დაავადებების პრევენცია                                    | მოიცავს ინფექციური დაავადებების პრევენციას და ეპიდემიოლოგიურ მართვას. არ მოიცავს: პროფესიული დაავადებების ვაქცინაციას (H.C 6.5.) და მოგზაურთა და ტურისტთა საკუთარი ინიციატივით ვაქცინაციას (H.C 1.3.1.).                                                              |
| HC 6.3.1 | Immunization – იმუნიზაცია                                                                                  | მოიცავს იმუნიზაციასა და ვაქცინაციას.                                                                                                                                                                                                                                  |
| HC 6.3.2 | STIs – სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების პრევენცია                                                     | მოიცავს სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების პრევენციას.                                                                                                                                                                                                             |
| HC 6.3.3 | HIV/AIDS– აივ/შიდსი                                                                                        | მოიცავს აივ/შიდსის პრევენციას.                                                                                                                                                                                                                                        |
| HC 6.3.4 | უსაფრთხო სისხლით უზრუნველყოფა                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 6.3.5 | Others not elsewhere classified – სხვა არსად კლასიფიცირებული ინფექციური დაავადებები                        | მოიცავს იმ ინფექციური დაავადებების პრევენციას, რომლებიც ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში არსად არ არის კლასიფიცირებული.                                                                                                                                                      |
| HC 6.4   | Prevention of noncommunicable diseases – არაინფექციური დაავადებების პრევენცია                              | მოიცავს არაინფექციური დაავადებების პრევენციას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობას, დაავადების ზედამხედველობასა და კონტროლს.                                                                                                                                          |
| HC 6.4.1 | ონკოლოგიურ დაავადებათა პრევენცია                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 6.4.2 | ნარკომანიის პრევენცია                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 6.4.3 | გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების პრევენცია                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 6.4.4 | სხვა არაინფექციურ დაავადებათა პრევენცია                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 6.5   | Occupational health care – პროფ. დაავადებები                                                               | მოიცავს დასაქმებულთა სამედიცინო შემოწმებასა და პროფესიული დაავადებებისაგან პრევენციას, უსაფრთხო სამუშაო გარემოს შექმნას.                                                                                                                                              |
| HC 6.9   | All other miscellaneous public health services – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ყველა სხვა დანარჩენი მომსახურება | მოიცავს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სხვა დანარჩენ მომსახურებას, როგორიცაა სისხლისა და ორგანოთა ბანკების მუშაობა და ადმინისტრირება, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საკითხებზე ინფორმაციის მომზადება და გავრცელება, რაც ზემოთ ჩამოთვლილ პუნქტებში არსად არ არის კლასიფიცირებული. |

| კოდი     | დასახელება                                                                                                                                                 | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 7     | Health administration and health insurance – ჯანდაცვის ადმინისტრირება და დაზღვევა                                                                          | მოიცავს ჯანდაცვის ადმინისტრირების, დაგეგმვის, მენეჯმენტის, რეგულაციის და სამედიცინო და სოციალური დაზღვევის საქმიანობებს.                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| HC7.1    | General government administration of health - სახელმწიფოს მიერ ჯანდაცვის სექტორის ადმინისტრირება                                                           | მოიცავს სახელმწიფოს მიერ ჯანდაცვის სექტორის ადმინისტრირებისათვის საჭირო ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| HC7.1.1  | General government administration of health (except social security funds) – სახელმწიფოს მიერ ჯანდაცვის სექტორის ადმინისტრირება (სოციალური სექტორის გარდა) | მოიცავს ისეთ საქმიანობებს, რომლებიც არ არის კლასიფიცირებული HC1- HC6-ში. მაგ: ჯანდაცვის პოლიტიკის განსაზღვრა, ადმინისტრირება, კოორდინაცია და მონიტორინგი, გეგმების, პროგრამებისა და ბიუჯეტების შემუშავება, კანონმდებლობისა და სტანდარტების მომზადება. ჯანდაცვის სტატისტიკის, ტექნიკური დოკუმენტაციის, ძირითადი ინფორმაციის წარმოება და გავცელება (HC6-ში კლასიფიცირებული დანახარჯების გარდა). |
| HC 7.1.2 | Administration, operation and support of social security funds – სოციალური ფონდების ადმინისტრირება და მართვა                                               | მოიცავს სოციალური დაცვის ფონდების ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| HC 7.1.3 | Administration, operation and support of Municipal Health funds – ჯანდაცვის მუნიციპალური ფონდების ადმინისტრირება                                           | მოიცავს მუნიციპალური ფონდების ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| HC 7.1.4 | Administration, operation and support of Public Health Department – საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის ადმინისტრირებისა და მართვის ხელშეწყობა          | მოიცავს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| HC 7.2   | Health administration and health insurance private – კერძო სამედიცინო დაზღვევის ადმინისტრირება                                                             | მოიცავს კერძო დაზღვევის ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| HC 7.2.1 | Health administration and health insurance: social insurance – ჯანდაცვის ადმინისტრირება და სამედიცინო დაზღვევა: სოციალური დაზღვევა                         | მოიცავს სოციალური დაზღვევის ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| HC 7.2.2 | Health administration and health insurance: other private - ჯანდაცვის ადმინისტრირება და სამედიცინო დაზღვევა: სხვა კერძო დაზღვევა                           | მოიცავს სხვა კერძო დაზღვევის ადმინისტრირებისა და მართვის ღონისძიებებს.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| HC 7.3   | International Organizations technical assistance on health administration – საერთაშორისო ორგანიზაციების ტექნიკური დახმარება ჯანდაცვის ადმინისტრირებაში     | მოიცავს საერთაშორისო ორგანიზაციების ტექნიკურ დახმარებას                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| კოდი   | დასახელება                                                                                                               | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC.nsk | HC expenditure not specified by kind – ჯანდაცვაზე დანახარჯები, რომელიც არ არის აღწერილი სახეობების მიხედვით              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| HC R.1 | Capital formation for health care provider institutions - სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის კაპიტალის ფორმირება | მოიცავს ჯანდაცვის მომსახურების მიმწოდებელი დაწესებულებების საკუთარი კაპიტალის ფორმირებას.<br>არ მოიცავს: საცალო ვაჭრობასა და სამედიცინო საქონლის სხვა მომწოდებლებს (HP4)                                                                                                                                                                                                                                    |
| HC R.2 | Education and training of health personnel - სამედიცინო პერსონალის სწავლება და ტრენინგები                                | მოიცავს სამედიცინო პერსონალის განათლებასა და ტრენინგებს, რომელიც უზრუნველყოფილია უცხოური ორგანიზაციების, ცენტრალური და ადგილობრივი მთავრობის ან კერძო დაწესებულებების მიერ.<br>არ მოიცავს: საუნივერსიტეტო კლინიკებში კვლევებზე გაწეულ დანახარჯებს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც პაციენტთა მეთვალყურეობა უშუალოდ უკავშირდება სამედიცინო პერსონალის გადამზადებასა და ტრენინგს.                             |
| HC R.3 | Research and development in health – ჯანდაცვის სექტორის განვითარება და კვლევები                                          | მოიცავს სამედიცინო მიზნებისათვის განხორციელებულ ყველა სახის კვლევებს, როგორიცაა: საბაზისო, გამოყენებითი და ექსპერიმენტული კვლევები <sup>8</sup><br>არ მოიცავს: სამედიცინო პერსონალის განათლებას და მომზადება/გადამზადებას უნივერსიტეტებსა და უმაღლესი, საშუალო, დიპლომის შემდგომი განათლების სპეციალურ დაწესებულებებში. მაგრამ მოიცავს რეზიდენტების მიერ საუნივერსიტეტო კლინიკებში განხორციელებულ კვლევებს. |
| HC R.4 | Food, hygiene and drinking-water control – საკვები, ჰიგიენა და სასმელი წყლის კონტროლი                                    | მოიცავს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის საქმიანობის ნაწილს, როგორიცაა სხვადასხვა ინდუსტრიების ინსპექტირება და რეგულირება, სასმელი წყლის მომარაგების ჩათვლით.                                                                                                                                                                                                                                                       |

<sup>8</sup> საბაზისო კვლევა წარმოადგენს ექსპერიმენტულ ან თეორიულ სამუშაოს ახალი ცოდნის შესაძენად დაკვირვებისას შემჩნეული ფაქტებისა და ფენომენების საფუძვლის შესახებ. გამოყენებითი კვლევა წარმოადგენს ასევე ორიგინალურ კვლევას ახალი ცოდნის შესაძენად. მაგრამ ეს კვლევა მიმართულია უშუალოდ სპეციფიკური პრაქტიკული მიზნისკენ. ექსპერიმენტული კვლევები წარმოადგენს სისტემატურ სამუშაოს, წარმართულს კვლევისაგან მიღებული ცოდნის საფუძველზე, რაც მიმართულია ახალი მასალების, პროდუქციის ან ხელსაწყოების წარმოებისკენ, დამუშავების ახალი მეთოდების, სისტემების და მომსახურების დანერგვისკენ ან უკვე არსებულის გაუმჯობესებისკენ.

| კოდი    | დასახელება                                                                                                                                                                                        | კოდის აღწერილობა                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC R.5  | Environmental health – ჯანმრთელი გარემო                                                                                                                                                           | მოიცავს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ნაწილს გარემოს დაცვის მონიტორინგსა და კონტროლზე სპეციფიური ფოკუსირებით.                                                                                                                                                                                                                                                          |
| HC R.6  | Administration and provision of social services in kind to assist living with disease and impairment – ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე პირთათვის სოციალური მომსახურების ადმინისტრირება და მიწოდება | მოიცავს (არა-სამედიცინო) სოციალურ მომსახურებას “რაიმე სახით”, გაწეულს ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე პირთა მიმართ, სადაც პირველადი მიზანია სოციალური და პროფესიული რეაბილიტაცია ან ინტეგრაცია. მაგალითად: ლოგინს მიჯაჭვული ბავშვების განათლებას და სპეციალურ განათლებას ინვალიდებისათვის; პროფესიულ თერაპიას; პროფესიულ რეაბილიტაციას და თავშესაფარში დასაქმებას. |
| HC R.7  | Administration and provision of health related cash – benefits – ჯანდაცვასთან დაკავშირებული ფულადი დახმარებების ადმინისტრირება და წარმოება                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| HC R.8  | Capital Investment in health care sector – ჯანდაცვის სექტორში კაპიტალ დაბანდება                                                                                                                   | ჯანდაცვის მატერიალურ ტექნიკური ბაზის განვითარებისათვის გაკეთებული ნებისმიერი ფულადი ან მატერიალური სახის ინვესტიციები.                                                                                                                                                                                                                                            |
| HCR.nsk | Expenditure not specified by kind – სხვა დანარჩენი დანახარჯები ჯანდაცვაზე, რომელიც არ არის აღწერილი სახეობების მიხედვით.                                                                          | სხვა დანარჩენი დანახარჯები ჯანდაცვაზე, რომელიც არ არის აღწერილი სახეობების მიხედვით.                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## 2. ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების მეთოდოლოგიური საკითხები

### 2.1. მეთოდოლოგია და მონაცემთა წყაროები

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ მსოფლიო ბანკთან და აშშ საერთაშორისო გავითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით შემუშავებული დოკუმენტი - „ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების წარმოების მეთოდური სახელმძღვანელო დაბალი და საშუალო შემოსავლიანი ქვეყნებისათვის“ და ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის მიერ შემუშავებული სახელმძღვანელო „ჯანდაცვის ანგარიშების სისტემა“.

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების ცხრილების შევსებისას გამოყენებულ იქნა ქვეყანაში არსებული ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროები:

- შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო ფონდ „კურაციოსა“ და ეკონომიკური განვითარების სტატისტიკის დეპარტამენტის სპეციალიზებული კვლევის შედეგები შინამეურნეოების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების შესახებ
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მონაცემები ცენტრალური და ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გაწეული ხარჯების შესახებ: ეკონომიკური, ფუნქციონალური და ორგანიზაციული კლასიფიკაციების ჭრილში;
- სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ წარმოებული „ეროვნული ანგარიშები“; ინფორმაცია შინამეურნეოების მიერ სამედიცინო მომსახურებაზე და ფარმაცევტულ პროდუქციაზე გაწეული ხარჯების შესახებ სხვადასხვა ჭრილში;
- საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ინფორმაცია ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხების შესახებ;
- დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ინფორმაცია მათ მიერ მიღებული გრანტებისა და ჰუმანიტარული დახმარებებისა და პრევენციის პროგრამებზე გაწეული ხარჯების შესახებ;
- დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის წლიური ანგარიშები კერძო სადაზღვევო ბაზარზე არსებული მდგომარეობის შეფასებისათვის;
- ქვეყანაში მოქმედი საერთაშორისო ორგანიზაციების სპეციფიკური ინფორმაცია მათ მიერ განხორციელებული დახმარებების მოცულობის (დაფინანსების ოდენობა, პროგრამებისა და პროექტების დანიშნულება) შესახებ დონორთა მიერ გაწეული დაფინანსების შეფასებისათვის;
- ძალოვანი უწყებების ინფორმაცია ჯანდაცვის მომსახურების ფარგლებში მიღებული დაფინანსების და გაწეული ხარჯების შესახებ;
- სხვადასხვა კვლევის მასალები, რომელზე დაყრდნობითაც შემუშავებულ იქნა სპეციალური მეთოდოლოგია.

ანგარიშების მომზადებისას გამოყენებული იქნა სამედიცინო დახმარებით სარგებლობისა და ჯანდაცვის დანახარჯების შესახებ შინამეურნეობათა კვლევის შედეგები, ანგარიშების რუტინული წარმოების მიზნით შეფასებულ იქნა არსებული რესურსები. რიგ შემთხვევებში ცხრილების შევსებისას საჭირო მონაცემების გენერირებისათვის გამოყენებულ იქნა არსებული მონაცემების ექსტრაპოლაციის, დისაგრეგაციის და ტრიანგულაციის განსხვავებული მეთოდები.

## **2.2. ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების შეფასება**

### **2.2.1. ფინანსური წყაროები**

ფინანსური წყაროების კატეგორიაში ასახულია ყველა ის ორგანიზაცია თუ სუბიექტი, რომელიც გამოყოფს ფულად სახსრებს ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

**ჯანდაცვის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულებები და ძალოვანი უწყებები**  
შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, მის საქვეუწყებო დაწესებულებებს, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებს, ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, დაავადებათა პრევენციის და ეპიდკონტროლის სახელმწიფო პროგრამის, სოციალური სფეროს ინსტიტუციონალური და ფუნქციური რეფორმის ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამის, ძალოვანი უწყებების (თავდაცვის სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტროს, შინაგან საქმეთა სამინისტრო) სამედიცინო ხარჯებს, სამედიცინო განათლების (თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი), უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ ინვესტიციურ პროექტებში თანამონაწილეობისა და თანადაფინანსების ხარჯებს, რომელთა დაფინანსების წყარო იყო სახელმწიფო ბიუჯეტი, მიეკუთვნა კოდი FS 1.1.1.1 – საბიუჯეტო სახსრები.

### **საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი**

საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ 2001-2006 წლებში ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების დაფინანსება ხდებოდა სხვადასხვა წყაროებიდან. კერძოდ: 2001 წელს ორი წყაროდან - დამქირავებლთა და დაქირავებულების მიერ ხელფასებიდან გადახდილი სავალდებულო დაზღვევის შესატანებით (3%+1%) და ცენტრალური ბიუჯეტის ტრანსფერიდან. 2002 – 2004 წლებში ზემოაღნიშნულ წყაროებს დაემატა ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან გადაცემული თანხები, რომელიც მიმართული იყო გადაუდებელი და ამბულატორიული დახმარების პროგრამების დასაფინანსებლად, 2005-2006 წლებში პროგრამების დაფინანსება ხდებოდა მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებით.

ვინაიდან 2001 წლიდან<sup>9</sup> ჯანდაცვის სექტორის ორგანიზაციული მოწყობის, მართვისა და დაფინანსების მეთოდები რამდენიმეჯერ შეიცვალა ხელისუფლების პოლიტიკის შესაბამისად, ცალკე უნდა გამოიყოს შემდეგი ეტაპები: 2001-2002 წლები; 2003-2004 წლები და 2005-2006 წლები.

2001-2002 წლებში არსებობდა “სამედიცინო დაზღვევის სავალდებულო შესატანი” (დამქირავებლის სახელფასო ფონდზე დარიცხული 3% + დაქირავებულის ხელფასის 1%), ანუ დამქირავებლის და დაქირავებულის გადახდილ თანხებს უკვე განსაზღვრული ჰქონდა დანიშნულება. კანონის თანახმად, აღნიშნული შესატანი არ წარმოადგენდა ქვეყნის ბიუჯეტის შემოსავლების წყაროს, ამდენად ამ წლებში აღნიშნული მიზნით მობილიზებული სახსრები განთავსდა დაფინანსების წყაროების FS.2 (კერძო სახსრები, რომლებიც გამოიყენება ჯანდაცვაზე) კოდის ქვეშ. კერძოდ, დამქირავებლის მიერ გადახდილი თანხები - FS 2.1.1 (დამქირავებლის მიერ ჯანდაცვაზე სავალდებულო გადასახადი), ხოლო დაქირავებულის მიერ გადახდილი თანხები კი FS 2.2.1 (დაქირავებულის მიერ გადახდილი ჯანდაცვის სავალდებულო გადასახადი). ის ფაქტი, რომ შესატანის აკუმულირება ხდებოდა სამედიცინო დაზღვევის სახელმწიფო კომპანიაში და დაგროვების შემდგომ იმართებოდა საზოგადოებრივი თუ კვაზისამთავრობო სტრუქტურით, აისახა HF 1.2 (სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი) კოდის ქვეშ.

საერთოდ, ამგვარი კლასიფიცირებისათვის 2001-2002 წლების მოდელი საკმარისად რთულია, რადგან სისტემის ფუნქციონირების **De Jure** სქემა არსებითად განსხვავდებოდა **De Facto** ვითარებისგან. აღნიშნულ წლებში ჩატარებული შესაბამისი კვლევები და საექსპერტო შეფასებები გვიჩვენებს, რომ ე. წ. “სამედიცინო დაზღვევის სავალდებულო შესატანი” სინამდვილეში იყო რაღაც შუალედური კატეგორია “სავალდებულო შესატანსა” და “მიზანმიმართულ საბიუჯეტო გადასახადს” შორის. შეგროვების ტექნიკით (“მისამართი” – ექსკლუზიურად სამედიცინო დაზღვევის სახელმწიფო კომპანია) “3+1” შესატანს წააგავდა, ხოლო გადამხდელისა და გადახდის პროცედურის აღრიცხვის ტექნიკით – მიზანმიმართულ საბიუჯეტო გადასახადს.

2003 წლიდან სამედიცინო დაზღვევის სახელმწიფო კომპანიამ შეწყვიტა ფუნქციონირება და შეიქმნა ახალი სტრუქტურა – სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი, გაუქმდა სამედიცინო დაზღვევის სავალდებულო შესატანი და ჯანდაცვის სახსრები გაერთიანდა სოციალური დაზღვევის გადასახადში, რომლის საფუძველზეც ხდებოდა სოციალური ხარჯების დამფინანსებელი საგანგებო ფონდის, ე. წ. სპეცფონდის ფორმირება.

---

<sup>9</sup> საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, 2001-2005 წლების ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადების მეთოდოლოგიის შეფასება და მისი გაუმჯობესების რეკომენდაციები თამარ ცინცაძე თბილისი1 აგვისტო, 2007

2003 და 2004 წლების ბიუჯეტის კანონის მიხედვით სახელმწიფო ბიუჯეტი შედგებოდა ცენტრალური ბიუჯეტისა და სპეცფონდებისაგან (მათ შორის საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი). მიუხედავად იმისა, რომ სოციალური დაზღვევის გადასახადი, ყველა სხვა სახის გადასახადისაგან განსხვავებით, განსაზღვრავს გადასახადის მიზანს, მიმართულებას, ქვეყნის კანონმდებლობით არის ბიუჯეტის ფორმირების წყარო და ჯანდაცვის ეროვნულ ანგარიშებში 2003 წელს ამ გადასახადს მიენიჭა კოდი FS.1.1.1.3 (სავალდებულო სახელმწიფო სადაზღვევო გადასახადი). ეს გადასახადი ისეთივე წესით შედიოდა ხაზინაში, როგორც სხვა წმინდა საბიუჯეტო გადასახადები – ცალკე მიმღები ანგარიში ხაზინაში სოციალური დაზღვევის გადასახადისათვის არ არსებობდა. ამგვარად იგი ისევ წარმოადგენს შუალედურ კატეგორიას მსგავსად “სამედიცინო დაზღვევის სავალდებულო შესატანისა”, მაგრამ ამჯერად მიზანმიმართულ საბიუჯეტო გადასახადსა და წმინდა საბიუჯეტო გადასახადს შორის.

2004 წელს ვერ მოხერხდა ცენტრალური ბიუჯეტის ტრანსფერისა და სოციალური გადასახადის ცალკ-ცალკე დამისამართება, ამიტომ 2004 წელს ორივე თანხა მოთავსდა კოდის ქვეშ FS1.1.1.1 ცენტრალური ბიუჯეტში ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები, ნაცვლად FS 1.1.1.3 და FS1.1.1.1.

2005 წელს სოციალური დაზღვევის გადასახადი უქმდება და შემოდის სოციალური გადასახადი, რომელიც უშუალოდ ბიუჯეტში აკუმულირდება და სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის ჯანდაცვის პროგრამების დაფინანსება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებით ხორციელდება, ამდენად ის FS.1.1.1.1 (ცენტრალური ბიუჯეტი)-ის განაყოფს განეკუთვნება.

იმის გამო, რომ ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა დარიცხვის მეთოდი, 2001-2006 წლებში ფაქტიური შესრულება საკმაოდ აღემატებოდა რეალურ დაფინანსებას, მათ შორის სხვაობა კი სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალად აღირიცხებოდა და მისი გასტუმრება ხდებოდა მომდევნო წლებში, ამიტომ რეალურ დაფინანსებასა და ფაქტიურად შესრულებულ სამუშაოს შორის სხვაობა მიეკუთვნა სახელმწიფო ბიუჯეტს (ცხრილი 1):

**ცხრილი 1 - ჯანმრთელობის პროგრამების განსახორციელებლად სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის დაფინანსების წყაროები (ათასი ლარი)**

| წყაროები                                               | 2001           | 2002           | 2003           | 2004           | 2005           | 2006            |
|--------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|-----------------|
| სახელმწიფო ბიუჯეტის ტრანსფერი                          | 19313,7        | 26900,5        | 27 990,2       | 65546,8        | 88608,0        | 128645,5        |
| სამედიცინო დაზღვევის გადასახადი                        | 20981,7        | 18400,0        | 36300,0        |                |                |                 |
| ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან გადაცემული თანხები |                | 3900,0         | 5376,4         | 15409,1        |                |                 |
| <b>სულ</b>                                             | <b>40295,4</b> | <b>49200,5</b> | <b>69666,6</b> | <b>80955,9</b> | <b>88608,0</b> | <b>126381,2</b> |



გარდა ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებისა, სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიერ შშმპ (შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების) დახმარების სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში ხდებოდა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის სხვადასხვა სამედიცინო ხარჯების ანაზღაურება. ამიტომ ამ პროგრამის ფარგლებში გაწეული ხარჯებიც დაემატა ფონდის მიერ ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამებზე დანახარჯებს.

### **ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები**

ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდისათვის ჯანდაცვის პროგრამების განსახორციელებლად გადარიცხულ თანხებს მიენიჭა კოდი - FS 1.2.

წყაროების ნაწილში ცალკე კოდები იქნა მინიჭებული შედარებით მსხვილი ერთეულებისათვის: ქ. თბილისის მერიის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები (FS 1.1.2.1), აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები (FS 1.1.2.2) და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები (FS 1.1.2.3), დანარჩენი მუნიციპალიტეტების მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები გაერთიანებულ იქნა FS 1.1.2.4 კოდის ქვეშ - სხვა დანარჩენი ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები (ცხრილი 2).

ცხრილი 2. მუნიციპალიტეტების და ტერიტორიული ერთეულების მიერ ჯანდაცვაზე გამოყოფილი სახსრები 2001-2004 წლებში  
(ათასი ლარი)

|                          | 2001                   |                                                          | 2002                   |                                   | 2003                   |                                   | 2004                   |                                | 2005                   | 2006                   |                                                          |
|--------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------|------------------------|-----------------------------------|------------------------|--------------------------------|------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------|
|                          | გამოყოფილი<br>სახსრები | მ.შ. კერძო<br>სადაზღვევო<br>კომპანიისთვის<br>გადარიცხული | გამოყოფილი<br>სახსრები | მ.შ.<br>ფონდისთვის<br>გადარიცხული | გამოყოფილი<br>სახსრები | მ.შ.<br>ფონდისთვის<br>გადარიცხული | გამოყოფილი<br>სახსრები | მ.შ. ფონდისთვის<br>გადარიცხული | გამოყოფილი<br>სახსრები | გამოყოფილი<br>სახსრები | მ.შ. კერძო<br>სადაზღვევო<br>კომპანიისთვის<br>გადარიცხული |
| თბილისი                  | 12 995,9               | 2 459,0                                                  | 11 585,1               | 2 101,1                           | 9 825,5                | 880,7                             | 17 884,7               | 2 389,4                        | 19 759,8               | 5 956,3                | 3 000,0                                                  |
| აჭარა                    | 5 039,1                |                                                          | 4 500,0                |                                   | 5 661,0                |                                   | 4 763,0                | 2 173,7                        | 8 323,4                | 6 890,0                |                                                          |
| აფხაზეთი                 | 769,4                  |                                                          | 813,3                  |                                   | 618,7                  |                                   | 869,0                  |                                | 922,9                  | 541,6                  |                                                          |
| სხვა<br>მუნიციპალიტეტები | 7 154,6                |                                                          | 8 211,7                | 1 798,9                           | 9 279,9                | 4 495,7                           | 18 835,2               | 10 846,0                       | 12 369,3               | 7 353,4                |                                                          |
| <b>სულ</b>               | <b>25 959,0</b>        | <b>2 459,0</b>                                           | <b>25 110,1</b>        | <b>3 900,0</b>                    | <b>25 385,1</b>        | <b>5 376,4</b>                    | <b>42 351,9</b>        | <b>15 409,1</b>                | <b>41 375,4</b>        | <b>20 741,3</b>        | <b>3 000,0</b>                                           |

## 2.2.2. ფინანსური აგენტები

ფინანსურ აგენტებზე თანხების გადანაწილების დროს რაიმე მეთოდოლოგიური დაშვებების გამოყენება არ გახდა საჭირო, ვინაიდან მოწოდებული ინფორმაციიდან ნათლად ჩანდა თუ რომელ ფინანსურ აგენტს გადაეცა ფინანსური წყაროებიდან წამოსული თანხები, შეაბამისად მათი გაწერა მოხდა არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით (ცხრილი 3).

**ცხრილი 3. ფინანსური წყაროებიდან ფინანსურ აგენტებზე თანხების მოძრაობა (ათასი ლარი)**

| წყარო                              | აგენტი                                                                                        | 2001     | 2002     | 2003    | 2004    | 2005    | 2006     | შენიშვნა                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|---------|---------|---------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| FS1.1.1.1<br>ცენტრალური<br>ბიუჯეტი | HF 1.1.1.1<br>შრომის, ჯანმრთელობის და<br>სოციალური დაცვის სამინისტრო                          | 6 082,1  | 6 322,4  | 6 825,1 | 8 524,3 | 8 584,7 | 5 247,3  | სამინისტროს აპარატის,<br>ტერიტორიული ორგანოების,<br>საქვეუწყებო დაწესებულებების,<br>საჯარო სამართლის იურიდიული<br>პირების ხარჯები და რეფორმების<br>ხელშეწყობის პროგრამის ხარჯების<br>ნაწილი |
|                                    | HF 1.1.1.2<br>საზოგადოებრივი ჯანდაცვის<br>დეპარტამენტი                                        | 11 139,6 | 12 749,5 | 3 897,4 | 3 222,1 |         |          | დეპარტამენტის საორგანიზაციო<br>ხარჯები და<br>პრენეციისა(პრევენციისა?) და<br>ეპიდკონტროლის პროგრამის<br>ხარჯები                                                                              |
|                                    | HF 1.1.1.3<br>სოციალური და ჯანმრთელობის<br>ეროვნული ინსტიტუტი                                 |          |          | 608,7   | 186,0   | 567,1   | 680,1    |                                                                                                                                                                                             |
|                                    | HF 1.1.1.4<br>დაავადებათა კონტროლისა და<br>სამედიცინო სტატისტიკის<br>ეროვნული ცენტრი          |          |          | 729,1   | 354,4   | 626,4   | 626,4    |                                                                                                                                                                                             |
|                                    | HG 1.1.1.5<br>საქართველოს ჯანმრთელობის და<br>სოციალური პროექტების<br>განმახორციელებელი ცენტრი | 914,4    | 284,7    | 932,3   | 567,8   | 1 120,4 | 2 412,4  | უცხოეთიდან მიღებული<br>დაფინანსების წყაროებით და<br>გრანტებით განსახორციელებელი<br>ინვესტიციური პროექტების<br>თანამონაწილეობისა და<br>თანადაფინანსების თანხები                              |
|                                    | HF 1.1.1.6<br>თავდაცვის სამინისტრო                                                            | 152,3    | 1530,7   | 1 191,7 | 132,8   | 771,5   | 17 783,4 | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი                                                                                                                                       |

| წყარო                                                       | აგენტი                                                                                               | 2001     | 2002     | 2003     | 2004     | 2005     | 2006      | შენიშვნა                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                             |                                                                                                      |          |          |          |          |          |           | თანხები                                                                                                                                         |
| <b>FS1.1.1.1</b><br>ცენტრალური<br>ბიუჯეტი                   | <b>HF 1.1.1.7</b><br>შინაგან საქმეთა სამინისტრო                                                      | 398,1    | 414,9    | 523,1    | 786,9    | 870,0    | 1 329,9   | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები                                                                                |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.8</b><br>იუსტიციის სამინისტრო                                                            |          |          |          | 108,7    | 112,6    |           | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები                                                                                |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.9</b><br>უშიშროების სამინისტრო                                                           | 110,7    | 123,9    | 104,3    |          |          |           | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები                                                                                |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.10</b><br>სამთავრობო დაცვა                                                               | 244,8    | 342,8    | 176,2    |          |          |           | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები                                                                                |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.11</b><br>ომის ვეტერანთა დეპარტამენტი                                                    | 461,1    | 486,9    | 321,1    | 441,9    | 1 678,6  | 1 548,6   | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები                                                                                |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.12</b><br>სამედიცინო საგანმანათლებლო<br>დაწესებულებები                                   | 14,5     |          | 85,5     | 301,1    | 553,8    | 811,2     | თსსუ და სამედ. აკადემიისთვის<br>განათლებისა და სამეცნიერო<br>კვლევებისათვის გამოყოფილი<br>თანხები                                               |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.13</b><br>საავადმყოფოთა<br>რესტრუქტურისაციის ფონდი                                       |          |          |          |          | 20 978,8 | 47 792,1  | საავადმყოფოთა აღჭურვა-<br>რეაბილიტაციისთვის გამოყოფილი<br>სახსრები                                                                              |
|                                                             | <b>HF 1.1.1.17</b><br>სხვა                                                                           | 815,8    | 688,5    | 762,2    | 3 883,1  | 3 083,8  | 4 214,8   |                                                                                                                                                 |
|                                                             | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი<br>სახელმწიფო ფონდი                                     | 19 313,7 | 26 900,5 | 27 990,5 | 65 546,7 | 88 608,0 | 128 645,5 | ფონდის ორგანიზაციული ხარჯები,<br>ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო<br>პროგრამების, შშმ სამედიცინო<br>მომსახურების ხარჯები<br>ცენტრალური ბიუჯეტიდან |
|                                                             |                                                                                                      |          |          |          |          |          |           |                                                                                                                                                 |
| <b>FS 1.1.1.2</b><br>უცხოეთიდან<br>მიღებული<br>დაფინანსების | <b>HF 1.1.1.5</b><br>საქართველოს ჯანმრთელობის და<br>სოციალური პროექტების<br>განმახორციელებელი ცენტრი | 9 683,4  | 13 194,4 | 2 480,6  | 2 618,9  | 17 276,1 | 17 961,7  | ჯანდაცვის მეორე პროექტი,<br>სტრუქტურული რეფორმების<br>მხარდაჭერის პროექტის<br>საავადმყოფოთა                                                     |

| წყარო                                                           | აგენტი                                                                                       | 2001     | 2002    | 2003     | 2004     | 2005     | 2006    | შენიშვნა                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|----------|----------|----------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტები |                                                                                              |          |         |          |          |          |         | რესტრუქტურისაგების კომპონენტი, შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდი, სოციალური დაცვის რეფორმების პროექტების მოსამზადებელი გრანტი |
|                                                                 | <b>HF 1.1.1.13</b><br>საავადმყოფოთა რესტრუქტურისაგების ფონდი                                 |          |         |          |          |          |         |                                                                                                                                                                  |
|                                                                 | <b>HF 2.4</b><br>არამომგებიანი ინსტიტუტები, რომლებიც ემსახურებიან შინამეურნეობებს            |          |         |          | 117,7    |          |         | სათემო დაზღვევის პროექტი                                                                                                                                         |
|                                                                 | <b>HF 3</b><br>სხვა დანარჩენი                                                                |          |         | 210,4    | 974,5    | 841,0    | 1 333,2 | ტუბერკულოზის დამლევა (GTZ) და ტუბერკულოზის კონტროლის პროგრამა (KFW)                                                                                              |
|                                                                 |                                                                                              |          |         |          |          |          |         |                                                                                                                                                                  |
| <b>FS 1.1.1.3</b><br>სადაზღვევო გადასახადები და შენატანები      | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი                                |          |         | 36 300,0 |          |          |         | სოციალური დაზღვევის გადასახადი                                                                                                                                   |
|                                                                 |                                                                                              |          |         |          |          |          |         |                                                                                                                                                                  |
| <b>FS 1.1.2.1</b><br>ქ. თბილისის მერიის სახსრები                | <b>HF 1.1.2.1</b><br>ქ. თბილისის შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის საქალაქო სამსახური | 10 536,9 | 9 484,0 | 8 944,8  | 15 495,3 | 19 759,8 | 2 956,3 | ჯანდაცვის ღონისძიებების დასაფინანსებლად გამოყოფილი თანხები                                                                                                       |
|                                                                 | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი                                |          | 2 101,1 | 880,7    | 2 389,4  |          |         | ამბულატორიული დახმარების პროგრამების დასაფინანსებლად მიმართული თანხები                                                                                           |
|                                                                 | <b>HF 2.2.</b><br>სხვა კერძო სამედიცინო დაზღვევა                                             | 2 459,0  |         |          |          |          | 3 000,0 | ”ალდაგისთვის” გადარიცხული თანხები                                                                                                                                |

| წყარო                                                                                         | აგენტი                                                                            | 2001     | 2002     | 2003    | 2004     | 2005     | 2006    | შენიშვნა                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|---------|----------|----------|---------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FS 1.1.2.2</b><br>აჭარის<br>ავტონომიური<br>რესპუბლიკის<br>სახსრები                         | <b>HF 1.1.2.2</b><br>აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის<br>ჯანდაცვის სამინისტრო       | 5 039,1  | 4 500,0  | 5 661,0 | 2389,1   | 8 323,4  | 6 890,0 | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები              |
|                                                                                               | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი<br>სახელმწიფო ფონდი                  |          |          |         | 2 173 ,7 |          |         | ამბულატორიული დახმარების<br>პროგრამების დასაფინანსებლად<br>მიმართული თანხები  |
| <b>FS 1.1.2.3</b><br>აფხაზეთის<br>ავტონომიური<br>რესპუბლიკის<br>სახსრები                      | <b>HF 1.1.2.3</b><br>აფხაზეთის ავტონომიური<br>რესპუბლიკის ჯანდაცვის<br>სამინისტრო | 769,4    | 813,3    | 618,7   | 869,0    | 922,9    | 541,6   | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები              |
| <b>FS 1.1.2.4</b><br>სხვა დანარჩენი<br>ტერიტორიული<br>ერთეულების<br>სახსრები                  | <b>HF 1.1.2.4</b><br>ჯანდაცვის სხვა მუნიციპალური<br>ორგანოები                     | 7 154,6  | 6 412,8  | 4 784,2 | 7 989,2  | 12 369,3 | 7 353,4 | ჯანდაცვის ღონისძიებების<br>დასაფინანსებლად გამოყოფილი<br>თანხები              |
|                                                                                               | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი<br>სახელმწიფო ფონდი                  |          | 1 798,9  | 4 495,7 | 10 846,0 |          |         | ამბულატორიული დახმარების<br>პროგრამების დასაფინანსებლად<br>მიმართული თანხები  |
| <b>FS 2.1.1</b><br>დამქირავებლის<br>მიერ გადახდილი<br>ჯანდაცვაზე<br>სავალდებულო<br>გადასახადი | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი<br>სახელმწიფო ფონდი                  | 15 735,3 | 13 800,0 |         |          |          |         | დამქირავებლების გადასახადი<br>ფონდში ჯანდაცვის პროგრამების<br>დასაფინანსებლად |
| <b>FS 2.2.1</b><br>დაქირავებულის<br>ჯანდაცვაზე<br>სავალდებულო<br>გადასახადი                   | <b>HF 1.2</b><br>სოციალური დაზღვევის ერთიანი<br>სახელმწიფო ფონდი                  | 5 245,4  | 4 600,0  |         |          |          |         | დაქირავებულების გადასახადი<br>ფონდში ჯანდაცვის პროგრამების<br>დასაფინანსებლად |

### 2.2.3. სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლები

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, საქვეუწყებო დაწესებულებების, საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის, სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტის დანახარჯების განაწილება მომსახურების მომწოდებლისა და ფუნქციების მიხედვით მოხდა ამ დაწესებულებების საქმიანობიდან გამომდინარე და პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე კონტრაქტორი დაწესებულებების ტიპისა და პროგრამის შინაარსის მიხედვით.

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის დანახარჯების მომსახურების მომწოდებლებზე გაწერისას ქვეყნის რეალობიდან გამომდინარე, შემოტანილ იქნა ახალი კოდი HP 3.4.6.3 შერეული ტიპის პოლიკლინიკებისთვის.

საუბნო ამბულატორიები, სამკურნალო-სადიაგნოსტიკო ცენტრები, სამკურნალო-პროფილაქტიკური ცენტრები, საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანებები განთავსდა HP 3.4.5 კოდის ქვეშ, მულტიპროფილური დისპანსერები - HP 3.4.9, ინდემწარმეები - HP 3.9.9, ხოლო საუბნო საავადმყოფოები - HP1.1, ასოციაცია ან კავშირი - HP 7.9

მაღოვანი უწყებების სამედიცინო ხარჯების (თავდაცვის სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტროს, შინაგან საქმეთა სამინისტრო) გადანაწილება მომსახურების მომწოდებლებისა და ფუნქციონალურ ჭრილში მოხდა ამ უწყებებიდან მოწოდებული დისაგრეგირებული ინფორმაციის საფუძველზე.

თბილისის ჯანდაცვის საქალაქო სამსახურის პროგრამების შინაარსიდან გამომდინარე, თანხები მთლიანად იქნა გაწერილი მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით. დანარჩენი ტერიტორიული ერთეულების საბიუჯეტო თანხები მომსახურების მომწოდებლებისა და ფუნქციების მიხედვით გაწერილ იქნა თბილისის საქალაქო სამსახურის მიერ დახარჯული თანხების ხვედრითი წილის შესაბამისად.

**ცხრილი 4. სახელმწიფო სახსრების განაწილება სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებზე**

|             |                                                                                                    | 2001          | 2002         | 2003        | 2004          | 2005        | 2006        |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|-------------|---------------|-------------|-------------|
| <b>HP 1</b> | საავადმყოფოები                                                                                     | 42 726 633    | 50 304 871   | 57 776 325  | 70 417 280    | 82 958 418  | 101 722 905 |
| <b>HP 2</b> | საექთნო და ხანგრძლივი ზრუნვის<br>(რეზიდენციული ზრუნვის)<br>დაწესებულებები                          | -             | -            | -           | -             | -           | 650 950     |
| <b>HP 3</b> | ამბულატორიული მომსახურება                                                                          | 23 965 837    | 26 301 309   | 32 511 020  | 35 700 039    | 48 901 762  | 64 355 057  |
| <b>HP 4</b> | საცალო ვაჭრობა და სამედიცინო<br>პროდუქცია, სამედიცინო დანიშნულების<br>მოწყობილობები და აღჭურვილობა | -             | -            | -           | -             | -           | 188 000     |
| <b>HP 5</b> | საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პროგრამების<br>განხორციელება და ადმინისტრირება                            | 4 041 685     | 4 003 404    | 2 985 761   | 1 955 736     | 5 243 648   | 3 026 196   |
| <b>HP 6</b> | ჯანდაცვის ადმინისტრირება და დაზღვევა                                                               | 10 337<br>875 | 9 026<br>158 | 9 850 329   | 17 874<br>482 | 51 430 053  | 66 730 184  |
| <b>HP 7</b> | სამედიცინო მომსახურების მეორადი<br>მწარმოებლები                                                    | 684 169       | 517 987      | 334 118     | -             | 69 640      | 2 408 381   |
| <b>HP 8</b> | ინსტიტუტები რომლებიც ახორციელებენ<br>ჯანდაცვასთან დაკავშირებულ<br>მომსახურებას                     | 552 241       | 503 777      | 2 859 837   | 2 525 447     | 3 051 416   | 11 043 373  |
| <b>HP 9</b> | სხვა დანარჩენი                                                                                     | 10 597 772    | 13 479 107   | -           | 353 500       | 3 169 899   | -           |
| <b>777</b>  | უცნობი დანახარჯები                                                                                 | 905 864       | 2 412 463    | 1 995 300   | -             | -           | -           |
|             | სულ                                                                                                | 93 812 077    | 106 549 076  | 108 312 690 | 128 826 484   | 194 824 837 | 250 125 047 |



#### **2.2.4. ფუნქციები**

ფუნქციების კატეგორია ერთმანეთისაგან მკაფიოდ გამიჯნავს ჯანდაცვაზე სხვადასხვა სახის დანახარჯებს - სამედიცინო მომსახურების დანახარჯები სერვისების მიხედვით, ფარმაცევტულ საქონელზე დანახარჯები, ადმინისტრაციული დანახარჯები და სხვა.

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, საქვეუწყებო დაწესებულებების, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირების დანახარჯების გადანაწილება ფუნქციების მიხედვით განხორციელდა ამ დაწესებულებების საქმიანობისა და მათ მიერ განსახორციელებელი სახელმწიფო პროგრამების შინაარსიდან გამომდინარე (ცხრილი 5).

ცხრილი 5. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროდან სახელმწიფო სახსრების მოძრაობა ფუნქციონალურ ჭრილში (ათასი ლარი)

| აგენტი                            | ფუნქცია                                                               | 2001    | 2002    | 2003    | 2004    | 2005    | 2006    | შენიშვნა                                                                                                                           |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HF1.1.1.1<br>ჯანდაცვის სამინისტრო | HC 1.3.9 ყველა სხვა ამბულატორიული მომსახურება                         |         | 255,4   |         |         |         |         | სამხედრო ძალებში გასაწვევთა სამედ. შემოწმების პროგრამა                                                                             |
|                                   | HC 2.3 ამბულატორიულ პაციენტთა რეაბილიტაცია                            | 1 402,6 | 1 360,7 | 2 934,6 |         |         |         | საკურორტო სამედიცინო რეაბილიტაციის პროგრამა                                                                                        |
|                                   | HC 7.1.1 სახელმწიფოს მიერ ჯანდაცვის სექტორის ადმინისტრირება           | 1 955,5 | 1 509,0 | 2 279,3 | 3 630,2 | 4 328,2 | 5 137,9 | სამედიცინო დაწესებულებათა მართვის უზრუნველყოფა და რეფორმების განვითარების ხელშეწყობისა და სახ. პროგრამების მონიტორინგის პროგრამები |
|                                   | HC R.1 სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის კაპიტალის ფორმირება | 2 724,0 | 1 959,3 | 1 202,9 | 4 499,5 | 3 745,7 |         | სამედ. დაწესებულებათა რეაბილიტაციისა და სამედ. რეზერვების შევსება-განახლების პროგრამა                                              |
|                                   | HC R.2 სამედიცინო პერსონალის სწავლება                                 | 1 636,8 | 570,2   | 149,3   | 294,7   | 347,0   | 109,3   | სამედიცინო განათლებისა და მეცნიერების პროგრამა                                                                                     |
|                                   | HC R.3 ჯანდაცვის სექტორის განვითარება და კვლევები                     | 592,0   | 523,7   |         | 99,9    | 163,8   |         | სამედიცინო განათლებისა და მეცნიერების პროგრამა                                                                                     |
|                                   | HC R.4 საკვები, ჰიგიენა და სასმელი წყლის კონტროლი                     | 105,0   | 143,5   |         |         |         |         | ნორმირება და სახ. ზედამხედველობის პროგრამა                                                                                         |

ვინაიდან სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი სახელმწიფო პროგრამების ადმინისტრირებასა და ორგანიზაციაზე ერთიანად იღებდა თანხებს და მასში ცალკე არ არის გამოყოფილი თუ რამდენი ხარჯება ჯანდაცვის პროგრამების ადმინისტრირებაზე, ფონდის მიერ ჯანდაცვის პროგრამების ადმინისტრირებაზე გაწეული ხარჯების დასათვლელად განსაზღვრულ იქნა ჯანმრთელობის პროგრამებზე დანახარჯების წილი ფონდის მთლიან დანახარჯებში  $\approx 21-22\%$  და აღნიშნული პროცენტული თანაფარდობით მოხდა ჯანდაცვაზე საორგანიზაციო ხარჯების გამოყოფა.

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის პროგრამების განაწილება ფუნქციონალურ ჭრილში მოხდა პროგრამის განხორციელებაში მონაწილე კონტრაქტორი დაწესებულებების ტიპისა და პროგრამის შინაარსის მიხედვით, თუმცა ბავშვთა სამედიცინო დახმარების, რეფერალური დახმარების, მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების, სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის დამატებითი სამედიცინო მომსახურების, უმწეოთა დამატებითი სამედიცინო დახმარების და სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობის სამედიცინო დაზღვევის პროგრამების ფუნქციონალურ ჭრილში განაწილებისას შეიქმნა პრობლემა, რადგან ამ პროგრამების განხორციელებაში მონაწილე დაწესებულებების უმეტესობა იყო მულტიპროფილური საავადმყოფოები და პროგრამის შინაარსიც არ იძლეოდა ფუნქციონალური გადანაწილების საშუალებას. ამიტომ ეს თანხები განაწილებულ იქნა ამ პროგრამების ფარგლებში ნოზოლოგიების მიხედვით განხორციელებული მომსახურების პროცენტული წილის შესაბამისად (დანართი 1).

ფონდის ინფორმაციით, სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა დამატებითი სამედიცინო გამოკვლევის კომპონენტის ფარგლებში ხორციელდება ამ მოქალაქეთა დიაგნოსტიკური მომსახურება, ამიტომ ამ პროგრამის თანხები განთავსდა HC 4.2 კოდის ქვეშ. ორგანოთა და ქსოვილთა ტრანსპლანტაციისა და დიალიზის კომპონენტის თანხებს მიენიჭა დიალიზის კოდი HC 1.2.1.

**ცხრილი 6. სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახ. ფონდიდან სახელმწიფო სახსრების მოძრაობა ფუნქციონალურ ჯგუფში (ათასი ლარი)**

| ფუნქცია                                                  | 2001    | 2002     | 2003     | 2004     | 2005     | 2006     | შენიშვნა                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------|---------|----------|----------|----------|----------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HC 1.1.1 ქირურგია                                        | 8,833,7 | 11 645,8 | 14 873,9 | 19 463,8 | 8, 328,7 | 21 502,9 |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.2 თერაპია                                         | 5 367,7 | 7 191,8  | 7 706,5  | 8 463,5  | 7 721,6  | 16 088,4 |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.3 მეანობა-გინეკოლოგია                             | 5 587,5 | 7 217,7  | 7 548,6  | 8 661,7  | 9 147,3  | 5 622,9  |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.4 ონკოლოგია                                       | 3 298,4 | 2 589,4  | 3 357,5  | 2 916,1  | 3 593,1  | 5 222,5  |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.5 ტუბერკულოზი                                     | 2 036,1 | 2 236,0  | 2 376,2  | 2 053,6  | 2 752,8  | 2 799,8  |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.6 ინფექციური დაავადებები                          | 2 757,9 | 2 345,1  | 2 052,1  | 2 407,6  | 2 348,3  | 2453,6   |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.7 ფსიქიკური დარღვევები                            | 2 813,6 | 3 023,3  | 2 793,9  | 2 503,0  | 2 931,7  | 3 467,7  |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.8 პედიატრია                                       | 1 157,6 | 1 445,3  | 1 110,1  | 1 976,0  | 1 525,3  | 1 447,6  |                                                                                                                                        |
| HC 1.1.9 სხვა                                            | 1 096,3 | 2 198,1  | 1 370,1  | 2 780,0  | 23,8     | 2 885,3  |                                                                                                                                        |
| HC 1.2.1 დიალიზი                                         | 901,5   | 999,3    | 1 217,9  | 1 646,6  | 218,5    | 8 310,6  | ტრანსპლანტაციისა და დიალიზის პროგრამა                                                                                                  |
| HC 1.3.1 ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი    | 36,5    | 111,5    | 9 971,4  | 11 523,8 | 15 872,2 | 16 632,2 |                                                                                                                                        |
| HC 1.3.2 სტომატოლოგიური მომსახურება                      | 33,8    | 28,7     | 91,4     | 292,2    |          |          | სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება და ინდივიდუალური დახმარებები                                                    |
| HC 1.3.3                                                 | 2 243,5 | 2 945,4  | 3 215,7  | 3 778,1  | 4 262,0  | 4 931,4  | სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების პროგრამა, ონკონკურაბელურ ავადმყოფთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა                                |
| HC 1.3.9 ყველა სხვა ამბულატ. მომსახურება                 | 2 412,1 | 4 111,5  | 8 383,2  | 6 067,1  | 8 029,9  | 8 495,0  | მოიცავს დიაბეტიანთა, ჰემოფილიკთა, თირკმელგადანერგილთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფის და ანტირაბიული საშუალებებით უზრუნველყოფის ხარჯებსაც |
| HC 2.1 ჰოსპიტალიზებულ პაციენტთა რეზიდენტობა              |         |          |          | 540,4    | 1 191,7  | 374,9    | შშმპ ბავშვთა სამედიცინო რეზიდენტობა                                                                                                    |
| HC 4.2 დიაგნოსტიკური მომსახურება                         | 372,2   | 112,0    | 126,7    | 191,4    |          | 349,9    | სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურება                                                                                 |
| HC 4.3 პაციენტთა ტრანსპორტირება და გადაუდებელი დახმარება | 50,1    | 35,9     | 805,9    | 1 949,9  | 15 803,5 | 22 797,1 | რეფერალური დახმ. კომპონენტი (დუდუშაურის სახ. საავადმყოფო), საგანგებო სიტუაციებში დაზარალებულ მოქალაქეთა სამედიცინო დახმარება           |

|                                                                                                     |         |       |         |         |         |         |                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------|---------|---------|---------|---------|-----------------------------------------------------------|
| <b>HC 6.3.1</b> იმუნიზაცია                                                                          |         |       | 1 210,0 | 914,7   | 566,2   | 419,3   | 2003- იმუნიზაცია + ვაქცინები; 2004 - ვაქცინები            |
| <b>HC 7.1.2</b> სოციალური დაზ. ფონდის ადმინისტრირება და მართვა                                      | 1 198,0 | 973,9 | 1,455,4 | 2,826,6 | 2 950,4 | 3 439,8 | ფონდის მიერ ჯანდაცვის პროგრამების ადმინისტრირების ხარჯები |
| <b>HCR.nck</b> სხვა დანარჩენი დანახარჯები ჯანდაცვაზე, რომელიც არ არის აღწერილი სახეობების მიხედვით. |         |       |         |         | 1 341,0 | 1 504,6 | სამედიცინო სოციალური ექსპერტიზის პროგრამა                 |

2001-2005 წლებში თბილისის ჯანდაცვის საქალაქო სამსახურის პროგრამების შინაარსიდან გამომდინარე, თანხები მთლიანად იქნა გაწერილი ფუნქციონალურ ჭრილში. დანარჩენი ტერიტორიული ერთეულების საბიუჯეტო თანხები ფუნქციების მიხედვით გაწერილ იქნა თბილისის საქალაქო სამსახურის მიერ დახარჯული თანხების ხვედრითი წილის შესაბამისად.

2006 წელს თბილისის საქალაქო სამსახურის, აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკების ჯანდაცვის დანახარჯები ფუნქციონალურ ჭრილში გაწერილ იქნა პროგრამების შინაარსიდან გამომდინარე. ამ თანხებს ასევე დაემატა ამ რეგიონებში სოციალური დაცვის პროგრამებიდან ჯანდაცვის ღონისძიებებზე დახარჯული თანხებიც. დანარჩენი ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებიდან ჯანდაცვაზე გამოყოფილი თანხები გადანაწილდა 2006 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ საქართველოს კანონში გათვალისწინებული პროგრამების (საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და სანიტარიულ-ჰიგიენური სამსახურებისა და პროგრამების, წვევამდელთა სავალდებულო სამხედრო სამსახურისათვის მომზადების, საქართველოს სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმების ღონისძიებები) ჩამონათვალის მიხედვით თბილისის საქალაქო სამსახურის იგივე პროგრამების პროცენტული წილის შესაბამისად.

### 2.2.5. ჯანდაცვაზე დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით

სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით მოხდა ჯანდაცვის პროგრამებში მონაწილე კონტრაქტორი დაწესებულებების ადგილმდებარეობის მიხედვით. სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის დანახარჯების რეგიონებზე გაწერისას იძულებით გადაადგილებულ პირთა სამედიცინო მომსახურება პირობითად მიეკუთვნა აფხაზეთის რეგიონს.

ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების ჯანდაცვის დანახარჯები (გარდა ტრანსფერისა სოციალური დაზღვევის ფონდში ურგენტული და ამბულატორიული პროგრამების დასაფინანსებლად) მიეკუთვნა შესაბამის რეგიონებს (ცხრილი 7).

**ცხრილი 7. ჯანდაცვაზე სახელმწიფო დანახარჯების გადანაწილება ერთ სულ მოსახლეზე რეგიონების მიხედვით (ლარი)**

| რეგიონი                  | 2001 | 2002 | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 |
|--------------------------|------|------|------|------|------|------|
| აჭარა                    | 22   | 21   | 23   | 17   | 37   | 38   |
| თბილისი                  | 50   | 59   | 55   | 74   | 116  | 126  |
| კახეთი                   | 5    | 6    | 7    | 7    | 9    | 12   |
| იმერეთი                  | 8    | 8    | 10   | 10   | 12   | 16   |
| სამეგრელო --ზემო-სვანეთი | 7    | 9    | 9    | 10   | 11   | 13   |
| შიდა ქართლი              | 6    | 8    | 9    | 10   | 10   | 67   |
| ქვემო ქართლი             | 4    | 5    | 6    | 7    | 8    | 11   |
| გურია                    | 8    | 10   | 8    | 9    | 11   | 15   |
| სამცხე-ჯავახეთი          | 9    | 11   | 11   | 11   | 15   | 14   |
| მცხეთა მთიანეთი          | 5    | 8    | 8    | 9    | 10   | 15   |
| რაჭა-ლეჩხუმი             | 10   | 13   | 14   | 18   | 21   | 30   |
| სულ საშუალო              | 21   | 24   | 25   | 30   | 45   | 57   |

### 2.3. ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯების შეფასება

ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მომზადებისას, შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული კერძო დანახარჯების შეფასებისათვის საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს, სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მონაცემები არ იქნა გამოყენებული, ვინაიდან შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეულ დანახარჯებში წლების მიხედვით გამოვლინდა მნიშვნელოვანი რყევები, რაც ქვეყნის ეკონომიკასთან მიმართებაში არარეალისტურად გამოიყურება. შესაბამის წლებში არც მოსახლეობის რაოდენობა და არც სხვა ეკონომიკური მაჩვენებლები არ განიცდიდა მსგავსი ტიპის ცვალებადობას, კერძოდ: მთლიანი შიდა პროდუქტი, ეკონომიკური ზრდის ტემპი, შინამეურნეობების საერთო დანახარჯები, ფარმაცევტული პროდუქციის იპორტისა და საცალო ვაჭრობის მოცულობა სააფთიაქო ქსელში, ჰოსპიტალიზებულთა და ამბულატორიული მიმართვების აბსოლუტური რიცხვი თანაბრად ზრდადია და რაიმე მკვეთრი ცვლილებები არ ფიქსირდება.

სტატისტიკის დეპარტამენტის მასალებზე დაყრდნობით, შინამეურნეობების ჯანდაცვაზე დანახარჯები 2001 წლიდან 2002 წლამდე 186 მლნ. ლარით გაიზარდა, ხოლო 2002 წლიდან 2003 წლამდე 86 მლნ. ლარით შემცირდა, რყევები ფიქსირდება შემდეგი წლების როგორც დანახარჯებში, ასევე დანახარჯების სტრუქტურაშიც: შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე დანახარჯებში ფარმაცევტულ პროდუქციაზე დანახარჯი 2001 წელს 54,4%-იდან 2002 წელში დაეცა 7.1%-მდე, 2003 წელს შეადგინა 9.6%, ხოლო 2004 წელს კი 41.5%. ასეთივე შეუსაბამობებია სტაციონარული და ამბულატორიული დანახარჯების ნაწილშიც.

ამავე წლებში, სააფთიაქო ქსელის მიერ წარმოებული სტატისტიკური ანგარიშების თანახმად, ყოველწლიურად ხდებოდა რეალიზებული ფარმაცევტული პროდუქციის მოცულობის მატება (გამოხატული ლარებში) მაშინ, როდესაც სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ეროვნული ანგარიშების შეფასებით, რეალიზებული ფარმაცევტული პროდუქციის მოცულობა 2001 წელს მკვეთრად შემცირდა 2000 წელთან შედარებით, ხოლო შემდეგ სწრაფად მოიმატა. 2003-2004 წლებში ასევე მნიშვნელოვნად შემცირდა ჰოსპიტალური დანახარჯი, თუმცა მოიმატა ჰოსპიტალიზაციების საერთო რაოდენობამ, რომელსაც სახელმწიფო არ აფინანსებდა.

ყოველივე ზემოაღნიშნული მიზეზებიდან გამომდინარე, 2001-2005 წლებში, შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე დანახარჯების შესაფასებლად შემუშავებული იქნა სპეციალური მეთოდოლოგია, „ჯანდაცვაზე დანახარჯების შეფასება საქართველოში 2000-2005 წლებში“, რომელსაც უნდა გადაეჭრა აღნიშნული პრობლემა, თუმცა უნდა ითქვას, რომ მიღებულმა შედეგებმა არაერთგვაროვანი დამოკიდებულება ჰპოვა ჯანდაცვის ეროვნული ანგარიშების მოსამზადებელ სამუშაო ჯგუფის წევრებს შორის.

ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯების საბოლოო დაზუსტების მიზნით, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავალბით, საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური პროექტების განმახორციელებელი ცენტრის, პირველადი ჯანდაცვის პროექტის ფარგლებში 2007 წლის ივლისში ჩატარდა სპეციალიზირებული კვლევა „შინამეურნეობებში, სამედიცინო მომსახურების



უტილიზაციის და დანახარჯების შესახებ“ შემდეგი ორგანიზაციების თანამშრომლობით:

- საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, ჯანმრთელობის და სოციალური პროექტების განმახორციელებელი ცენტრის, პირველადი ჯანდაცვის განვითარების პროექტი
- საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო, სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტი
- Oxford Policy Management, UK
- საერთაშორისო ფონდი კურაციო

კვლევამ შეაფასა საქართველოში შინამეურნეობების მიერ გაწეული დანახარჯები სამედიცინო მომსახურებაზე, სამედიცინო საგნებზე და ფარმაცევტულ პროდუქციაზე. იგი მოიცავდა პერიოდს 2006 წლის ივნისი - 2007 წლის ივლისი. დანახარჯების შესახებ ინფორმაცია სტრუქტურირებულია ჯანდაცვის ანგარიშთა საერთაშორისო კლასიფიკაციის მიხედვით (ICHA).

კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2001-2006 წლებში კერძო დანახარჯების გასაანგარიშებლად და სტაციონარული დანახარჯების (ქირურგიზე, თერაპიაზე, ონკოლოგიაზე, მეანობაზე, გინეკოლოგიაზე, ინფექციურ დაავადებებზე) მეტი დეტალიზების მიზნით საჭირო გახდა სპეციალური მეთოდოლოგიის შემუშავება.

გათვლების გასაკეთებლად გამოყენებული იქნა:

- შრომის ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს, ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლის და სამედიცინო სტატისტიკის ეროვნული ცენტრის სამედიცინო სტატისტიკური ინფორმაცია;
- საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს, სტატისტიკის დეპარტამენტის ინფორმაცია მოსახლეობის რაოდენობის და ინფლაციის შესახებ;
- გამოყენებული იქნა ჯანდაცვის დანახარჯების შეფასების სხვადასხვა კვლევების შედეგები.

### **2.3.1. შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების განაწილება მომსახურების სახეების მიხედვით**

კვლევის შედეგად მიღებულია შინამეურნეობების მიერ ჯანდაცვაზე დანახარჯები ერთ სულ მოსახლეზე სხვადასხვა ფუნქციების მიხედვით 2006 წლის ივნისი - 2007 წლის ივლისის პერიოდში (ცხრილი 8).

**ცხრილი 8. შინამეურნეობების ჯანდაცვაზე დანახარჯები ერთ სულ მოსახლეზე ფუნქციების მიხედვით 2006 წლის ივლისი - 2007 წლის ივლისის პერიოდში**

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქცია                                      | ICHA-HC კოდი  | ერთ სულ მოსახლეზე წლიური დანახარჯი (ლარი) |
|------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>                     | <b>HC 1</b>   | <b>80.5</b>                               |
| <b>სტაციონარული მომსახურება</b>                                  | <b>HC 1.1</b> | <b>39.3</b>                               |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                              | HC 1.1.3      | 4.5                                       |
| ტუბერკულოზი                                                      | HC 1.1.5      | 0.1                                       |
| პედიატრია                                                        | HC 1.1.8      | 1.6                                       |
| სხვა                                                             | HC 1.1.9      | 33.1                                      |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                               | <b>HC 1.2</b> | -                                         |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>                      | <b>HC 1.3</b> | <b>41.2</b>                               |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი                     | HC 1.3.1      | 17.7                                      |
| თერაპიული სტომატოლოგიური მომსახურება                             | HC 1.3.2      | 9.4                                       |
| ყველა სხვა სპეციალიზებული სამედიცინო სერვისი                     | HC 1.3.3      | 11.6                                      |
| ყველა სხვა ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                  | HC 1.3.9      | 1.1                                       |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>                     | <b>HC 1.4</b> | <b>1.4</b>                                |
| <b>რეაბილიტაციური მომსახურება</b>                                | <b>HC 2</b>   | -                                         |
| <b>პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა</b>              | <b>HC 3</b>   | -                                         |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>                         | <b>HC 4</b>   | <b>29.6</b>                               |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                               | HC 4.1        | 4.6                                       |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                                        | HC 4.2        | 1.9                                       |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება           | HC 4.9        | 23.1                                      |
| <b>სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები</b>         | <b>HC 5</b>   | <b>106</b>                                |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნები         | HC 5.1        | 104.6                                     |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2        | 1.4                                       |
| <b>ჯამი</b>                                                      |               | <b>216.2</b>                              |

სტაციონარულ და ქრონიკულ დაავადებებზე დანახარჯების არსებობის შემთხვევაში, რესპოდენტებიდან ინფორმაცია გროვდებოდა ბოლო ერთ წლიან პერიოდზე, ხოლო ყველა სხვა დანახარჯებზე - ბოლო ექვს თვიან პერიოდზე. ამის გამო, სტაციონარულ მკურნალობაზე ერთ სულზე დანახარჯი ჩაითვალა 2006 წლის დანახარჯად, ვინაიდან შემთხვევების და შესაბამისად დანახარჯების უდიდესი ნაწილი სწორედ დროის ამ შუალედზე მოდიოდა, ხოლო ყველა დანარჩენი დანახარჯი მიჩნეულ იქნე 2007 წლის დანახარჯად (ცხრილი 9).

**ცხრილი 9. ერთ სულზე ჯანდაცვის კერძო დანახარჯების მიკუთვნება დროის სხვადასხვა პერიოდზე**

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                                    | ICHA-HC კოდი  | ერთ სულ მოსახლეზე წლიური დანახარჯი (ლარი) | დროის პერიოდი |
|------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------------------|---------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>                     | <b>HC 1</b>   | <b>80.5</b>                               | 2006 წელი     |
| <b>სტაციონარული მომსახურება</b>                                  | <b>HC 1.1</b> | <b>39.3</b>                               | 2006 წელი     |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                              | HC 1.1.3      | 4.5                                       | 2006 წელი     |
| ტუბერკულოზი                                                      | HC 1.1.5      | 0.1                                       | 2006 წელი     |
| პედიატრია                                                        | HC 1.1.8      | 1.6                                       | 2006 წელი     |
| სხვა                                                             | HC 1.1.9      | 33.1                                      | 2006 წელი     |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                               | <b>HC 1.2</b> | -                                         | 2006 წელი     |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>                      | <b>HC 1.3</b> | <b>41.2</b>                               | 2007 წელი     |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი                     | HC 1.3.1      | 17.7                                      | 2007 წელი     |
| თერაპიული სტომატოლოგიური მომსახურება                             | HC 1.3.2      | 9.4                                       | 2007 წელი     |
| ყველა სხვა სპეციალიზ. სამედ. მომსახურება                         | HC 1.3.3      | 11.6                                      | 2007 წელი     |
| ყველა სხვა ამბულატ. სამკურნალო მომსახურება                       | HC 1.3.9      | 1.1                                       | 2007 წელი     |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>                     | <b>HC 1.4</b> | 1.4                                       | 2007 წელი     |
| <b>რეაბილიტაციური მომსახურება</b>                                | <b>HC 2</b>   | -                                         | 2007 წელი     |
| <b>პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა</b>              | <b>HC 3</b>   | -                                         | 2007 წელი     |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>                         | <b>HC 4</b>   | <b>29.6</b>                               | 2007 წელი     |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                               | HC 4.1        | 4.6                                       | 2007 წელი     |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                                        | HC 4.2        | 1.9                                       | 2007 წელი     |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება           | HC 4.9        | 23.1                                      | 2007 წელი     |
| <b>სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები</b>         | <b>HC 5</b>   | 106                                       | 2007 წელი     |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნები         | HC 5.1        | 104.6                                     | 2007 წელი     |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2        | 1.4                                       | 2007 წელი     |
| <b>ჯამი</b>                                                      |               | <b>216.2</b>                              |               |

მას შემდეგ, რაც ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვის კერძო დანახარჯი მიეკუთვნა დროის სხვადასხვა პერიოდს, 2001–2006 წლებში შინამეურნეოების მიერ ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების გასაანგარიშებლად გამოყენებული იქნა მეთოდოლოგიური დაშვება.

კვლევის შედეგად, თითოეულ ფუნქციაზე მიღებული ერთ სულზე დანახარჯი გადაყვანილ იქნა 2001-2006 წლის ფასებში, რისთვისაც მოხდა თეორიული დაშვება, რომ წლების მიხედვით ფასები სამედიცინო მომსახურებაზე და ფარმაცევტულ პროდუქციაზე იცვლებოდა ქვეყნის ეკონომიკაში არსებული ინფლაციის პროცენტის შესაბამისად. გაანგარიშებებში არ იქნა გამოყენებული ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ინფლაციის მონაცემები სამედიცინო მომსახურებასა და ფარმაცევტულ პროდუქციაზე მისი დაბალი სარწმუნოების გამო. სტატისტიკის დეპარტამენტის მასალებზე დაყრდნობით, ფარმაცევტულ პროდუქციაზე 2004 წელში აღინიშნებოდა სამომხმარებლო ფასების ინდექსის 1.9%-იანი ზრდა, ხოლო 2003, 2005 და 2006 წლებში ფარმაცევტულ

პროდუქციის ფასების ზრდის ნაცვლად აღინიშნა კლება. მაშინ, როდესაც ამ წლებში ფიქსირდება ქვეყნის ეკონომიკაში ინფლაციის მაღალი მაჩვენებელი და ფარმაცევტულ პროდუქციასა და სამედიცინო საგნებზე ფასების მნიშვნელოვანი მატება.

სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მონაცემები ქვეყნის ეკონომიკაში ინფლაციის წლიური პროცენტის შესახებ შემდეგია:

2001 წელი - 104,7%

2002 წელი - 105.6%

2003 წელი - 104.8%

2004 წელი - 105.7%

2005 წელი - 108.2%

2006 წელი - 109.2%

2007 წელი - 111%<sup>10</sup>

მე-10 ცხრილში მოცემულია ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვის კერძო დანახარჯები ინფლაციის განაკვეთების გათვალისწინებით სხვადასხვა ფუნქციის მიხედვით.

---

<sup>10</sup> სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის წინასწარ შეფასებები

ცხრილი 10. ერთ სულ მოსახლეზე ჯანდაცვაზე კერძო დანახარჯები ფუნქციონალურ ჭრილში ინფლაციის გათვალისწინებით

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                                    | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი    | 2002 წელი    | 2003 წელი    | 2004 წელი    | 2005 წელი    | 2006 წელი    |
|------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>                     | <b>HC 1</b>   | <b>79.2</b>  | <b>83.7</b>  | <b>87.7</b>  | <b>92.7</b>  | <b>100.3</b> | <b>109.5</b> |
| ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                             | HC 1.1        | 52.4         | 55.3         | 58.0         | 61.3         | 66.3         | 72.4         |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                              | HC 1.1.3      | 3.3          | 3.4          | 3.6          | 3.8          | 4.1          | 4.5          |
| ტუბერკულოზი                                                      | HC 1.1.5      | 0.1          | 0.1          | 0.1          | 0.1          | 0.1          | 0.1          |
| პედიატრია                                                        | HC 1.1.8      | 1.2          | 1.2          | 1.3          | 1.4          | 1.5          | 1.6          |
| სხვა                                                             | HC 1.1.9      | 23.9         | 25.3         | 26.5         | 28.0         | 30.3         | 33.1         |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                               | <b>HC 1.2</b> |              |              |              |              |              | -            |
| ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                             | HC 1.3        | 26.9         | 28.4         | 29.7         | 31.4         | 34.0         | 37.1         |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი                     | HC 1.3.1      | 11.5         | 12.2         | 12.8         | 13.5         | 14.6         | 15.9         |
| სტომატოლოგიური მომსახურება                                       | HC 1.3.2      | 6.1          | 6.5          | 6.8          | 7.2          | 7.8          | 8.5          |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული სამედიცინო მომსახურება               | HC 1.3.3      | 7.6          | 8.0          | 8.4          | 8.8          | 9.6          | 10.5         |
| ყველა სხვა ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                  | HC 1.3.9      | 0.7          | 0.8          | 0.8          | 0.8          | 0.9          | 1.0          |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>                     | <b>HC 1.4</b> | <b>0.9</b>   | <b>1.0</b>   | <b>1.0</b>   | <b>1.1</b>   | <b>1.2</b>   | <b>1.3</b>   |
| <b>რეაბილიტაციური მომსახურება</b>                                | <b>HC 2</b>   |              |              |              |              |              | -            |
| <b>პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა</b>              | <b>HC 3</b>   |              |              |              |              |              | -            |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>                         | <b>HC 4</b>   | <b>19.3</b>  | <b>20.4</b>  | <b>21.4</b>  | <b>22.6</b>  | <b>24.4</b>  | <b>26.7</b>  |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                               | HC 4.1        | 3.0          | 3.2          | 3.3          | 3.5          | 3.8          | 4.1          |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                                        | HC 4.2        | 1.2          | 1.3          | 1.4          | 1.4          | 1.6          | 1.7          |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება           | HC 4.9        | 15.1         | 15.9         | 16.7         | 17.6         | 19.1         | 20.8         |
| <b>სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები</b>         | <b>HC 5</b>   | <b>69.1</b>  | <b>73.0</b>  | <b>76.5</b>  | <b>80.8</b>  | <b>87.5</b>  | <b>95.5</b>  |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნები         | HC 5.1        | 68.2         | 72.0         | 75.5         | 79.8         | 86.3         | 94.2         |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2        | 0.9          | 1.0          | 1.0          | 1.1          | 1.2          | 1.3          |
| <b>ჯამი</b>                                                      |               | <b>167.6</b> | <b>177.0</b> | <b>185.5</b> | <b>196.1</b> | <b>212.2</b> | <b>231.7</b> |

2001-2006 წლებში სტაციონარულ და ამბულატორიულ მომსახურებაზე კერძო დანახარჯების გადასაანგარიშებლად სამედიცინო სტატისტიკურ მასალებზე დაყრდნობით შესწავლილ იქნა უტილიზაციის მაჩვენებლები ჰოსპიტალიზაციასა და ამბულატორიულ მიმართულებებზე სხვადასხვა სპეციალობების მიხედვით.

როგორც მე-9 ცხრილიდან ჩანს, კვლევაში ერთ სულზე სტაციონარული დანახარჯის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 2006 წლის მდგომარეობით, ხოლო ერთ სულ მოსახლეზე ამბულატორიულ დანახარჯების შესახებ - 2007 წლის მდგომარეობით.

ჰოსპიტალიზაციების ზრდის/კლების ტემპი გამოთვლილ იქნა სხვადასხვა სპეციალობების მიხედვით ცალ-ცალკე 2006 წლიდან უკან 2001 წლისკენ, წინა წლის მონაცემის შეფარდებით მომდევნო წელთან.

ამბულატორიული მიმართულების ტემპის გამოსათვლელად, საჭირო გახდა ამბულატორიული მიმართულების რაოდენობის გაანგარიშება 2007 წლისათვის და შემდეგ აღნიშნული წლიდან უკან, ჰოსპიტალიზაციის ტემპის ანალოგიურად.

ვინაიდან 2007 წლის ამბულატორიული მიმართულების შესახებ სტატისტიკური ინფორმაცია დღეს-დღეობით არ არსებობს, საჭირო გახდა მისი პროგნოზირება, რისთვისაც გაკეთდა დაშვება, რომ ზრდის ტემპი რომელიც 2001-2006 წლებში იყო, შენარჩუნებული იქნებოდა 2007 წლისათვის. შესაბამისად 6 წლის შემთხვევების გათვალისწინებით გამოთვლილ იქნა საშუალო ზრდის ტემპი თითოეულ ამბულატორიულ ფუნქციაზე (ცხრილი 11)

ჰოსპიტალიზაციების და ამბულატორიული მიმართულების ზრდა/კლების ტემპის პროცენტული მაჩვენებლები 2007 - 2001 წლებში იხილეთ ცხრილი 12-ში.

ცხრილი 11. უტილიზაციის მაჩვენებლები 2001-2007 წლებში (ერთეული შემთხვევა)

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                          | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი        | 2002 წელი        | 2003 წელი        | 2004 წელი        | 2005 წელი        | 2006 წელი        | 2007 წელი        |
|--------------------------------------------------------|---------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>           | <b>HC 1</b>   |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.1</b> | <b>208,295</b>   | <b>212,689</b>   | <b>216,703</b>   | <b>244,120</b>   | <b>261,741</b>   | <b>277,768</b>   |                  |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                    | HC 1.1.3      | 73,465           | 73,361           | 73,163           | 72,487           | 73,081           | 81,633           |                  |
| ტუბერკულოზი                                            | HC 1.1.5      | 5,707            | 6,346            | 6,208            | 6,543            | 6,696            | 6,294            |                  |
| პედიატრია                                              | HC 1.1.8      | 19,944           | 19,944           | 21,710           | 22,312           | 30,789           | 34,520           |                  |
| სხვა                                                   | HC 1.1.9      | 109,179          | 113,038          | 115,622          | 142,778          | 151,175          | 155,321          |                  |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                     | <b>HC 1.2</b> |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.3</b> | <b>1,457,737</b> | <b>1,531,506</b> | <b>1,642,139</b> | <b>1,773,309</b> | <b>1,923,914</b> | <b>2,016,868</b> | <b>2,129,801</b> |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი           | HC 1.3.1      | 1,158,662        | 1,243,668        | 1,323,926        | 1,444,941        | 1,566,028        | 1,670,371        | 1,776,087        |
| სტომატოლოგიური მომსახურება                             | HC 1.3.2      | 283,324          | 274,548          | 303,240          | 306,359          | 330,360          | 321,438          | 328,679          |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული სამედიცინო მომსახურება     | HC 1.3.3      | 15,750           | 13,289           | 14,972           | 22,008           | 27,525           | 25,058           | 27,570           |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>           | <b>HC 1.4</b> | <b>366,806</b>   | <b>370,923</b>   | <b>418,048</b>   | <b>505,862</b>   | <b>475,390</b>   | <b>681,940</b>   | <b>764,066</b>   |
| <b>რეაბილიტაციური მომსახურება</b>                      | <b>HC 2</b>   |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა</b>    | <b>HC 3</b>   |                  |                  |                  |                  |                  |                  |                  |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>               | <b>HC 4</b>   | <b>3,519,537</b> | <b>3,529,839</b> | <b>4,078,768</b> | <b>4,068,902</b> | <b>4,509,464</b> | <b>4,941,878</b> | <b>5,238,543</b> |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                     | HC 4.1        | 3,500,431        | 3,509,590        | 4,059,387        | 4,041,353        | 4,480,438        | 4,905,580        | 5,198,579        |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                              | HC 4.2        | 12,753           | 12,047           | 10,673           | 18,085           | 18,401           | 22,756           | 25,711           |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება | HC 4.9        | 6,353            | 8,202            | 8,708            | 9,464            | 10,625           | 13,542           | 15,431           |

ცხრილი 12. - ჰოსპიტალიზაციების და ამბულატორიული მიმამართებების ტემპი 2001 - 2007 წლებში (%)

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                          | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი    | 2002 წელი    | 2003 წელი     | 2004 წელი     | 2005 წელი    | 2006 წელი     | 2007 წელი     |
|--------------------------------------------------------|---------------|--------------|--------------|---------------|---------------|--------------|---------------|---------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>           | <b>HC 1</b>   |              |              |               |               |              |               |               |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.1</b> | <b>97.9%</b> | <b>98.1%</b> | <b>88.8%</b>  | <b>93.3%</b>  | <b>94.2%</b> | <b>100.0%</b> |               |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                    | HC 1.1.3      | 100.0%       | 99.9%        | 99.7%         | 99.1%         | 100.8%       | 100.0%        |               |
| ტუბერკულოზი                                            | HC 1.1.5      | 100.0%       | 111.2%       | 97.8%         | 105.4%        | 102.3%       | 100.0%        |               |
| პედიატრია                                              | HC 1.1.8      | 100.0%       | 100.0%       | 108.9%        | 102.8%        | 138.0%       | 100.0%        |               |
| სხვა                                                   | HC 1.1.9      | 100.0%       | 103.5%       | 102.3%        | 123.5%        | 105.9%       | 100.0%        |               |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                     | <b>HC 1.2</b> |              |              |               |               |              |               |               |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.3</b> | <b>95.2%</b> | <b>93.3%</b> | <b>92.6%</b>  | <b>92.2%</b>  | <b>95.4%</b> | <b>94.7%</b>  | <b>100.0%</b> |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი           | HC 1.3.1      | 93.2%        | 93.9%        | 91.6%         | 92.3%         | 93.8%        | 94.0%         | 100.0%        |
| სტომატოლოგიური მომსახურება                             | HC 1.3.2      | 103.2%       | 90.5%        | 99.0%         | 92.7%         | 102.8%       | 97.8%         | 100.0%        |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული სამედიცინო მომსახურება     | HC 1.3.3      | 118.5%       | 88.8%        | 68.0%         | 80.0%         | 109.8%       | 90.9%         | 100.0%        |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>           | <b>HC 1.4</b> | <b>98.9%</b> | <b>88.7%</b> | <b>82.6%</b>  | <b>106.4%</b> | <b>69.7%</b> | <b>89.3%</b>  | <b>100.0%</b> |
| <b>რეაბილიტაციური მომსახურება</b>                      | <b>HC 2</b>   |              |              |               |               |              |               |               |
| <b>პაციენტების ხანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა</b>    | <b>HC 3</b>   |              |              |               |               |              |               |               |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>               | <b>HC 4</b>   | <b>99.7%</b> | <b>86.5%</b> | <b>100.2%</b> | <b>90.2%</b>  | <b>91.3%</b> | <b>94.3%</b>  | <b>100.0%</b> |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                     | HC 4.1        | 99.7%        | 86.5%        | 100.4%        | 90.2%         | 91.3%        | 94.4%         | 100.0%        |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                              | HC 4.2        | 105.9%       | 112.9%       | 59.0%         | 98.3%         | 80.9%        | 88.5%         | 100.0%        |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება | HC 4.9        | 77.5%        | 94.2%        | 92.0%         | 89.1%         | 78.5%        | 87.8%         | 100.0%        |



სტაციონარულ და ამბულატორიულ მომსახურებაზე შინამეურნეობების კერძო სამედიცინო დანახარჯების გასაანგარიშებლად გამოყენებული იქნა სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ოფიციალურად დეკლარირებული მოსახლეობის რაოდენობა:

2001 წელი - 4,546,600

2002 წელი - 4,731,500

2003 წელი - 4,315,200

2004 წელი - 4,318,400

2005 წელი - 4,361,400

2006 წელი - 4,398,000

2007 წელი - 4,395,000<sup>11</sup>

2001–2006 წლებში სამედიცინო მომსახურებაზე კერძო დანახარჯების გასაანგარიშებლად, თითოეული ფუნქციის მიხედვით ერთ სულზე დანახარჯი გადათვლილია სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ოფიციალურად დეკლარირებული მოსახლეობის რიცხოვნობაზე და მაკორექტირებელ ფაქტორად აღებულ იქნა შესაბამის წლებში სამედიცინო მომსახურებაზე ზრდადობის/კლებადობის შესახებ ინფორმაცია (ცხრილი 14).

---

<sup>11</sup> სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის წინასწარი შეფასებები

ცხრილი 14. 2001 – 2006 წლებში კერძო დანახარჯი ამბულატორიულ და სტაციონარულ მომსახურებაზე

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                          | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი          | 2002 წელი          | 2003 წელი          | 2004 წელი          | 2005 წელი          | 2006 წელი          |
|--------------------------------------------------------|---------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>           | <b>HC 1</b>   | <b>178,034,135</b> | <b>185,547,061</b> | <b>213,477,476</b> | <b>254,368,852</b> | <b>298,822,262</b> | <b>340,084,083</b> |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.1</b> | <b>97,590,206</b>  | <b>105,237,413</b> | <b>120,323,177</b> | <b>141,424,500</b> | <b>161,863,842</b> | <b>186,621,063</b> |
| მენობა-გინეკოლოგია                                     | HC 1.1.3      | 12,892,283         | 13,594,978         | 13,886,149         | 14,542,043         | 15,863,428         | 19,791,000         |
| ტუბერკულოზი                                            | HC 1.1.5      | 288,658            | 338,953            | 339,601            | 378,328            | 418,923            | 439,800            |
| პედიატრია                                              | HC 1.1.8      | 2,942,916          | 3,107,719          | 3,464,604          | 3,763,702          | 5,619,474          | 7,036,800          |
| სხვა                                                   | HC 1.1.9      | 74,069,056         | 80,981,559         | 84,836,256         | 110,732,713        | 126,859,353        | 145,573,800        |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>            | <b>HC 1.3</b> | <b>78,516,345</b>  | <b>78,251,274</b>  | <b>90,778,312</b>  | <b>109,905,392</b> | <b>133,868,336</b> | <b>148,512,216</b> |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი           | HC 1.3.1      | 33,116,568         | 37,536,773         | 40,925,430         | 47,212,243         | 55,364,490         | 65,955,973         |
| თერაპიული სტომატოლოგიური მომსახურება                   | HC 1.3.2      | 23,239,110         | 23,780,355         | 26,900,701         | 28,726,502         | 33,517,129         | 36,423,861         |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული სამედიცინო მომსახურება     | HC 1.3.3      | 19,005,864         | 16,934,145         | 19,540,148         | 30,360,128         | 41,084,463         | 41,774,003         |
| ყველა სხვა ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება        | HC 1.3.9      | 3,154,803          | 0.8                | 3,412,033          | 3,606,519          | 3,902,254          | 4,358,378          |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>           | <b>HC 1.4</b> | <b>1,927,584</b>   | <b>2,058,376</b>   | <b>2,375,987</b>   | <b>3,038,960</b>   | <b>3,090,084</b>   | <b>4,950,804</b>   |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>               | <b>HC 4</b>   | <b>38,862,613</b>  | <b>49,288,658</b>  | <b>55,255,511</b>  | <b>63,983,498</b>  | <b>77,030,841</b>  | <b>104,185,399</b> |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                     | HC 4.1        | 8,883,300          | 9,405,310          | 11,395,700         | 11,991,743         | 14,384,781         | 17,198,707         |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                              | HC 4.2        | 2,702,855          | 2,696,207          | 2,502,215          | 4,481,585          | 4,933,803          | 6,662,834          |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი სამედიცინო მომსახურება | HC 4.9        | 27,276,458         | 37,187,142         | 41,357,596         | 47,510,170         | 57,712,256         | 80,323,858         |

მეანობა/გინეკოლოგიის (HC 1.1.3) ქვეშ აკუმულირებული დანახარჯების ცალ-ცალკე გასაყოფად გამოყენებულ იქნა სტატისტიკური ინფორმაცია თითოეულ სპეციალობაზე ქვეყანაში გატარებული საწოლდღეების რაოდენობის შესახებ.

2001-2005 წლების ჯანდაცვის რეპროდუქციული ქვეანგარიშის მეთოდოლოგიიდან აღებულ იქნა გინეკოლოგიური და მეანობის საწოლდღის საშუალო ღირებულების თანაფარდობა - 1.66 (გინეკოლოგიური საწოლდღე 1,66-ჯერ აღემატება მეანობის საწოლდღის ღირებულებას). თანაფარდობის კოეფიციენტის გათვალისწინებით გამოანგარიშებულია მეანობისა და გინეკოლოგიის დანახარჯებს შორის პროცენტული თანაფარდობა (ცხრილი 15)

ცხრილი 15. მეანობასა და გინეკოლოგიაზე დანახარჯების (HC 1.1.3) გაყოფა, 2001 წელი

| სპეციალობა                             | ქვეყანაში<br>გატარებული<br>საწოლდღეები | პროცენტული<br>გადანაწილება 1.66<br>ექვივალენტის<br>გამოყენებით | თანხა<br>(გამოთვლილი<br>პროცენტული<br>წილის<br>შესაბამისად) |
|----------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| მეანობა                                | 214,223                                | 53.3 %                                                         | 6,873,393                                                   |
| გინეკოლოგია                            | 113,006                                | 46.7 %                                                         | 6,018,890                                                   |
| <b>მთლიანად მეანობა და გინეკოლოგია</b> | <b>327,230</b>                         | <b>100.0 %</b>                                                 | <b>12,892,283</b>                                           |

ფუნქცია HC 1.1.9 - სხვა სტაციონარული დანახარჯების (ცხრილი 14) სხვადასხვა ფუნქციებად დასაყოფად (ქირურგია, თერაპია, ონკოლოგია, ინფექციური დაავადებები) გამოთვლილ იქნა აღნიშნულ სპეციალობებზე ქვეყანაში გატარებული საწოლდღეების რაოდენობა. ამ ჯამშიც არ იქნა შეყვანილი იმ სპეციალობების საწოლდღეები (კერძოდ: მეანობა, გინეკოლოგია, ტუბერკულოზი და პედიატრია), რომელთა დანახარჯების შესახებაც კვლევა იძლევა ინფორმაციას (ცხრილი 16).

ცხრილი 16. ქვეყანაში გატარებული საწოლდღეების რაოდენობა ცალკეული სპეციალობების მიხედვით

| სპეციალობა      | 2001<br>წელი   | 2002<br>წელი   | 2003<br>წელი   | 2004<br>წელი   | 2005<br>წელი   | 2006<br>წელი   |
|-----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| ონკოლოგია       | 70,613         | 111,178        | 68,149         | 76,971         | 77,848         | 95,753         |
| ინფექცია        | 145,597        | 128,318        | 104,870        | 129,722        | 108,109        | 114,860        |
| ქირურგია        | 363,812        | 374,271        | 359,112        | 390,986        | 361,505        | 361,614        |
| თერაპია         | 207,001        | 256,246        | 242,551        | 263,497        | 215,723        | 230,667        |
| სხვა სპეციალობა | 87,321         | 85,084         | 205,650        | 104,743        | 87,905         | 83,946         |
| <b>ჯამი</b>     | <b>874,344</b> | <b>955,098</b> | <b>980,332</b> | <b>965,918</b> | <b>851,091</b> | <b>886,840</b> |

გაკეთებული იქნა შემდეგი თეორიული დაშვება, რომ მე-16 ცხრილში, „სხვა სპეციალობებზე - Other Speciality“ გატარებული საწოლდღეები პროპორციულია HC 1.1.9 ფუნქციის ქვეშ აკუმულირებული დანახარჯებისა (ცხრილი 17) და ამ დაშვების შესაბამისად გადანაწილდა HC 1.1.9 ფუნქციის ქვეშ აკუმულირებული დანახარჯები (ცხრილი 18).

ცხრილი 17 ქირურგიაზე, თერაპიაზე, ონკოლოგიაზე და ინფექციურ დაავადებებზე საწოლდღეების თანაფარდობა HC 1.1.9 ფუნქციის საწოლდღებთან

| სპეციალობების მიხედვით<br>საწოლდღეების თანაფარდობა | 2001<br>წელი | 2002<br>წელი | 2003<br>წელი | 2004<br>წელი | 2005<br>წელი | 2006<br>წელი |
|----------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| ონკოლოგია+ინფექცია+ქირურგია+თერაპია                | 90%          | 91.1%        | 79.0%        | 89.2%        | 89.7%        | 90.5%        |
| სხვა სპეციალობა                                    | 10%          | 8.9%         | 21.0%        | 10.8%        | 10.3%        | 9.5%         |
| <b>ჯამი</b>                                        | <b>100%</b>  | <b>100%</b>  | <b>100%</b>  | <b>100%</b>  | <b>100%</b>  | <b>100%</b>  |

ცხრილი 18. HC 1.1.9 ფუნქციის ქვეშ აკუმულირებული თანხების დაყოფა

| სპეციალობების მიხედვით<br>დანახარჯების<br>თანაფარდობა | 2001<br>წელი      | 2002<br>წელი      | 2003<br>წელი      | 2004<br>წელი       | 2005<br>წელი       | 2006<br>წელი       |
|-------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| ონკოლოგია+ინფექცია+ქირურგია+თერაპია                   | 66,671,762        | 73,767,355        | 67,039,690        | 98,724,999         | 113,756,689        | 131,794,137        |
| სხვა სპეციალობა                                       | 7,397,294         | 7,214,204         | 17,796,567        | 12,007,714         | 13,102,664         | 13,779,663         |
| <b>ჯამი</b>                                           | <b>74,069,056</b> | <b>80,981,559</b> | <b>84,836,256</b> | <b>110,732,713</b> | <b>126,859,353</b> | <b>145,573,800</b> |

ონკოლოგიურ, თერაპიულ, ქირურგიულ და ინფექციურ სპეციალობებზე აკუმულირებული დანახარჯები დაყოფილი იქნა მეანობასა და გინეკოლოგიაზე ხარჯების დაყოფის ანალოგიურად, ანუ გამოთვლილ იქნა თუ საშუალოდ რამდენით აღემატება/ტოლია თითოეულ სპეციალობის საწოლდღის ღირებულება სხვა სპეციალობის საწოლდღის ღირებულებას. თანაფარდობის კოეფიციენტი გამოანგარიშებულ იქნა 2007 წლის სახელმწიფო პროგრამების საწოლდღეების გასაშუალებელი ღირებულებიდან (ცხრილი 19), რომელმაც შეადგინა შემდეგი:

ცხრილი 19. სპეციალობების მიხედვით საწოლდღეების ღირებულების კოეფიციენტი

| ფუნქცია   | კოეფიციენტი |
|-----------|-------------|
| ონკოლოგია | 1.81        |
| ინფექცია  | 1.00        |
| ქირურგია  | 2.17        |
| თერაპია   | 1.98        |

აღნიშნული კოეფიციენტის გათვალისწინებით დანახარჯები გადანაწილდა შემდეგი თანაფარდობით (ცხრილი 20):

ცხრილი 20. დანახარჯების გადანაწილება ფუნქციებს შორის კოეფიციენტის გათვალისწინებით

| სპეციალობა  | 2001 წელი   | 2002 წელი   | 2003 წელი   | 2004 წელი   | 2005 წელი   | 2006 წელი   |
|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| ონკოლოგია   | 8,7%        | 12,2%       | 8,3%        | 8,5%        | 9,7%        | 11,4%       |
| ინფექცია    | 9,9%        | 7,8%        | 7,1%        | 7,9%        | 7,4%        | 7,5%        |
| ქირურგია    | 53,6%       | 49,2%       | 52,3%       | 51,7%       | 53,7%       | 51,3%       |
| თერაპია     | 27,9%       | 30,8%       | 32,3%       | 31,9%       | 29,3%       | 29,9%       |
| <b>ჯამი</b> | <b>100%</b> | <b>100%</b> | <b>100%</b> | <b>100%</b> | <b>100%</b> | <b>100%</b> |

ამრიგად 2001-2006 წლებში დანახარჯებმა სხვადასხვა ფუნქციების მიხედვით შეადგინა შემდეგი (ცხრილი 21):

ცხრილი 21. 2001 – 2006 წლებში შინამეურნეობების მიერ სტაციონარულ დახმარებაზე გაწეული დანახარჯების დეტალიზება მომსახურების სახეების მიხედვით

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                      | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი          | 2002 წელი          | 2003 წელი          | 2004 წელი          | 2005 წელი          | 2006 წელი          |
|----------------------------------------------------|---------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>       | <b>HC 1</b>   | <b>178,034,135</b> | <b>188,878,533</b> | <b>213,477,476</b> | <b>254,368,852</b> | <b>298,822,262</b> | <b>340,084,083</b> |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>        | <b>HC 1.1</b> | <b>97,590,206</b>  | <b>105,237,413</b> | <b>120,323,177</b> | <b>141,424,500</b> | <b>161,863,842</b> | <b>186,621,063</b> |
| ქირურგია                                           | HC 1.1.1      | 39,675,212         | 39,848,464         | 44,401,999         | 57,269,092         | 68,080,706         | 74,619,237         |
| თერაპია                                            | HC 1.1.2      | 20,629,634         | 24,932,170         | 27,406,418         | 35,270,505         | 37,126,563         | 43,497,996         |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                | HC 1.1.3      | 12,892,283         | 13,594,978         | 13,886,149         | 14,542,043         | 15,863,428         | 19,791,000         |
| მეანობა                                            | HC 1.1.3.1    | 6,873,393          | 7,457,120          | 6,963,198          | 7,016,921          | 7,383,728          | 9,211,840          |
| გინეკოლოგია                                        | HC 1.1.3.2    | 6,018,890          | 6,137,858          | 6,922,952          | 7,525,123          | 8,479,700          | 10,579,160         |
| ონკოლოგია                                          | HC 1.1.4      | 6,439,485          | 9,898,469          | 7,046,188          | 9,427,779          | 12,259,843         | 16,522,771         |
| ტუბერკულოზი                                        | HC 1.1.5      | 288,658            | 338,953            | 339,601            | 378,328            | 418,923            | 439,800            |
| ინფექცია                                           | HC 1.1.6      | 7,324,725          | 6,302,456          | 5,981,651          | 8,765,336          | 9,392,241          | 10,933,796         |
| ფსიქიკური დარღვევები                               | HC 1.1.7      | -                  | -                  | -                  | -                  | -                  | -                  |
| პედიატრია                                          | HC 1.1.8      | 2,942,916          | 3,107,719          | 3,464,604          | 3,763,702          | 5,619,474          | 7,036,800          |
| სხვა                                               | HC 1.1.9      | 7,397,294          | 7,214,204          | 17,796,567         | 12,007,714         | 13,102,664         | 13,779,663         |
| <b>მკურნალობა დღის სტაციონარში</b>                 | <b>HC 1.2</b> |                    |                    |                    |                    |                    |                    |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>        | <b>HC 1.3</b> | <b>78,516,345</b>  | <b>81,582,745</b>  | <b>90,778,312</b>  | <b>109,905,392</b> | <b>133,868,336</b> | <b>148,512,216</b> |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი       | HC 1.3.1      | 33,116,568         | 37,536,773         | 40,925,430         | 47,212,243         | 55,364,490         | 65,955,973         |
| სტომატოლოგიური მომსახურება                         | HC 1.3.2      | 23,239,110         | 23,780,355         | 26,900,701         | 28,726,502         | 33,517,129         | 36,423,861         |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული სამედიცინო მომსახურება | HC 1.3.3      | 19,005,864         | 16,934,145         | 19,540,148         | 30,360,128         | 41,084,463         | 41,774,003         |
| ყველა სხვა ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება    | HC 1.3.9      | 3,154,803          | 3,331,472          | 3,412,033          | 3,606,519          | 3,902,254          | 4,358,378          |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>       | <b>HC 1.4</b> | <b>1,927,584</b>   | <b>2,058,376</b>   | <b>2,375,987</b>   | <b>3,038,960</b>   | <b>3,090,084</b>   | <b>4,950,804</b>   |

### 2.3.2. შინამეურნეობების დანახარჯი ფარმაცევტულ პროდუქციაზე და სამედიცინო საგნებზე 2001-2006 წლებში

2001 – 2006 წლებში შინამეურნეობების მიერ ფარმაცევტულ პროდუქციაზე გაწეული დანახარჯები შეფასებითია და გამოთვლილია სხვადასხვა მეთოდოლოგიური დაშვებებისა და ექსპერტული შეფასებების საფუძველზე.

გაკეთდა დაშვება, რომ 2007 წელს ჩატარებულ შინამეურნეობების კვლევას ყველაზე ზუსტად აქვს შეფასებული აღნიშნული წლის შინამეურნეობების ფარმაცევტული დანახარჯი.

მომდევნო წლებში ალბათ საჭირო აღარ იქნება მეთოდოლოგიური დაშვებების შემოტანა და სტატისტიკურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით გახდება შესაძლებელი ფარმაცევტული დანახარჯების შეფასება.

შინამეურნეობის კვლევის შედეგად, 2007 წელში შინამეურნეობების დანახარჯებმა ფარმაცევტულ პროდუქციაზე და სამედიცინო საგნებზე შეადგინა 465,870,000 ლარი (ერთ სულზე კერძო ფარმაცევტული დანახარჯის 106 ლარი გამრავლებული მოსახლეობის ოფიციალურად დეკლარირებულ რაოდენობაზე - 4,395 ათასზე).

2001-2006 წლებში შინამეურნეობების მიერ ფარმაცევტული დანახარჯის გაანგარიშებისთვის საკმარისი არაა ერთ სულ მოსახლეზე ფარმაცევტული დანახარჯის გადაყვანა შესაბამისი წლების ფასებში ინფლაციის პროცენტის გათვალისწინებით და მისი მოსახლეობის რაოდენობაზე ნამრავლი, რადგანაც აღნიშნული მეთოდის გამოყენების შემთხვევაში არ ხდება ფარმაცევტული ბაზრის ზრდის ტემპის გათვალისწინება, რომელიც წლიდან წლამდე იზრდება, ფარმაცევტული პროდუქციის მწარმოებელ ქვეყნებში არსებული ინფლაციისა და ახალი, უფრო ძვირადღირებული პროდუქციის წარმოების პარალელურად.

შინამეურნეობების მიერ ფარმაცევტული დანახარჯების შესაფასებლად, პირველ რიგში აუცილებელია, რომ შეფასდეს ფარმაცევტული ბაზარი 2001 – 2007 წლებში. დანახარჯების გაანგარიშების მიზნით გამოყენებულ იქნა შესაბამისი წლების იმპორტ-ექსპორტის მონაცემები, ადგილობრივი ფარმაცევტული წარმოება, სააფთიაქო ქსელის ოფიციალურად დეკლარირებული მონაცემები და სხვადასხვა ექსპერტული შეფასებები. ამ წლებში ფარმაცევტული დანახარჯების იმპორტ-ექსპორტი მნიშვნელოვანი ფლუქტუაციით ხასიათდება, რაც იმაზე მიუთითებს რომ დისკრეტულად ერთი წლის მონაცემის აღება სწორ შედეგს ვერ უზრუნველყოფს, ამიტომ გამოყენებულ იქნა ორი წლის მოზღაფი საშუალო, რომელიც წლიურ ფლუქტუაციებს ამცირებს და უფრო ზუსტ შეფასებას იძლევა. აღნიშნული შეფასებების საფუძველზე 2001-2006 წლებში ფარმაცევტული დანახარჯები შემდეგია (ცხრილი 22).

**ცხრილი 22. ფარმაცევტული ბაზრის შეფასება ორწლიანი გასაშუალებული პერიოდით**

|                                                                                | 2000           | 2001           | 2002           | 2003           | 2004           | 2005           | 2006           |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>მთლიანი ფარმაცევტული ბაზარი (1 000 ლარი, ორწლიან გასაშუალებულ პერიოდზე)</b> | <b>183,598</b> | <b>209,774</b> | <b>275,057</b> | <b>324,994</b> | <b>352,467</b> | <b>388,454</b> | <b>398,565</b> |
| საცალო ვაჭრობების მოცულობა (ორწლიან გასაშუალებულ პერიოდზე)                     | 106,434        | 121,609        | 159,454        | 188,402        | 204,329        | 225,191        | 231,052        |
| საბითუმო ვაჭრობის მოცულობა (ორწლიან გასაშუალებულ პერიოდზე)                     | 77,164         | 88,166         | 115,604        | 136,592        | 148,139        | 163,263        | 167,513        |

მთლიან ფარმაცევტულ ბაზარს გამოაკლდა საერთაშორისო და სახელმწიფო დანახარჯები ფარმაცევტულ პროდუქციაზე და მიღებულ იქნა შინამეურნეობების ფარმაცევტული დანახარჯები (ცხრილი 23).

**ცხრილი 23. კერძო ფარმაცევტული ბაზრის შეფასება**

|                                                                                | 2001               | 2002               | 2003               | 2004               | 2005               | 2006               |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| <b>მთლიანი ფარმაცევტული ბაზარი (1 000 ლარი, ორწლიან გასაშუალებულ პერიოდზე)</b> | <b>209,774,000</b> | <b>275,057,000</b> | <b>324,994,000</b> | <b>352,467,000</b> | <b>388,454,000</b> | <b>398,565,000</b> |
| სახელმწიფოს დანახარჯები ფარმაცევტული პროდუქციის შესყიდვაზე                     | 2,036,300          | 4,407,000          | 9,225,447          | 7,825,499          | 9,492,900          | 10,072,139         |
| ჰუმანიტარული ფარმაცევტული პროდუქცია                                            | 33,979,050         | 46,784,094         | 40,673,915         | 36,764,928         | 22,742,288         | 32,198,732         |
| <b>კერძო ფარმაცევტული ბაზარი</b>                                               | <b>173,758,650</b> | <b>223,865,906</b> | <b>275,094,638</b> | <b>307,876,573</b> | <b>356,218,812</b> | <b>356,294,129</b> |

2007 წლისათვის ფარმაცევტულ პროდუქციასა და სამედიცინო საგნებზე შინამეურნეობების დანახარჯების პროცენტული ზრდის შესაფასებლად გაკეთდა დაშვება, რომ შინამეურნეობების მიერ ფარმაცევტული პროდუქციის მოხმარების ტემპი შენარჩუნებული იქნებოდა 2007 წლისათვისაც. შესაბამისად, 6 წლის მონაცემების გათვალისწინებით გამოთვლილ იქნა საშუალო ზრდის ტემპი, რომელმაც 2007 წლისათვის 15,9% შეადგინა.

2001 – 2006 წლებში შინამეურნეობების მიერ ფარმაცევტული დანახარჯების შესაფასებლად გამოყენებულ იქნა 23-ე ცხრილში მოცემული ტენდენციები და კვლევის შედეგად მიღებული 2007 წლის მონაცემები:

2001 წელი - 159,670,293 ლარი

2002 წელი - 224,373,488 ლარი

2003 წელი - 290,954,567 ლარი

2004 წელი - 330,314,149 ლარი

2005 წელი - 391,843,770 ლარი

2006 წელი - 391,926,637 ლარი

2007 წელი - 465,870,000 ლარი



24-ე ცხრილში მოცემულია ზემოაღნიშნული მეთოდოლოგიის საფუძველზე შეფასებული ფარმაცევტული პროდუქტისა და სამედიცინო საგნებზე შინამეურნეობების დანახარჯების ხვედრითი წილი შინამეურნეობების ჯანდაცვაზე დანახარჯებში.

ცხრილი 24 კერძო ფარმაცევტული დანახარჯის წილი შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯებში

|                                                                          | 2001 წელი          | 2002 წელი          | 2003 წელი          | 2004 წელი          | 2005 წელი          | 2006 წელი          |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| შინამეურნეობების ფარმაცევტული დანახარჯი                                  | 159,670,293        | 224,373,488        | 290,954,567        | 330,317,149        | 391,843,770        | 391,926,637        |
| შინამეურნეობების დანახარჯი სამედიცინო მომსახურებაზე                      | 216,896,748        | 238,167,192        | 268,732,987        | 318,352,351        | 375,853,103        | 444,269,482        |
| შინამეურნეობების მთლიანი დანახარჯი ჯანდაცვაზე                            | <b>376,567,041</b> | <b>462,540,680</b> | <b>559,687,554</b> | <b>648,669,500</b> | <b>767,696,872</b> | <b>836,196,119</b> |
| ფარმაცევტული დანახარჯის % შინამეურნეობების ჯანდაცვის მთლიან დანახარჯებში | 42.4%              | 48.5%              | 52.0%              | 50.9%              | 51.0%              | 46.9%              |

ფარმაცევტული დანახარჯების სამედიცინო საგნებად და ფარმაცევტულ პროდუქციად გასანაწილებლად აღებულ იქნა 2007 წლის კვლევის შედეგები და შესაბამისი პროცენტული თანაფარდობის მიხედვით იქნა დაყოფილი ფარმაცევტული დანახარჯი აღნიშნულ ფუნქციებად (ცხრილი 25).

ცხრილი 25. 2001 – 2006 წლებში ფარმაცევტული დანახარჯების განაწილება ფარმაცევტულ და სამედიცინო საგნებად

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                                    | ICHA-<br>HC<br>კოდი | 2001 წელი   | 2002 წელი   | 2003 წელი   | 2004 წელი   | 2005 წელი   | 2006 წელი   |
|------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები                | HC 5                | 159,670,293 | 224,373,488 | 290,954,567 | 330,317,149 | 391,843,770 | 391,926,637 |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნები         | HC 5.1              | 157,523,716 | 221,357,053 | 287,043,029 | 325,876,428 | 386,575,896 | 386,657,649 |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2              | 2,146,577   | 3,016,435   | 3,911,538   | 4,440,721   | 5,267,873   | 5,268,988   |

ამრიგად ზემოაღნიშნული მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით შინამეურნეობების კერძო დანახარჯები ჯანდაცვაზე 2001-2006 წლებში ფუნქციების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა (ცხრილი 26):

**ცხრილი 26. 2001-2006 წლებში შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯი სხვადასხვა ფუნქციების მიხედვით**

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                                    | ICHA-HC კოდი  | 2001 წელი          | 2002 წელი          | 2003 წელი          | 2004 წელი          | 2005 წელი          | 2006 წელი          |
|------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| <b>სამკურნალო მომსახურების განხორციელება</b>                     | <b>HC 1</b>   | <b>178,034,135</b> | <b>188,878,533</b> | <b>213,477,476</b> | <b>254,368,852</b> | <b>298,822,262</b> | <b>340,084,083</b> |
| ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება                             | HC 1.1        | 97,590,206         | 105,237,413        | 120,323,177        | 141,424,500        | 161,863,842        | 186,621,063        |
| ქირურგია                                                         | HC 1.1.1      | 39,675,212         | 39,848,464         | 44,401,999         | 57,269,092         | 68,080,706         | 74,619,237         |
| თერაპია                                                          | HC 1.1.2      | 20,629,634         | 24,932,170         | 27,406,418         | 35,270,505         | 37,126,563         | 43,497,996         |
| მეანობა-გინეკოლოგია                                              | HC 1.1.3      | 12,892,283         | 13,594,978         | 13,886,149         | 14,542,043         | 15,863,428         | 19,791,000         |
| მეანობა                                                          | HC 1.1.3.1    | 6,873,393          | 7,457,120          | 6,963,198          | 7,016,921          | 7,383,728          | 9,211,840          |
| გინეკოლოგია                                                      | HC 1.1.3.2    | 6,018,890          | 6,137,858          | 6,922,952          | 7,525,123          | 8,479,700          | 10,579,160         |
| ონკოლოგია                                                        | HC 1.1.4      | 6,439,485          | 9,898,469          | 7,046,188          | 9,427,779          | 12,259,843         | 16,522,771         |
| ტუბერკულოზი                                                      | HC 1.1.5      | 288,658            | 338,953            | 339,601            | 378,328            | 418,923            | 439,800            |
| ინფექცია                                                         | HC 1.1.6      | 7,324,725          | 6,302,456          | 5,981,651          | 8,765,336          | 9,392,241          | 10,933,796         |
| პედიატრია                                                        | HC 1.1.8      | 2,942,916          | 3,107,719          | 3,464,604          | 3,763,702          | 5,619,474          | 7,036,800          |
| სხვა                                                             | HC 1.1.9      | 7,397,294          | 7,214,204          | 17,796,567         | 12,007,714         | 13,102,664         | 13,779,663         |
| <b>ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება</b>                      | <b>HC 1.3</b> | <b>78,516,345</b>  | <b>81,582,745</b>  | <b>90,778,312</b>  | <b>109,905,392</b> | <b>133,868,336</b> | <b>148,512,216</b> |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი                     | HC 1.3.1      | 33,116,568         | 37,536,773         | 40,925,430         | 47,212,243         | 55,364,490         | 65,955,973         |
| სტომატოლოგიური მომსახურება                                       | HC 1.3.2      | 23,239,110         | 23,780,355         | 26,900,701         | 28,726,502         | 33,517,129         | 36,423,861         |
| ყველა სხვა სპეციალიზ. სამედიცინო მომსახურება                     | HC 1.3.3      | 19,005,864         | 16,934,145         | 19,540,148         | 30,360,128         | 41,084,463         | 41,774,003         |
| ყველა სხვა ამბულატ. სამკურნალო მომსახურება                       | HC 1.3.9      | 3,154,803          | 3,331,472          | 3,412,033          | 3,606,519          | 3,902,254          | 4,358,378          |
| <b>სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება</b>                     | <b>HC 1.4</b> | <b>1,927,584</b>   | <b>2,058,376</b>   | <b>2,375,987</b>   | <b>3,038,960</b>   | <b>3,090,084</b>   | <b>4,950,804</b>   |
| <b>დამატებითი სამედიცინო მომსახურება</b>                         | <b>HC 4</b>   | <b>38,862,613</b>  | <b>49,288,658</b>  | <b>55,255,511</b>  | <b>63,983,498</b>  | <b>77,030,841</b>  | <b>104,185,399</b> |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება                               | HC 4.1        | 8,883,300          | 9,405,310          | 11,395,700         | 11,991,743         | 14,384,781         | 17,198,707         |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                                        | HC 4.2        | 2,702,855          | 2,696,207          | 2,502,215          | 4,481,585          | 4,933,803          | 6,662,834          |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატ. სამედიცინო მომსახ.                   | HC 4.9        | 27,276,458         | 37,187,142         | 41,357,596         | 47,510,170         | 57,712,256         | 80,323,858         |
| <b>სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და მოწყობილობები</b>         | <b>HC 5</b>   | <b>159,670,293</b> | <b>224,373,488</b> | <b>290,954,567</b> | <b>330,317,149</b> | <b>391,843,770</b> | <b>391,926,637</b> |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო მოხმარების საგნები         | HC 5.1        | 157,523,716        | 221,357,053        | 287,043,029        | 325,876,428        | 386,575,896        | 386,657,649        |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2        | 2,146,577          | 3,016,435          | 3,911,538          | 4,440,721          | 5,267,873          | 5,268,988          |
| <b>მთლიანი დანახარჯი</b>                                         |               | <b>376,567,041</b> | <b>462,540,680</b> | <b>559,687,554</b> | <b>648,669,500</b> | <b>767,696,872</b> | <b>836,196,119</b> |

თუ გავაკეთებთ დაშვებას, რომ 2007 წლის შინამეურნეობის კვლევამდე და მის საფუძველზე გაკეთებულ შინამეურნეობების დანახაჯრების შეფასებებამდე, 2000 წელს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახაჯრების კვლევა<sup>12</sup>, არის აქამდე არსებული ყველაზე ზუსტი შეფასება და რომლის საფუძველზე 2000 წელს შინამეურნეობების საერთო დანახაჯმა ჯანდაცვაზე შეადგინა 346.4 მლნ ლარი, ეს კიდეც ამყარებს მოსაზრებას, რომ ზემოაღნიშნული მეთოდით გაკეთებული გაანგარიშებები სწორია და სავსებით დასაშვებია, რომ 2001 წელს 11% იანი ზრდა ყოფილიყო 2000 წელთან შედარებით.

---

<sup>12</sup> სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ 2000 წელს TACIS-ის პროექტის GE 51 GR 01 Informal Economy ფარგლებში ჩატარებული კვლევა - სამედიცინო მომსახურება საქართველოში მოსახლეობის მიერ ჯანმრთელობის დაცვაზე გაწეული ხარჯებისა და აღურიცხავი სამედიცინო მომსახურების გამოკვლევის ანგარიში

### **2.3.3. შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯების გადანაწილება სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით**

სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯების გადასანაწილებლად გამოყენებული იქნა 2007 წლის შინამეურნეობების კვლევა. აღნიშნული კვლევა იძლევა ინფორმაციას შინამეურნეობების დანახარჯების შესახებ სხვადასხვა განზომილებებში პროვაიდერი X ფუნქციის (იხ კვლევა, ცხრილი 3.16) და ფუნქცია X პროვაიდერის ჭრილში (კვლევა ცხრილი 3.17).

აღნიშნული ცხრილების შეჯერების შედეგად, კვლევის შედეგებიდან მიღებული პროცენტული თანაფარდობის მიხედვით მოხდა აღნიშნული დანახარჯების გადანაწილება სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით.

იმ ფუნქციებზე, რომელიც შინამეურნეობების კვლევიდან არ ამოდიოდა და მეთოდოლოგიურად იქნა გამოთვლილი (მეანობა, გინეკოლოგია, ინფექციური დაავადებები, ქირურგია, ონკოლოგია), სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებელი განაწილებულ იქნა მომსახურების სახის შესაბამისად, კერძოდ:

- მეანობა/გინეკოლოგიის დანახარჯები - სამშობიაროებზე
- დანახარჯები ინფექციების მკურნალობაზე - ინფექციურ საავადმყოფოებზე
- დანახარჯები ონკოლოგიაზე, ონკოლოგიურ საავადმყოფოებზე
- ხოლო რაც შეეხება თერაპიულ და ქირურგიულ დანახარჯებს, იგი გადანაწილებული იქნა ზოგადი პროფილის სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლებზე (ცხრილი 27).

ცხრილი 27. 2001-2006 წლების შინამეურნეობების ჯანდაცვის დანახარჯების გადანაწილება სამედიცინო მომსახურების მომწოდებლების მიხედვით

| ჯანმრთელობის დაცვის ფუნქციები                | ICHA-HC<br>კოდი | 2001 წელი   | 2002 წელი   | 2003 წელი   | 2004 წელი   | 2005 წელი   | 2006 წელი   | ICHA-HP<br>კოდი |
|----------------------------------------------|-----------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-----------------|
| სამკურნალო მომსახურების განხორციელება        | HC 1            | 178,034,135 | 188,878,533 | 213,477,476 | 254,368,853 | 298,822,262 | 340,084,083 |                 |
| ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება         | HC 1.1          | 97,590,206  | 105,237,413 | 120,323,177 | 141,424,500 | 161,863,842 | 186,621,063 |                 |
| ქირურგია                                     | HC 1.1.1        | 39,675,212  | 39,848,464  | 44,401,999  | 57,269,092  | 68,080,706  | 74,619,237  | HP 1.1          |
| თერაპია                                      | HC 1.1.2        | 20,629,634  | 24,932,170  | 27,406,418  | 35,270,505  | 37,126,563  | 43,497,996  | HP 1.1          |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| მეანობა-გინეკოლოგია                          | HC 1.1.3        | 12,892,283  | 13,594,978  | 13,886,149  | 14,542,043  | 15,863,428  | 19,791,000  |                 |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| მეანობა                                      | HC 1.1.3.1      | 6,873,393   | 7,457,120   | 6,963,198   | 7,016,921   | 7,383,728   | 9,211,840   | HP 1.3.1        |
| გინეკოლოგია                                  | HC 1.1.3.2      | 6,018,890   | 6,137,858   | 6,922,952   | 7,525,123   | 8,479,700   | 10,579,160  | HP 1.3.1        |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| ონკოლოგია                                    | HC 1.1.4        | 6,439,485   | 9,898,469   | 7,046,188   | 9,427,779   | 12,259,843  | 16,522,771  | HP 1.3.3        |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| ტუბერკულოზი                                  | HC 1.1.5        | 288,658     | 338,953     | 339,601     | 378,328     | 418,923     | 439,800     | HP 1.3.4        |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| ინფექცია                                     | HC 1.1.6        | 7,324,725   | 6,302,456   | 5,981,651   | 8,765,336   | 9,392,241   | 10,933,796  | HP 1.3.5        |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| ფსიქიკური დარღვევები                         | HC 1.1.7        | -           | -           | -           | -           | -           | -           |                 |
| პედიატრია                                    | HC 1.1.8        | 2,942,916   | 3,107,719   | 3,464,604   | 3,763,702   | 5,619,474   | 7,036,800   | HP 1.3.2        |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
| სხვა                                         | HC 1.1.9        | 7,397,294   | 7,214,204   | 17,796,567  | 12,007,714  | 13,102,664  | 13,779,663  |                 |
|                                              | HC 1.1.9        | 4,168,898   | 4,065,713   | 10,029,622  | 6,767,195   | 7,384,277   | 7,765,814   | HP 1.1          |
|                                              | HC 1.1.9        | 3,228,396   | 3,148,490   | 7,766,944   | 5,240,519   | 5,718,387   | 6,013,850   | HP 1.3.9        |
| მკურნალობა დღის სტაციონარში                  | HC 1.2          | -           | -           | -           | -           | -           | -           |                 |
| ამბულატორიული სამკურნალო მომსახურება         | HC 1.3          | 78,516,345  | 81,582,745  | 90,778,312  | 109,905,392 | 133,868,336 | 148,512,216 |                 |
| ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი | HC 1.3.1        | 33,116,568  | 37,536,773  | 40,925,430  | 47,212,243  | 55,364,490  | 65,955,973  |                 |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |
|                                              | HC 1.3.1        | 17,844,027  | 20,225,743  | 22,051,635  | 25,439,126  | 29,831,759  | 35,538,712  | HP 1.1          |
|                                              |                 |             |             |             |             |             |             |                 |

|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
|-------------------------------------------------------|-----------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|----------|
| ბაზისური სამედიცინო და<br>დიაგნოსტიკური სერვისი       | <b>HC 1.3.1</b> | <b>15,272,541</b> | <b>17,311,030</b> | <b>18,873,794</b> | <b>21,773,117</b> | <b>25,532,732</b> | <b>30,417,261</b> |          |
|                                                       | HC 1.3.1        | 3,227,439         | 3,658,219         | 3,988,467         | 4,601,160         | 5,395,653         | 6,427,867         | HP 3.1   |
|                                                       | HC 1.3.1        | 1,793,741         | 2,033,159         | 2,216,704         | 2,557,226         | 2,998,788         | 3,572,470         | HP 3.4.5 |
|                                                       | HC 1.3.1        | 7,108,356         | 8,057,137         | 8,784,500         | 10,133,943        | 11,883,794        | 14,157,219        | HP 3.4.6 |
|                                                       | HC 1.3.1        | 740,177           | 838,972           | 914,711           | 1,055,225         | 1,237,433         | 1,474,160         | HP 3.4.7 |
|                                                       | HC 1.3.1        | 1,111,816         | 1,260,215         | 1,373,982         | 1,585,048         | 1,858,742         | 2,214,327         | HP 3.4.9 |
|                                                       | HC 1.3.1        | 1,291,011         | 1,463,328         | 1,595,431         | 1,840,515         | 2,158,321         | 2,571,218         | HP 3.9.9 |
|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
| თერაპიული სტომატოლოგიური<br>მომსახურება               | HC 1.3.2        | 23,239,110        | 23,780,355        | 26,900,701        | 28,726,502        | 33,517,129        | 36,423,861        | HP 3.2   |
|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული<br>სამედიცინო მომსახურება | <b>HC 1.3.3</b> | <b>19,005,864</b> | <b>16,934,145</b> | <b>19,540,148</b> | <b>30,360,128</b> | <b>41,084,463</b> | <b>41,774,003</b> |          |
|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
|                                                       | <b>HC 1.3.3</b> | <b>4,707,675</b>  | <b>4,194,519</b>  | <b>4,840,015</b>  | <b>7,520,080</b>  | <b>10,176,454</b> | <b>10,347,251</b> |          |
|                                                       | HC 1.3.3        | 994,840           | 886,398           | 1,022,807         | 1,589,166         | 2,150,519         | 2,186,612         | HP 3.1   |
|                                                       | HC 1.3.3        | 552,911           | 492,641           | 568,454           | 883,224           | 1,195,212         | 1,215,272         | HP 3.4.5 |
|                                                       | HC 1.3.3        | 2,191,111         | 1,952,271         | 2,252,706         | 3,500,099         | 4,736,465         | 4,815,959         | HP 3.4.6 |
|                                                       | HC 1.3.3        | 228,156           | 203,286           | 234,569           | 364,458           | 493,198           | 501,475           | HP 3.4.7 |
|                                                       | HC 1.3.3        | 342,711           | 305,354           | 352,345           | 547,450           | 740,829           | 753,263           | HP 3.4.9 |
|                                                       | HC 1.3.3        | 397,947           | 354,569           | 409,134           | 635,684           | 860,231           | 874,669           | HP 3.9.9 |
|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
| ყველა სხვა სპეციალიზირებული<br>სამედიცინო მომსახურება | <b>HC 1.3.3</b> | <b>14,298,189</b> | <b>12,739,626</b> | <b>14,700,133</b> | <b>22,840,048</b> | <b>30,908,008</b> | <b>31,426,752</b> |          |
|                                                       |                 | 949,091           | 845,636           | 975,771           | 1,516,086         | 2,051,624         | 2,086,058         | HP 1.3.1 |
|                                                       |                 | 538,979           | 480,228           | 554,130           | 860,969           | 1,165,096         | 1,184,650         | HP 1.3.2 |
|                                                       |                 | 12,810,119        | 11,413,762        | 13,170,231        | 20,462,993        | 27,691,288        | 28,156,045        | HP 1.3.9 |
|                                                       |                 |                   |                   |                   |                   |                   |                   |          |
| ყველა სხვა ამბულატორიული<br>სამკურნალო მომსახურება    | <b>HC 1.3.9</b> | <b>3,154,803</b>  | <b>3,331,472</b>  | <b>3,412,033</b>  | <b>3,606,519</b>  | <b>3,902,254</b>  | <b>4,358,378</b>  |          |
|                                                       |                 | 666,682           | 704,017           | 721,041           | 762,140           | 824,636           | 921,026           | HP 3.1   |
|                                                       |                 | 370,528           | 391,277           | 400,739           | 423,581           | 458,315           | 511,886           | HP 3.4.5 |
|                                                       |                 | 1,468,352         | 1,550,580         | 1,588,075         | 1,678,596         | 1,816,241         | 2,028,536         | HP 3.4.6 |
|                                                       |                 | 152,896           | 161,458           | 165,363           | 174,788           | 189,121           | 211,227           | HP 3.4.7 |
|                                                       |                 | 229,665           | 242,526           | 248,391           | 262,549           | 284,078           | 317,283           | HP 3.4.9 |
|                                                       |                 | 266,680           | 281,615           | 288,424           | 304,865           | 329,864           | 368,420           | HP 3.9.9 |

|                                            |        |            |            |            |            |            |             |          |
|--------------------------------------------|--------|------------|------------|------------|------------|------------|-------------|----------|
| სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება      | HC 1.4 | 1,927,584  | 2,058,376  | 2,375,987  | 3,038,960  | 3,090,084  | 4,950,804   | HP 3.6   |
| რეაბილიტაციური მომსახურება                 | HC 2   | -          | -          | -          | -          | -          | -           |          |
| პაციენტთა ზანგრძლივი საექთნო მეთვალყურეობა | HC 3   | -          | -          | -          | -          | -          | -           |          |
| დამატებითი სამედიცინო მომსახურება          | HC 4   | 38,862,613 | 49,288,658 | 55,255,511 | 63,983,498 | 77,030,841 | 104,185,399 |          |
| კლინიკურ-ლაბორატორიული მომსახურება         | HC 4.1 | 8,883,300  | 9,405,310  | 11,395,700 | 11,991,743 | 14,384,781 | 17,198,707  |          |
|                                            | HC 4.1 | 6,589,923  | 6,977,167  | 8,453,704  | 8,895,868  | 10,671,102 | 12,758,564  |          |
|                                            | HC 4.1 | 4,207,992  | 4,455,267  | 5,398,109  | 5,680,453  | 6,814,028  | 8,146,976   | HP 1.1   |
|                                            | HC 4.1 | 269,721    | 285,571    | 346,005    | 364,102    | 436,762    | 522,200     | HP 1.3.1 |
|                                            | HC 4.1 | 205,361    | 217,428    | 263,441    | 277,220    | 332,542    | 397,593     | HP 1.3.2 |
|                                            | HC 4.1 | 2,367      | 2,506      | 3,037      | 3,195      | 3,833      | 4,583       | HP 1.3.4 |
|                                            | HC 4.1 | 1,904,481  | 2,016,394  | 2,443,112  | 2,570,897  | 3,083,938  | 3,687,212   | HP 1.3.9 |
|                                            | HC 4.1 | 2,293,377  | 2,428,143  | 2,941,996  | 3,095,875  | 3,713,679  | 4,440,142   |          |
|                                            | HC 4.1 | 56,231     | 59,536     | 72,135     | 75,908     | 91,056     | 108,868     | HP 3.1   |
|                                            | HC 4.1 | 286,653    | 303,497    | 367,724    | 386,958    | 464,178    | 554,980     | HP 3.2   |
|                                            | HC 4.1 | 390,507    | 413,454    | 500,951    | 527,153    | 632,350    | 756,049     | HP 3.4.5 |
|                                            | HC 4.1 | 534,425    | 565,829    | 685,573    | 721,431    | 865,398    | 1,034,685   | HP 3.4.6 |
|                                            | HC 4.1 | 160,634    | 170,073    | 206,064    | 216,842    | 260,115    | 310,998     | HP 3.4.7 |
|                                            | HC 4.1 | 864,928    | 915,754    | 1,109,549  | 1,167,583  | 1,400,583  | 1,674,562   | HP 3.5   |
| დიაგნოსტიკური მომსახურება                  | HC 4.2 | 2,702,855  | 2,696,207  | 2,502,215  | 4,481,585  | 4,933,803  | 6,662,834   |          |
|                                            | HC 4.2 | 1,470,865  | 1,467,247  | 1,361,679  | 2,438,831  | 2,684,923  | 3,625,843   |          |
|                                            | HC 4.2 | 939,220    | 936,910    | 869,500    | 1,557,315  | 1,714,457  | 2,315,281   | HP 1.1   |
|                                            | HC 4.2 | 60,202     | 60,054     | 55,733     | 99,820     | 109,892    | 148,404     | HP 1.3.1 |
|                                            | HC 4.2 | 45,836     | 45,724     | 42,434     | 76,001     | 83,670     | 112,992     | HP 1.3.2 |
|                                            | HC 4.2 | 528        | 527        | 489        | 876        | 964        | 1,302       | HP 1.3.4 |
|                                            | HC 4.2 | 425,079    | 424,033    | 393,524    | 704,820    | 775,940    | 1,047,865   | HP 1.3.9 |
|                                            | HC 4.2 | 1,231,990  | 1,228,960  | 1,140,536  | 2,042,754  | 2,248,880  | 3,036,990   |          |
|                                            | HC 4.2 | 30,207     | 30,133     | 27,965     | 50,086     | 55,140     | 74,464      | HP 3.1   |
|                                            | HC 4.2 | 153,988    | 153,610    | 142,557    | 255,327    | 281,091    | 379,598     | HP 3.2   |

|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
|---------------------------------------------------------------------|--------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|----------|
|                                                                     | HC 4.2 | 209,778     | 209,262     | 194,206     | 347,832     | 382,930     | 517,126     | HP 3.4.5 |
|                                                                     | HC 4.2 | 287,090     | 286,384     | 265,779     | 476,023     | 524,056     | 707,709     | HP 3.4.6 |
|                                                                     | HC 4.2 | 86,291      | 86,079      | 79,886      | 143,079     | 157,517     | 212,718     | HP 3.4.7 |
|                                                                     | HC 4.2 | 464,635     | 463,492     | 430,144     | 770,408     | 848,146     | 1,145,375   | HP 3.5   |
|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
| ყველა სხვა დანარჩენი დამატებითი<br>სამედიცინო მომსახურება           | HC 4.9 | 27,276,458  | 37,187,142  | 41,357,596  | 47,510,170  | 57,712,256  | 80,323,858  |          |
|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
|                                                                     | HC 4.9 | 12,284,143  | 16,747,489  | 18,625,682  | 21,396,536  | 25,991,117  | 36,174,410  | HP 1     |
|                                                                     | HC 4.9 | 7,844,034   | 10,694,102  | 11,893,421  | 13,662,749  | 16,596,617  | 23,099,154  | HP 1.1   |
|                                                                     | HC 4.9 | 502,782     | 685,464     | 762,338     | 875,747     | 1,063,800   | 1,480,596   | HP 1.3.1 |
|                                                                     | HC 4.9 | 382,809     | 521,899     | 580,429     | 666,777     | 809,957     | 1,127,297   | HP 1.3.2 |
|                                                                     | HC 4.9 | 4,412       | 6,016       | 6,690       | 7,686       | 9,336       | 12,994      | HP 1.3.4 |
|                                                                     | HC 4.9 | 3,550,105   | 4,840,007   | 5,382,803   | 6,183,578   | 7,511,407   | 10,454,368  | HP 1.3.9 |
|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
|                                                                     | HC 4.9 | 14,992,315  | 20,439,653  | 22,731,914  | 26,113,633  | 31,721,139  | 44,149,448  |          |
|                                                                     | HC 4.9 | 367,597     | 501,160     | 557,364     | 640,280     | 777,771     | 1,082,501   | HP 3.1   |
|                                                                     | HC 4.9 | 1,873,912   | 2,554,782   | 2,841,296   | 3,263,982   | 3,964,872   | 5,518,305   | HP 3.2   |
|                                                                     | HC 4.9 | 2,552,829   | 3,480,378   | 3,870,695   | 4,446,520   | 5,401,343   | 7,517,583   | HP 3.4.5 |
|                                                                     | HC 4.9 | 3,493,655   | 4,763,047   | 5,297,212   | 6,085,254   | 7,391,969   | 10,288,135  | HP 3.4.6 |
|                                                                     | HC 4.9 | 1,050,097   | 1,431,642   | 1,592,197   | 1,829,060   | 2,221,823   | 3,092,332   | HP 3.4.7 |
|                                                                     | HC 4.9 | 5,654,225   | 7,708,643   | 8,573,150   | 9,848,537   | 11,963,361  | 16,650,593  | HP 3.5   |
|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
| სამედიცინო დანიშნულების საქონელი და<br>მოწყობილობები                | HC 5   | 176,718,730 | 231,541,839 | 247,704,059 | 306,731,892 | 362,999,584 | 397,309,991 |          |
| მედიკამენტები და ერთჯერადი სამედიცინო<br>მოხმარების საგნები         | HC 5.1 | 174,342,957 | 228,429,034 | 244,373,973 | 302,608,247 | 358,119,487 | 391,968,630 | HP 4.1   |
|                                                                     |        |             |             |             |             |             |             |          |
| თერაპიული ინსტრუმენტები და სამედიცინო<br>დანიშნულების მოწყობილობები | HC 5.2 | 2,375,773   | 3,112,805   | 3,330,086   | 4,123,645   | 4,880,098   | 5,341,360   |          |
|                                                                     | HC 5.2 | 1,617,514   | 2,119,312   | 2,267,245   | 2,807,529   | 3,322,550   | 3,636,594   | HP 4.4   |
|                                                                     | HC 5.2 | 758,259     | 3,112,805   | 3,330,086   | 4,123,645   | 4,880,098   | 5,341,360   | HP 4.9   |



### **2.3.5. ჯანდაცვაზე შინამეურნეობების დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით**

ჯანდაცვაზე შინამეურნეობების დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით მოხდა სტატისტიკის დეპარტამენტის შინამეურნეობის ყოველკვარტალური კვლევის მონაცემების საფუძველზე. მეთოდოლოგიური დაშვება შემოტანილი იქნა მხოლოდ რაჭა-ლეჩხუმის და იმერეთის რეგიონის დანახარჯების გაყოფის მიზნით. დაყოფა განხორციელდა აღნიშნულ რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის ხვედრითი წილის მიხედვით, რისთვისაც გამოყენებულ იქნა მოსახლეობის 2002 წლის საყოველთაო აღწერის შედეგები. აღნიშნულ რეგიონებში მცხოვრებთა ჯამიდან 91% ცხოვრობს იმერეთში, ხოლო 9% კი რაჭა-ლეჩხუმში. შედეგად შინამეურნეობების დანახარჯები ჯანდაცვაზე დანახარჯები რეგიონების მიხედვით გადანაწილდა შემდეგნაირად (ცხრილი 28):

ცხრილი 28. შინამეურნეობების ჯანდაცვაზე დანახარჯების გადანაწილება რეგიონების მიხედვით

| რეგიონი         | 2001 წელი     | 2001 წელი          | 2002 წელი     | 2002 წელი          | 2003 წელი     | 2003 წელი          | 2004 წელი     | 2004 წელი          | 2005 წელი     | 2005 წელი          | 2006 წელი     | 2006 წელი          |
|-----------------|---------------|--------------------|---------------|--------------------|---------------|--------------------|---------------|--------------------|---------------|--------------------|---------------|--------------------|
| კახეთი          | 7.1%          | 26,859,018         | 8.1%          | 37,662,548         | 7.6%          | 42,771,382         | 9.3%          | 60,141,543         | 8.12%         | 62,331,102         | 7.7%          | 64,326,967         |
| თბილისი         | 35.2%         | 132,492,473        | 37.5%         | 173,582,145        | 37.4%         | 209,053,708        | 32.5%         | 211,092,043        | 34.4%         | 263,708,507        | 32.3%         | 270,205,333        |
| შიდა ქართლი     | 12.3%         | 46,417,431         | 10.5%         | 48,491,526         | 7.1%          | 39,683,609         | 7.8%          | 50,595,266         | 6.9%          | 52,959,642         | 5.5%          | 45,577,467         |
| ქვემო ქართლი    | 4.9%          | 18,296,580         | 4.3%          | 19,667,335         | 4.7%          | 26,074,533         | 5.8%          | 37,588,464         | 4.9%          | 37,376,867         | 9.5%          | 79,771,083         |
| სამცხე-ჯავახეთი | 1.9%          | 7,300,606          | 2.9%          | 13,615,847         | 2.5%          | 13,723,438         | 2.7%          | 17,779,940         | 3.1%          | 23,537,619         | 2.8%          | 23,167,668         |
| აჭარა           | 5.2%          | 19,468,282         | 4.7%          | 21,817,205         | 5.5%          | 30,534,650         | 5.6%          | 36,514,508         | 6.9%          | 53,068,613         | 6.8%          | 57,139,927         |
| გურია           | 3.9%          | 14,781,473         | 2.8%          | 13,058,473         | 4.5%          | 24,930,913         | 3.2%          | 20,643,823         | 4.8%          | 36,723,044         | 3.6%          | 29,999,850         |
| სამეგრელო       | 7.6%          | 28,571,506         | 7.7%          | 35,671,927         | 9.8%          | 54,779,391         | 8.5%          | 55,129,748         | 8.5%          | 65,600,215         | 8.2%          | 68,867,315         |
| იმერეთი         | 17.9%         | 67,441,593         | 18.2%         | 84,174,894         | 17.6%         | 98,349,643         | 19.2%         | 124,802,950        | 18.0%         | 138,011,842        | 19.7%         | 164,882,344        |
| მცხეთა-მთიანეთი | 2.8%          | 10,545,319         | 2.0%          | 9,316,106          | 2.4%          | 13,380,352         | 4.0%          | 26,252,261         | 3.3%          | 25,390,117         | 2.6%          | 21,518,668         |
| რაჭა-ლეჩხუმი    | 1.2%          | 4,392,761          | 1.2%          | 5,482,673          | 1.1%          | 6,405,935          | 1.3%          | 8,128,953          | 1.2%          | 8,989,305          | 1.3%          | 10,739,496         |
| <b>ჯამი</b>     | <b>100.0%</b> | <b>376,567,041</b> | <b>100.0%</b> | <b>462,540,680</b> | <b>100.0%</b> | <b>559,687,554</b> | <b>100.0%</b> | <b>648,669,500</b> | <b>100.0%</b> | <b>767,696,872</b> | <b>100.0%</b> | <b>836,196,119</b> |

## 2.4. უცხოეთიდან მიღებული დახმარებები

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელ საინვესტიციო პროექტებს (ტუბერკულოზის კონტროლის პროგრამა - KFW, აივ შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის პრევენციისა და კონტროლის პროგრამა - გლობალური ფონდი, ჯანდაცვის მეორე პროექტი, სტრუქტურული რეფორმების მხარდამჭერი პროექტის საავადმყოფოთა რესტრუქტურისაციის კომპონენტი, სოციალური დაცვის რეფორმების პროექტის მოსამზადებელი გრანტი), რომელიც აღირიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტში მიეკუთვნა კოდი საინვესტიციო პროექტები - FS 1.1.1.2, ხოლო სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ (USAID, DFID, სამხრეთ კავკასიის ტუბერკულოზის რეგიონალური პროგრამა (GTZ და KFW), ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია) კრედიტის, გრანტის ან ჰუმანიტარული დახმარების სახით ჯანმრთელობის დაცვის სექტორზე გამოყოფილ სახსრებს, რომლებიც არ შედიოდა სახელმწიფო ბიუჯეტში მიეკუთვნა კოდი სხვა დანარჩენი - FS 3.

უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით და გრანტებით განსახორციელებელი ინვესტიციური პროექტების, კრედიტის ან გრანტის სახით ჯანმრთელობის დაცვის სექტორზე გამოყოფილი სახსრების დეტალიზება მომსახურების მომწოდებლისა და ფუნქციების მიხედვით განხორციელდა შესაბამისი ორგანიზაციების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე (ცხრილი 29 და 30).

**ცხრილი 29. ჯანმრთელობისა და სოციალური პროექტების განმახორციელებელი ცენტრიდან თანხების მოძრაობა ფუნქციონალურ ჭრილში (ათასი ლარი)**

| ფუნქცია                                                                           | 2001    | 2002    | 2003   | 2004   | 2005    | 2006     | შენიშვნა                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|--------|--------|---------|----------|-----------------------------------------------------------------|
| HC 1.1.6.1 აივ/შიდსი                                                              |         |         |        | 112,3  | 913,6   | 866,6    | გლობალური ფონდი                                                 |
| HC 1.1.6.3 სხვა ინფექციური დაავადებები                                            |         |         |        | 155,2  | 4 724,7 | 2 385,9  | გლობალური ფონდი, მალარია                                        |
| HC 5.1. მედიკამენტ. და ერთჯერადი სამედ. მოხმ. საგნები                             |         |         |        | 263,7  | 159,3   | 354,1    | გლობალური ფონდი                                                 |
| HC 5.2. თერაპ. ინსტრუმენტები და სამედ. დანიშ. მოწყ.                               |         |         |        | 606,1  | 3628,4  | 1 632,2  | გლობალური ფონდი                                                 |
| HC 7.1.1 სახელმწიფოს მიერ ჯანდაცვის სექტორის ადმინისტრირება                       |         |         |        |        |         | 976,9    |                                                                 |
| HC 7.3 საერთაშორისო ორგანიზაციების ტექნიკური დახმარება ჯანდაცვის ადმინისტრირებაში |         |         |        | 353,5  | 3 169,9 | 1 911,4  | სოციალური დაცვის რეფორმების პროექტის მოსამზადებელი გრანტი       |
| HC R.1 სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის კაპიტალის ფორმირება             | 10597,8 | 13479,1 | 3412,9 | 1898,1 | 4 767,2 | 10 273 5 | ჯანდაცვის მეორე პროექტი, საავადმყ. რესტრუქტურუზაციის კომპონენტი |
| HC R.2 სამედიცინო პერსონალის სწავლება და ტრეინინგი                                |         |         |        | 61,6   | 1 033,4 | 1 973,5  | გლობალური ფონდი                                                 |

**ცხრილი 30. სხვა დანარჩენი თანხების მოძრაობა ფუნქციონალურ ჭრილში (ათასი ლარი)**

| ფუნქცია                                                                           | 2001     | 2002     | 2003     | 2004     | 2005    | 2006     | შენიშვნა                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|---------|----------|-----------------------------------------------------------------------------|
| HC 1.1.4 ონკოლოგია                                                                | 154,5    | 199,7    | 210,5    | 466,8    | 155,9   | 3 149,0  |                                                                             |
| HC 1.1.5 ტუბერკულოზი                                                              | 414,0    | 2 014,4  | 2 084,3  | 1 933,3  | 2 211,5 | 3 801,0  | USAID , GTZ, KFW,                                                           |
| HC 1.3.1 ბაზისური სამედიცინო და დიაგნოსტიკური სერვისი                             |          |          |          |          |         | 176,9    | საქართველოს კარიტასი                                                        |
| HC 1.4 სახლში გაწეული სამკურნალო მომსახურება                                      |          |          |          |          |         | 155,2    | საქართველოს კარიტასი                                                        |
| HC 5 მედიკამენტები, სამედ. დანიშნულების საქონელი და მოწყობ.                       | 32 426,7 | 32 298,9 | 28 152,4 | 25 243,1 | 3 402,5 | 27 697,4 | GTZ, KFW, UNFPA, GTZ, KFW, 21 მლნ. ჰუმანიტარული გზით მიღებული მედიკამენტები |
| HC 6.1.4 რეპროდუქციული მომსახურება                                                |          |          |          | 2 360,8  | 2 768,5 | 5 222,5  | Georgia Women's Health Initiative,                                          |
| HC 6.3.1 იმუნიზაცია                                                               | 993,9    | 10 912,3 | 8 867,9  | 9 146,3  | 9838,6  | 847,0    |                                                                             |
| HC 6.3.3 აივ/შიდსი                                                                |          | 1358,9   | 1358,9   | 1 280,0  | 1 206,7 | 1 796,3  | Save the Children (STI/HIV prevention)                                      |
| HC 6.3.5 სხვა არსად კლასიფ. ინფექციური დაავადებები                                |          |          |          |          |         | 889,7    | ფრინველის გრიპის??                                                          |
| HC 6.4.1 ნარკომანიის პრევენცია                                                    |          |          |          |          |         | 265,6    | ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო                                            |
| HC 7.3 საერთაშორისო ორგანიზაციების ტექნიკური დახმარება ჯანდაცვის ადმინისტრირებაში |          |          |          | 11 141,8 | 8 637,9 | 12 188,8 | GTZ, KFW, USAID, WHO, DFID,                                                 |
| HC R.1 სამედიცინო მომსახურების მიმწოდებლებისათვის კაპიტალის ფორმირება             | 12 369,4 | 32 155,5 | 12 208,4 |          |         | 2 210,8  |                                                                             |
| HC R.2 სამედიცინო პერსონალის სწავლება და ტრეინინგი                                |          |          | 108,7    | 105,3    |         | 1 759,9  | GTZ, KFW, UNFPA                                                             |

### 3.5. კერძო სადაზღვევო კომპანიების მიერ ჯანდაცვაზე

#### მოზიდიზებული თანხები

სადაზღვევო კომპანიების მიერ ჯანდაცვაზე მოზიდილი პრემიუმების შესახებ ინფორმაციის მოპოვება შესაძლებელი გახდა სადაზღვევო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ მოწოდებული მასალების საფუძველზე. მათ მიერ ანაზღაურებულ ზარალს მიენიჭა კოდი FS 2.2.2 Out pocket payments (ცხრილი 31).

#### ცხრილი 31. სადაზღვევო კომპანიების მიერ მოზიდილი პრემიუმები და ანაზღაურებული ზარალი (ლარი)

|                                   | 2001      | 2002      | 2003      | 2004      | 2005       | 2006       |
|-----------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|------------|
| მოზიდილი პრემიუმები<br>ჯანდაცვაზე | 6 325 200 | 4 198 000 | 4 529 642 | 8 709 700 | 12 042 800 | 18 716 118 |
| ანაზღაურებული ზარალი              | 4 821 300 | 2 634 600 | 2 842 733 | 6 652 800 | 7 540 800  | 12 836 312 |

კერძო სამედიცინო სადაზღვევო კომპანიების მიერ ანაზღაურებული ზარალის განაწილება მომსახურების მომწოდებლებისა და ფუნქციების მიხედვით მოხერხდა მხოლოდ 2004-2006 წლებში სამედიცინო დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის შესაბამისად.

დაწახტები

რეფერალური დახმარების პროგრამა  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

| პროგრამები და მათი დაყოფა |          |                                 | 2003 წელი | 2004 წელი | 2005 წელი | 2006 წელი |
|---------------------------|----------|---------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| რეფერალური დახმარების     | თერაპია  | კარდიორევატოლოგია               |           |           |           | 0,600     |
|                           |          | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები |           |           |           | 0,994     |
|                           |          | ალერგოლოგია                     |           |           |           |           |
|                           |          | ენდოკრინოლოგია                  |           |           |           |           |
|                           |          | ნეფროლოგია                      |           |           |           |           |
|                           |          | ზოგადი თერაპია                  |           |           |           |           |
|                           |          | ჰემატოლოგია                     |           |           |           |           |
|                           |          | დერმატო-ვენეროლოგია             |           |           |           |           |
|                           |          | ინფექციური დაავადებები          |           |           |           |           |
|                           |          | სეფსისი                         |           |           |           |           |
|                           |          | პარაზიტოლოგია                   |           |           |           |           |
|                           |          | ტოქსიკოლოგია                    |           |           |           |           |
|                           |          | ნევროლოგია                      |           |           |           |           |
|                           |          | გასტროენტეროლოგია               |           |           |           |           |
|                           |          | ფსიქიატრია                      |           |           |           |           |
|                           |          | ნეონატოლოგია                    |           |           |           | 1,207     |
|                           |          | რადიოლოგია                      |           |           |           |           |
|                           |          | პირველადი დახმარება             |           |           |           |           |
|                           |          | ბავშვთა გადაუდებელი დახმარება   |           |           |           |           |
|                           |          | კრიტიკული მდგომარეობები         |           |           |           |           |
|                           | ქირურგია | ქირურგია                        |           |           |           | 2,307     |
|                           |          | ნეიროქირურგია                   |           |           |           |           |
|                           |          | კარდიოქირურგია                  |           |           |           |           |
|                           |          | ანგიოლოგია                      |           |           |           |           |
|                           |          | ოტორინოლარინგოლოგია             |           |           |           |           |
|                           |          | ოფთალმოლოგია                    |           |           |           |           |
|                           |          | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია         |           |           | 0,013     | 3,407     |
|                           |          | უროლოგია                        |           |           |           |           |
|                           |          | ყბა-სახის ქირურგია              |           |           |           |           |
|                           |          | პროქტოლოგია                     |           |           |           |           |
|                           |          | ჩირქოვანი ქირურგია              |           |           |           |           |
|                           |          | კომბუსტოლოგია                   |           |           |           |           |
|                           |          | გინეკოლოგია                     |           |           | 1,804     | 1,297     |
|                           |          | ონკოლოგია                       |           |           |           |           |
|                           |          | კატასტროფის მედიცინა            | 96,342    | 99,023    | 97,580    | 24,124    |
|                           |          | გამოკვლევები                    |           |           |           |           |
|                           |          | პროთეზირება                     |           |           |           |           |
|                           |          | სტომატოლოგია                    |           |           |           |           |
|                           |          | მელიკამენტები                   |           |           |           |           |
|                           |          | საზღვარგარეთი                   |           |           |           |           |
|                           |          | რეფერალური შემთხვევები          | 3,503     | 0,746     | 0,603     | 57,957    |
|                           |          | სხვადასხვა                      | 0,155     | 0,231     |           | 8,107     |

მოსახლეობის ურგენტული მომსახურების პროგრამა  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

|                               |                                 | 2003<br>(%) | 2004<br>(%) | 2005<br>(%) |
|-------------------------------|---------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>თერაპია</b>                | კარდიორევმატოლოგია              | 7,191       | 5,628       | 8,355       |
|                               | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები | 11,458      | 9,463       | 8,652       |
|                               | ალერგოლოგია                     | 2,894       | 1,091       | 2,129       |
|                               | ენდოკრინოლოგია                  | 0,254       | 2,269       | 0,567       |
|                               | ნეფროლოგია                      | 1,628       | 1,267       | 1,055       |
|                               | ზოგადი თერაპია                  | 0,014       | 0,074       | 0,319       |
|                               | ჰემატოლოგია                     | 0,280       | 0,339       | 0,401       |
|                               | დერმატო-ვენეროლოგია             | 0,018       | 0,008       | 0,006       |
|                               | ინფექციური დაავადებები          | 1,073       | 1,093       | 0,519       |
|                               | სეფსისი                         | 0,010       | 0,049       |             |
|                               | პარაზიტოლოგია                   |             |             |             |
|                               | გოქსიკოლოგია                    | 1,055       | 1,031       | 1,124       |
|                               | ნევროლოგია                      | 4,314       | 4,666       | 4,674       |
|                               | გასტროენტეროლოგია               | 0,130       | 0,099       | 0,141       |
|                               | ფსიქიატრია                      |             |             |             |
|                               | ნეონატოლოგია                    |             |             |             |
|                               | რაბიოლოგია                      | 1,700       | 1,504       | 2,479       |
|                               | პირველადი დახმარება             | 0,017       | 0,013       | 0,009       |
|                               | ბავშვთა გადაუდებელი დახმარება   |             |             |             |
|                               | კრიტიკული მდგომარეობები         | 12,697      | 14,979      | 14,246      |
| <b>ქირურგია</b>               | ქირურგია                        | 43,357      | 43,414      | 45,221      |
|                               | ნეიროქირურგია                   | 3,972       | 4,641       | 4,307       |
|                               | კარდიოქირურგია                  |             |             |             |
|                               | ანგიოლოგია                      | 0,897       | 0,827       | 0,683       |
|                               | ოტორინოლარინგოლოგია             | 0,239       | 0,265       | 0,159       |
|                               | ოფთალმოლოგია                    | 0,679       | 0,658       | 0,259       |
|                               | ოტოთოპედია-გრაფმატოლოგია        | 0,815       | 1,926       | 0,761       |
|                               | უროლოგია                        | 2,471       | 2,426       | 2,608       |
|                               | ყბა-სახის ქირურგია              | 0,559       | 0,564       | 0,384       |
|                               | პროქტოლოგია                     | 0,009       |             |             |
|                               | ჩირქოვანი ქირურგია              | 0,012       | 0,004       |             |
|                               | კომბუსტოლოგია                   | 0,497       | 0,329       | 0,198       |
|                               | <b>გინეკოლოგია</b>              | 0,788       | 0,753       | 0,638       |
| <b>ონკოლოგია</b>              |                                 | 0,005       |             |             |
| <b>კატასტროფის მედიცინა</b>   |                                 |             |             |             |
| <b>გამოკვლევები</b>           |                                 |             |             |             |
| <b>პროთეზირება</b>            |                                 |             |             |             |
| <b>სტომატოლოგია</b>           |                                 |             |             |             |
| <b>მედიკამენტები</b>          |                                 |             |             |             |
| <b>სამზღვარგარეთი</b>         |                                 |             |             |             |
| <b>რეფერალური შემთხვევები</b> |                                 |             |             |             |
| <b>სხვადასხვა</b>             |                                 | 0,966       | 0,619       | 0,108       |



ბავშვთა სამედიცინო დახმარების პროგრამა  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

|                 |                                 | 2001<br>(%) | 2002 (%) | 2003<br>(%) | 2004<br>(%) | 2005<br>(%) |
|-----------------|---------------------------------|-------------|----------|-------------|-------------|-------------|
| <b>თერაპია</b>  | კარდიორევმატოლოგია              | 0,273       | 0,157    | 0,109       | 0,075       | 0,111       |
|                 | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები | 20,499      | 21,730   | 31,527      | 35,433      | 38,723      |
|                 | ალერგოლოგია                     | 0,305       | 0,272    | 0,489       | 0,748       | 0,710       |
|                 | ენდოკრინოლოგია                  | 0,038       | 0,017    | 0,030       | 0,041       | 0,022       |
|                 | ნეფროლოგია                      | 0,360       | 0,319    | 0,494       | 0,466       | 0,406       |
|                 | ზოგადი თერაპია/პედიატრია        | 0,011       | 0,021    |             |             |             |
|                 | ჰემატოლოგია                     | 1,534       | 1,319    | 1,286       | 1,226       | 1,049       |
|                 | დერმატო-ვენეროლოგია             | 0,026       | 0,035    | 0,024       | 0,003       | 0,014       |
|                 | ინფექციური დაავადებები          | 10,285      | 7,053    | 1,807       | 4,860       | 2,891       |
|                 | სეფსისი                         |             | 0,046    | 0,307       | 1,238       | 0,437       |
|                 | პარაზიტოლოგია                   | 0,012       | 0,028    | 2,289       | 0,086       |             |
|                 | ტოქსიკოლოგია                    | 0,183       | 0,165    | 0,211       | 0,303       | 0,194       |
|                 | ნევროლოგია                      | 0,152       | 0,081    | 1,722       | 6,659       | 7,187       |
|                 | გასტროენტეროლოგია               |             |          |             |             |             |
|                 | ფსიქიატრია                      | 5,981       | 5,315    | 4,121       |             |             |
|                 | ნეონატოლოგია                    | 11,843      | 13,648   | 15,535      | 22,550      | 20,537      |
|                 | რაბიოლოგია                      |             |          |             |             |             |
|                 | პირველადი დახმარება             |             | 0,001    |             |             |             |
|                 | ბავშვთა გადაუდებელი დახმარება   |             |          |             |             | 1,298       |
|                 | კრიტიკული მდგომარეობები         | 13,158      | 11,876   | 12,045      | 14,767      | 14,335      |
| <b>ქირურგია</b> | ქირურგია                        | 4,763       | 4,793    | 4,827       | 5,583       | 5,770       |
|                 | ნეიროქირურგია                   | 2,312       | 1,465    | 1,394       | 2,756       | 2,995       |
|                 | კარდიოქირურგია                  | 23,322      | 24,503   | 13,505      |             |             |
|                 | ანგიოლოგია                      |             |          | 0,002       |             |             |
|                 | ოტორინოლარინგოლოგია             | 0,093       | 0,139    | 0,241       | 0,199       | 0,102       |
|                 | ოფთალმოლოგია                    | 0,028       | 0,021    | 0,036       | 0,036       | 0,021       |
|                 | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია         | 0,705       | 0,902    | 0,627       | 0,714       | 0,611       |
|                 | უროლოგია                        | 0,544       | 0,418    | 0,645       | 0,828       | 0,816       |
|                 | ყბა-სახის ქირურგია              | 0,314       | 0,262    | 0,262       | 0,292       | 0,473       |
|                 | პროქტოლოგია                     |             |          |             |             |             |
|                 | ჩირქოვანი ქირურგია              |             |          |             |             |             |
|                 | კომბუსტოლოგია                   | 0,790       | 0,641    | 1,096       | 1,095       | 1,049       |
|                 | <b>გინეკოლოგია</b>              |             |          |             |             |             |
|                 | <b>ონკოლოგია</b>                |             |          |             |             |             |
|                 | <b>კატასტროფის მედიცინა</b>     |             |          |             |             |             |
|                 | <b>გამოკვლევები</b>             |             |          |             |             |             |
|                 | <b>პროთეზირება</b>              |             |          |             |             |             |
|                 | <b>სტომატოლოგია</b>             |             |          |             |             |             |
|                 | <b>მედიკამენტები</b>            |             |          |             |             |             |
|                 | <b>სამღვარეულო</b>              |             |          |             |             |             |
|                 | <b>რეფერალური შემთხვევები</b>   |             |          |             |             |             |
|                 | <b>სხვადასხვა</b>               | 2,468       | 4,774    | 5,369       | 0,042       | 0,249       |

უმწეოთა დამატებითი სამედიცინო დახმარების პროგრამა  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

|                 |                                 | 2001<br>(%) | 2002<br>(%) | 2003<br>(%) |
|-----------------|---------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>თერაპია</b>  | კარდიორევმატოლოგია              | 6,087       | 5,653       | 5,504       |
|                 | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები | 10,384      | 7,654       | 7,926       |
|                 | ალერგოლოგია                     | 2,320       | 2,116       | 2,699       |
|                 | ენდოკრინოლოგია                  | 1,622       | 0,779       | 0,524       |
|                 | ნეფროლოგია                      | 0,828       | 0,931       | 1,095       |
|                 | ზოგადი თერაპია                  | 27,360      | 9,807       | 9,106       |
|                 | ჰემატოლოგია                     | 0,160       | 0,306       | 0,250       |
|                 | დერმატო-ვენეროლოგია             | 0,177       | 0,114       | 0,077       |
|                 | ინფექციური დაავადებები          | 0,949       | 0,201       | 0,864       |
|                 | სეფსისი                         |             | 0,012       | 0,003       |
|                 | პარაზიტოლოგია                   |             |             | 0,010       |
|                 | ტოქსიკოლოგია                    | 0,107       | 0,858       | 0,824       |
|                 | ნევროლოგია                      | 9,712       | 5,570       | 5,141       |
|                 | გასტროენტეროლოგია               | 0,006       | 0,053       | 0,075       |
|                 | ფსიქიატრია                      |             |             |             |
|                 | ნეონატოლოგია                    |             |             |             |
|                 | ბავშვთა გადაუდებელი დახმარება   |             |             |             |
|                 | რახიოლოგია                      |             | 0,020       | 0,002       |
|                 | პირველადი დახმარება             |             | 1,217       | 1,885       |
|                 | კრიტიკული მდგომარეობები         | 3,078       | 11,229      | 10,921      |
| <b>ქირურგია</b> | ქირურგია                        | 14,427      | 30,582      | 32,407      |
|                 | ნეიროქირურგია                   | 2,999       | 4,903       | 4,006       |
|                 | კარდიოქირურგია                  |             |             |             |
|                 | ანგიოლოგია                      | 2,533       | 3,299       | 1,604       |
|                 | ოტორინოლარინგოლოგია             | 0,822       | 0,259       | 0,175       |
|                 | ოფთალმოლოგია                    | 2,827       | 1,557       | 3,265       |
|                 | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია         | 4,127       | 3,552       | 3,653       |
|                 | უროლოგია                        | 5,604       | 3,983       | 3,230       |
|                 | ყბა-სახის ქირურგია              | 0,009       | 0,174       | 0,434       |
|                 | პროქტოლოგია                     | 0,262       | 0,132       | 0,130       |
|                 | ჩირქოვანი ქირურგია              | 0,966       | 0,383       | 0,280       |
|                 | კომბუსტოლოგია                   | 0,872       | 0,293       | 0,420       |
|                 | <b>გინეკოლოგია</b>              | 1,627       | 0,922       | 0,915       |
|                 | <b>ონკოლოგია</b>                |             | 0,007       | 0,002       |
|                 | <b>კატასტროფის მედიცინა</b>     |             |             |             |
|                 | <b>გამოკვლევები</b>             |             |             |             |
|                 | <b>პროთეზირება</b>              |             |             |             |
|                 | <b>სტომატოლოგია</b>             |             |             |             |
|                 | <b>მედიკამენტები</b>            |             |             |             |
|                 | <b>საზღვარგარეთი</b>            |             |             |             |
|                 | <b>რეფერალური შემთხვევები</b>   |             |             |             |
|                 | <b>სხვადასხვა</b>               | 0,084       | 3,452       | 2,575       |

ე.წ. ინდივიდუალური სამედიცინო დახმარება  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

|                               |                                 | 2001<br>(%) | 2002<br>(%) | 2003<br>(%) | 2004<br>(%) | 2005<br>(%) |
|-------------------------------|---------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| <b>თერაპია</b>                | კარდიორევმატოლოგია              | 1,768       | 1,145       | 0,788       | 0,905       |             |
|                               | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები | 0,859       | 0,348       | 0,149       | 0,797       |             |
|                               | ალერგოლოგია                     |             |             |             | 0,161       |             |
|                               | ენდოკრინოლოგია                  |             | 0,202       | 0,334       | 0,135       |             |
|                               | ნეფროლოგია                      | 1,077       | 1,107       | 0,252       | 0,668       |             |
|                               | ზოგადი თერაპია/პედიატრია        | 0,485       | 1,301       | 0,441       |             |             |
|                               | პემატოლოგია                     | 1,674       | 2,214       | 2,264       | 1,279       |             |
|                               | დერმატო-ვენეროლოგია             |             |             |             |             |             |
|                               | ინფექციური დაავადებები          | 2,352       | 2,519       | 2,036       | 2,217       | 1,424       |
|                               | სეფსისი                         |             |             |             |             |             |
|                               | პარაზიტოლოგია                   |             |             |             |             |             |
|                               | ტოქსიკოლოგია                    | 0,373       | 0,088       | 0,111       | 0,059       |             |
|                               | ნევროლოგია                      | 2,430       | 1,006       | 0,422       | 0,293       |             |
|                               | გასტროენტეროლოგია               | 0,282       | 0,399       | 0,575       | 0,230       |             |
|                               | ფსიქიატრია                      |             |             |             |             |             |
|                               | ნეონატოლოგია                    |             |             |             |             |             |
|                               | რაბიოლოგია                      |             |             |             |             |             |
|                               | პირველადი დახმარება/ამბულატ.    |             |             |             |             |             |
|                               | ბავშვთა გადაუდებელი დახმარება   |             |             |             |             |             |
|                               | კრიტიკული მდგომარეობები         |             |             |             |             |             |
| <b>ქირურგია</b>               | ქირურგია                        | 10,125      | 10,444      | 11,763      | 8,064       | 57,755      |
|                               | ნეიროქირურგია                   | 7,252       | 8,342       | 7,460       | 7,026       | 4,417       |
|                               | კარდიოქირურგია                  | 8,098       | 8,421       | 10,119      | 8,877       |             |
|                               | ანგიოლოგია                      | 2,766       | 2,625       | 2,877       | 2,231       |             |
|                               | ოტორინოლარინგოლოგია             | 0,301       | 0,441       | 0,544       | 1,347       |             |
|                               | ოფთალმოლოგია                    | 8,403       | 11,143      | 5,708       | 6,985       | 8,121       |
|                               | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია         | 14,067      | 12,376      | 14,887      | 15,668      | 2,358       |
|                               | უროლოგია                        | 9,474       | 6,009       | 6,670       | 6,243       |             |
|                               | ყბა-სახის ქირურგია              | 0,363       | 0,348       | 0,071       | 0,208       |             |
|                               | პროქტოლოგია                     |             |             |             |             |             |
|                               | ჩირქოვანი ქირურგია              |             |             |             |             |             |
|                               | კომბუსტოლოგია                   | 0,531       | 1,999       | 1,622       | 1,897       | 4,298       |
|                               | <b>გინეკოლოგია</b>              | 1,848       | 2,221       | 2,871       | 1,931       |             |
|                               | <b>ონკოლოგია</b>                | 11,825      |             | 11,877      | 7,591       |             |
| <b>კატასტროფის მედიცინა</b>   |                                 |             |             |             |             |             |
| <b>გამოკვლევები</b>           |                                 | 4,939       | 1,998       | 1,926       | 1,808       |             |
| <b>პროთეზირება</b>            |                                 | 0,045       |             |             |             |             |
| <b>სტომატოლოგია</b>           |                                 | 0,451       | 0,512       | 0,546       | 1,222       |             |
| <b>მედიკამენტები</b>          |                                 | 1,082       | 4,651       | 4,869       | 7,990       |             |
| <b>საზღვარგარეთი</b>          |                                 | 6,661       | 9,535       | 5,389       | 12,958      | 21,626      |
| <b>რეფერალური შემთხვევები</b> |                                 |             |             |             |             |             |
| <b>სხვადასხვა</b>             |                                 | 0,468       | 0,715       | 3,430       | 1,208       |             |

სიღარიბის დაძლევის პროგრამა  
გაწეული სამედიცინო დახმარების ხვედრითი წილი სპეციალობების მიხედვით

| პროგრამები და მათი დაყოფა                                       |          |                                 | 2006 წელი |
|-----------------------------------------------------------------|----------|---------------------------------|-----------|
| სიღარიბის მღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობის სამედიცინო დახმარების | თერაპია  | კარდიორევატოლოგია               | 3,955     |
|                                                                 |          | სასუნთქი ორგანოების დაავადებები | 8,742     |
|                                                                 |          | ალერგოლოგია                     | 0,794     |
|                                                                 |          | ენდოკრინოლოგია                  | 0,169     |
|                                                                 |          | ნეფროლოგია                      | 0,933     |
|                                                                 |          | ზოგადი თერაპია/პედიატრია        | 0,417     |
|                                                                 |          | ჰემატოლოგია                     | 0,752     |
|                                                                 |          | დერმატო-ვენეროლოგია             |           |
|                                                                 |          | ინფექციური დაავადებები          | 0,540     |
|                                                                 |          | სეფსისი                         | 2,084     |
|                                                                 |          | პარაზიტოლოგია                   | 0,004     |
|                                                                 |          | ტოქსიკოლოგია                    | 0,167     |
|                                                                 |          | ნევროლოგია                      | 2,979     |
|                                                                 |          | გასტროენტეროლოგია               | 0,106     |
|                                                                 |          | ფსიქიატრია                      |           |
|                                                                 |          | ნეონატოლოგია                    |           |
|                                                                 |          | რაბიოლოგია                      | 0,020     |
|                                                                 |          | პირველადი დახმარება/ამბულატ.    | 0,167     |
|                                                                 |          | ბაეშეთა გადაუდებელი დახმარება   |           |
|                                                                 |          | კრიტიკული მდგომარეობები         | 8,790     |
|                                                                 | ქირურგია | ქირურგია                        | 20,831    |
|                                                                 |          | ნეიროქირურგია                   | 10,823    |
|                                                                 |          | კარდიოქირურგია                  | 4,198     |
|                                                                 |          | ანგიოლოგია                      | 0,626     |
|                                                                 |          | ოტორინოლარინგოლოგია             | 0,184     |
|                                                                 |          | ოფთალმოლოგია                    | 0,535     |
|                                                                 |          | ორთოპედია-ტრავმატოლოგია         | 7,490     |
|                                                                 |          | უროლოგია                        | 1,989     |
|                                                                 |          | ყბა-სახის ქირურგია              | 0,239     |
|                                                                 |          | პროქტოლოგია                     |           |
|                                                                 |          | წირქოვანი ქირურგია              |           |
|                                                                 |          | კომბუსტოლოგია                   | 1,003     |
|                                                                 |          | გინეკოლოგია                     | 5,334     |
|                                                                 |          | ონკოლოგია                       | 2,741     |
|                                                                 |          | კატასტროფის მედიცინა            |           |
|                                                                 |          | გამოკვლევები                    | 0,121     |
|                                                                 |          | პროთეზირება                     |           |
|                                                                 |          | სტომატოლოგია                    |           |
|                                                                 |          | მელიკამენტები                   | 0,890     |
|                                                                 |          | საზღვარგარეთი                   | 11,855    |
|                                                                 |          | რეფერალური შემთხვევები          |           |
|                                                                 |          | სხვადასხვა                      | 0,515     |